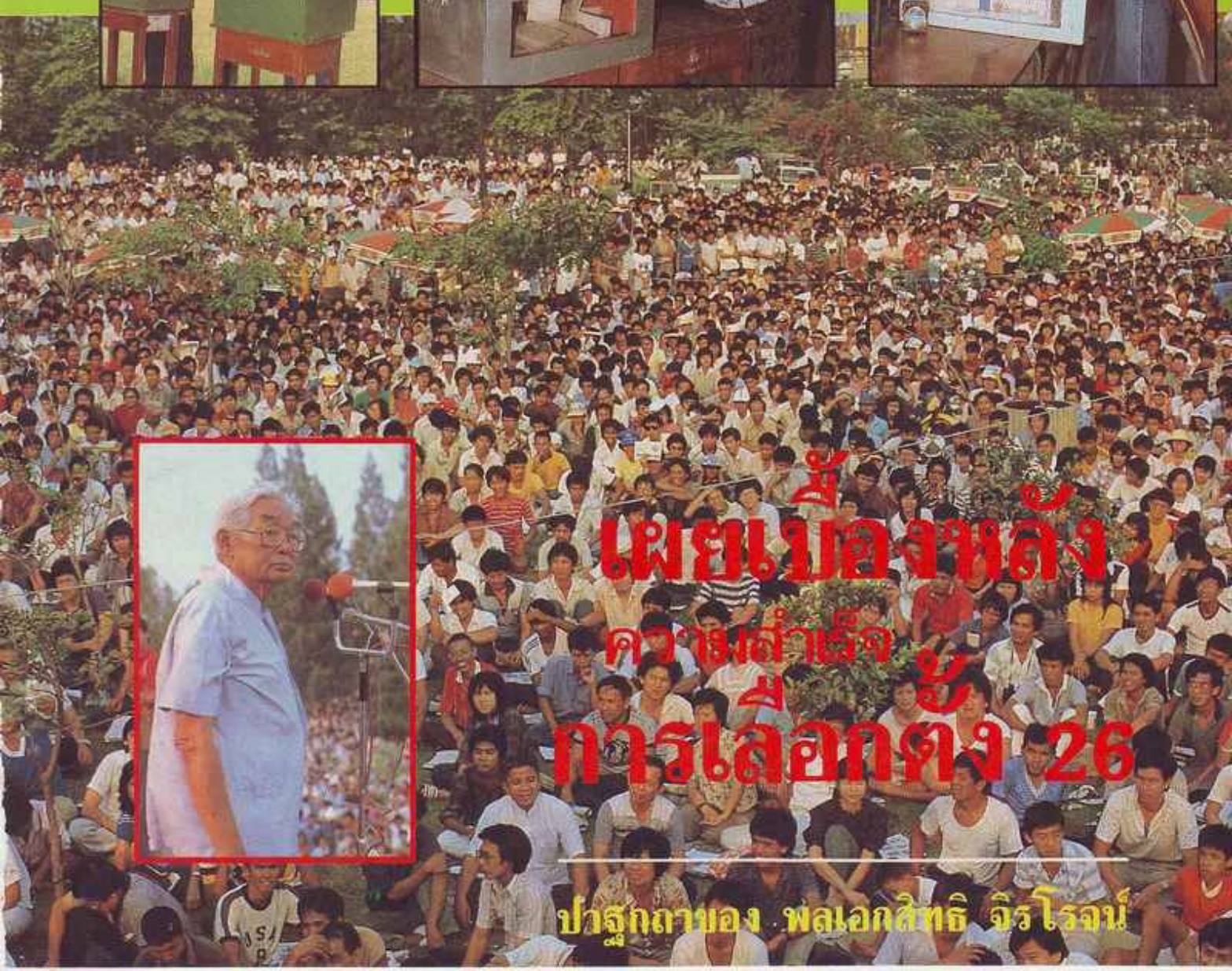

วารสารข้าราชการ

ปีที่ 28 ฉบับที่ 5 พฤษภาคม 2526 • 12 บาท

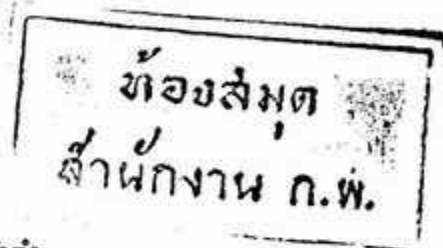

ผู้
เผยแพร่เบื้องหลัง
ความสำเร็จ
ผู้
การเลือกตั้ง 26

ปาฐกถาของ พลเอกสิทธิ จีระโรจน์

วารสารข้าราชการ

วารสาร รายเดือน เพื่อความก้าวหน้าและรอบรู้
ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๖

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
- เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
- เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในอันที่จะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ

บริการสมาชิก

วารสารข้าราชการจำหน่ายปลีก เล่มละ ๑๒ บาท สำหรับสมาชิกค่าบำรุงปีละ ๑๐๐ บาท รวมค่าส่ง กรุณาบอกรับและส่งเงินในนาม **ผู้จัดการสวัสดิการสำนักงาน ก.พ.** สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กทม ๑๐๓๐๐ โดยส่งจ่ายธนาณัติ/เช็คไปรษณีย์ที่ ป.ท. สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

ต้องการถามปัญหาหากฎหมายระเบียบ และวินัยข้าราชการ พลเรือน ปัญหาคลังหรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะ และบทความแสดงความคิดเห็น โปรดแจ้งไปยังบรรณาธิการโดยตรง

เจ้าของ

ผู้จัดการสวัสดิการ

ฝ่ายจัดการ

สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.

นายนิวัฒน์ วัชรวารการ

น.ส. ขนิษฐา สุกง้วาล

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายโสรัจ

นายสำราญ

พันตรี อรรถ

นายวิลาศ

สุจริตกุล

ถาวรยศม์

วิชัยกุล

สิงหวิสัย

บรรณาธิการ

นายอดุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายธีรยุทธ์

นายปรีชา

นายปรีชา

บุญประกอบ

หล่อเลิศรัตน์

วิชัยดิษฐ์

วัชรภักย์

กองบรรณาธิการ

นายปริญญา

นางเมทินี

นายอาวุธ

น.ส. เปรมจิตต์

นายนันทิกร

นายณรงค์ชัย

นายจีระพงษ์

นายอดุล

นายมนตรี

พนัน

สนั่นเมือง

พงษ์เวช

วรรณวงศ์

สตีรแพทย์

กาญจนะจิตรา

ฉายสุขเกษม

ทิพาชะวิโรจน์

จันทร์ศักดิ์

จิตรภัทร

พิบูลย์ชง

ประชาสัมพันธ์

ออกแบบปก

ปกพิมพ์

สถานที่พิมพ์

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

ไทยพิมพ์ - อักษรสารการพิมพ์

โทร. ๒๒๐๒๓๒๐๐ กรุงเทพฯ ๙

นางมาตี ปริกัมศีล

สารบัญ

4 บทบรรณาธิการ

5 ในแวดวงข้าราชการ จัดตั้งกองทุนพัฒนาหมู่บ้านชนบททั่วประเทศ การใช้หนังสือเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต และสังคม การขยายงานคุมประพฤติออกไปสู่ส่วนภูมิภาค รับสมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการ

9 การบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในภาวะจำกัด :- ร.ต. วิรุทธ์ พรหมายน

ความสำเร็จที่โชคไม่ได้ช่วย แต่เกิดจากการวางแผนเตรียมงานที่รัดกุม และความร่วมมือร่วมใจของบุคคลทุกฝ่ายที่ผลักดันให้งานเลือกตั้งครั้งนี้ผ่านไปด้วยดี เชิญพบกับเบื้องหลังของความสำเร็จจากผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

17 ๖๖/๒๕๒๓

แนวรุกทางการเมือง เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์

25 การสร้างบรรยากาศ :- ดร. สุภาพรรณ ณ บางช้าง

บรรยากาศเป็นสิ่งที่เราจับต้องไม่ได้ แต่รู้สึกได้ คุณคงเคยได้ยินที่เขาว่า ถ้าบรรยากาศดีแล้ว อะไรๆ ก็ดีไปหมด มันนุ่ม.....ไม่ลองสร้างบรรยากาศกันหน่อยหรือครับ

35 เกียรติ หน้าที่ สามัคคี ซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติของข้าราชการ :- พลเอกสิทธิ จิรโรจน์

ปาฐกถาของพลเอกสิทธิ จิรโรจน์ เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๒๖ ที่ทุกคนไม่ควรพลาด

53 สัมมาทิจิ :- สมเด็จพระญาณสังวร

ธรรมบรรยาย ของสมเด็จพระญาณสังวร เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๒๖

65 บัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน การคำนวณบำนาญ การลงชื่อมาปฏิบัติราชการ การเลื่อนตำแหน่ง การโอน การย้าย ฯลฯ

75 ข้างสนาม : ภาพพจน์ใหม่ของข้าราชการภายหลังการเลือกตั้ง :- รุ่นใหม่

บทพิสูจน์ฝีมือข้าราชการไทย ในการบริหารโครงการระดับชาติ ที่น่ายกย่องเป็นตัวอย่าง

81 อุทาหรณ์ก่อนทำผิด :- เอกศักดิ์ ตรีกรุณาสวัสดิ์

เรื่องของความผิดที่เกิดขึ้นแล้ว จะโทษใครไม่ได้

95 กฎหมายและระเบียบใหม่

หนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๑๑/ว. ๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๖ เรื่อง การล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี

140 ท้ายเล่ม

บทบรรณาธิการ

การเลือกตั้งทั่วไปไม่ใช่ของที่จะทำให้สำเร็จได้ง่ายๆ เรามีการจัดการเลือกตั้งทั่วไปมาแล้วหลายครั้งหลายหน ถี่บ้าง ห่างบ้าง ตามภาวะและความจำเป็นของบ้านเมือง แต่ก็ไม่มีครั้งใดที่จะเร่งด่วน เช่นการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งเพิ่งจะผ่านพ้นไปนี้

แม้ว่าการจัดการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. ๒๕๒๖ นี้ จะมีเวลาในการเตรียมตัวในการดำเนินการเพียง ๑ เดือน เมื่อเทียบกับผลของความสำเร็จที่ได้รับแล้ว คงจะพูดได้ว่าเป็นความสำเร็จอย่างยิ่ง วารสารข้าราชการ จึงขอเสนอบทความและความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ต่อผู้อ่านทุกท่านเพื่อให้เห็นถึงวิธีการในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ ที่มีใช้ภาคทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แต่เป็นทางปฏิบัติจริง ๆ ที่สำเร็จไปแล้วด้วย

สำหรับบทปาฐกถาของคนโตตัวเล็ก พลเอกสิทธิ จิรโรจน์ นั้น หากทุกท่านได้ตั้งใจอ่านทุกบรรทัดและใช้วิจารณญาณตรึกตรองไปพร้อมกันด้วย คงจะเห็นด้วยกับเราอย่างแน่นอนว่า ปาฐกถาเรื่องนี้เป็นเครื่องเตือนใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ดีที่สุดเรื่องหนึ่ง

นอกจากคอลัมน์ประจำอื่น ๆ ซึ่งได้นำเสนอให้อย่างครบครันแล้ว ในฉบับนี้ วารสารข้าราชการ ได้นำเรื่องของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๖/๒๕๒๓ มาเสนอตามคำขอของท่านผู้อ่านด้วย พร้อมทั้งขอเรียนว่าทุกสิ่งที่เป็นประโยชน์ถ้าท่านผู้อ่านต้องการ และบอกเรามา เรายินดีที่จะเสาะหาและนำเสนอต่อท่านผู้อ่านให้ได้มากที่สุดเท่าที่เราจะทำได้

บรรณาธิการ

ในแวดวงข้าราชการ

จัดตั้งกองทุนพัฒนาหมู่บ้านชนบทชนทวประเทศ

คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาหมู่บ้านชนบทขึ้นทั่วประเทศ เป็นหลักการให้ชาวบ้านระดมเงินทุนหารายได้จากการจัดกองทุนต่างๆ ของหมู่บ้านเข้าเป็นกองทุนกลางเพื่อพัฒนาภายในแต่ละหมู่บ้านและกชช. เห็นชอบใช้เงินงบประมาณ ๑๖๘.๔๕ ล้านบาท สำหรับโครงการวางแผนการใช้และกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับที่ดินดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดหาแหล่งเงินที่จะดำเนินการตามแผนในบ้ิงงบประมาณ ๒๕๒๗ นี้ต่อไป

พัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้

นายอนันต์ โกเมศ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ได้กล่าวถึงความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ว่า ขณะนี้กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการ

ปรับปรุงพื้นที่บริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญของประเทศ ออสเตรเลียวางแผนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและขาดแคลนน้ำในบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ โดยการทำคันดินและขุดคลองระบายน้ำ เป็นการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวไปแล้ว ที่ตำบลทุ่งหลวงสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ในเนื้อที่ ๔,๔๐๐ ไร่ บ้านห้วยอารีย์ และบ้านคาชะ อำเภอกำแพง จังหวัดสุรินทร์ ในเนื้อที่ ๑,๐๕๐ ไร่ และ ๑,๑๐๐ ไร่ ตามลำดับ ทำให้ราษฎรในบริเวณนั้นกว่า ๒๐๐ ครอบครัวสามารถทำการเกษตรกรรมได้ผลดี และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การใช้หนังสือเพื่อส่งเสริม

คุณภาพชีวิตและสังคม

นายเคโซ สวานนท์ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการแจ้งว่า ขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการได้แจกจ่ายหนังสือเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสังคมไปยังหมู่บ้านต่างๆ ในพื้นที่เป้าหมายการพัฒนา

ชนบทยากจนทั้ง ๑๘ จังหวัดแล้ว จึงขอให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในระดับจังหวัด อำเภอ และ ตำบล ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความร่วมมือในการรณรงค์ให้ชาวบ้านได้อ่าน ได้ใช้หนังสือ และติดตามประเมินผลร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการ และคณะกรรมการผลิตหนังสือในแต่ละจังหวัดต่อไป

ปรับปรุงพจนานุกรม แผนพัฒนาชนบทยากจน

จากการตรวจสอบของ ศปช. พบว่าโครงการตามแผนพัฒนาชนบทยากจน ๔ โครงการ มีจำนวนหมู่บ้าน ดำเนินตามโครงการตลอดแผนปี ๒๕๒๕-๒๕๒๘ เกินจำนวนหมู่บ้านเป้าหมายซึ่งมีอยู่ ๑๒,๕๕๕ หมู่บ้าน คือ โครงการส้วมขนาดเล็กในหมู่บ้านเกษตรแหล่งน้ำหมู่บ้าน โภชนาการ และวางแผนครอบครัว ปรากฏว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๒๕-๒๕๒๖ ได้ดำเนินงานโครงการส้วมขนาดเล็กในหมู่บ้านเกือบครอบคลุมหมู่บ้านยากจนทั้งหมดในจังหวัดแล้ว และทาง ศปช. ได้เชิญผู้อำนวยการโครงการทั้ง ๔ โครงการ กำหนดหลักการในทางปฏิบัติจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปี ๒๘ - ๒๙ แล้ว โดยมีหลักการปฏิบัติดังนี้

๑. กรมเจ้าของโครงการจัดสรรจำนวนหมู่บ้านที่จะดำเนินงาน เพิ่มจำนวนให้กับจังหวัด

๖

ที่มีขนาดใหญ่ และมีจำนวนหมู่บ้านที่ยังไม่ได้ดำเนินงานโครงการเป็นจำนวนมาก

๒. สำหรับจังหวัดใดดำเนินงานเต็มพื้นที่แล้ว แต่ยังมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงานโครงการนี้ต่อไปในปี ๒๕๒๘-๒๕๒๙ สำหรับโครงการ โภชนาการและส้วมขนาดเล็กในหมู่บ้านให้จังหวัดคัดเลือกหมู่บ้านที่ดำเนินการไม่ได้ผลเท่าที่ควร และมีความยากจนสูง มาดำเนินงานซ้ำอีกครั้ง

๓. สำหรับโครงการเกษตรแหล่งน้ำหมู่บ้าน ศปช. ได้ขอร้องให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำการสำรวจหมู่บ้านที่มีแหล่งน้ำ ประสานงานกับโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำ มาดำเนินโครงการนี้ได้ในฤดูแล้งตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในโครงการ

๒ ๒๔๑ ๖ ๖ อบรมเจ้าหน้าที่ฝกอบรมรุ่นที่ ๒๓

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน จะจัดหลักสูตรฝกอบรมเจ้าหน้าที่ฝกอบรม รุ่นที่ ๒๓ ในระหว่างวันที่ ๑-๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๖ นี้ ณ ห้องประชุม ๔ สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก คูสิต กทม.

สอบคัดเลือกเพอรรจุ ข้าราชการตุลาการและ ผู้ช่วยผู้พิพากษา

จากที่ประชุม ก.ค. เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๖ มีมติให้เปิดรับสมัครสอบคัดเลือกเพอรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๖-๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๖ ซึ่งขอใบสมัครได้ที่กองงานคณะกรรมการตุลาการ สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

การขยายงานคุมประพฤติ ออกไปสู่ส่วนภูมิภาค

ตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๑ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) กำหนดเปิดสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดบึงระ ๙ สำนักงาน นั้น ในบึงระประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๖ นี้ ได้จัดสรรงบประมาณให้เพียง ๓ จังหวัด คือ จังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี และเชียงใหม่ ยังคงค้างอยู่อีก ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา และนครปฐม สำหรับ

บึงระประมาณ ๒๕๒๗ นี้ ได้ของบประมาณไป ๑๕ จังหวัด แต่เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายให้สำนักงานที่เกี่ยวข้องกับศาลมีที่ทำการ อยู่ในบริเวณที่ทำการศาล เพื่อเป็นการประหยัดและสะดวกต่อการปฏิบัติ นั้น เมื่อสำรวจแล้วปรากฏว่าจากจำนวน ๑๕ จังหวัด ที่ของบประมาณใน พ.ศ. ๒๕๒๗ คงมีเพียง ๑๐ จังหวัดที่อาจจัดที่ทำงานของสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลจังหวัดในบริเวณที่ทำการของศาล ได้ ดังนี้ (๑) นครศรีธรรมราช (๒) ขอนแก่น (๓) นครสวรรค์ (๔) พระนครศรีอยุธยา (๕) สุพรรณบุรี (๖) อุตรธานี (๗) เชียงราย (๘) อุบลราชธานี (๙) ศรีสะเกษ และ (๑๐) ร้อยเอ็ด ซึ่งสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการได้ของบประมาณสำหรับ ๑๐ สำนักงานนี้ ไปยังสำนักงบประมาณแล้ว คงจะเห็นชอบด้วย

รับสมัครอาจารย์ มข.

คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ทางสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์หรือสาขาวิชาบัญชี หรือสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เพอรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ๔ ขอรับใบสมัครและสมัครได้ที่สำนักงานเลขานุการคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ศกนี้ ๑๖

ข้าพเจ้าได้รับทราบว่าจะมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรเมื่อเย็นวันเสาร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๖ ก็ไม่ทราบจะตรวจสอบได้ ณ ที่ใด เพราะเป็นวันหยุดราชการ แต่พอเวลา ๒๐.๐๐ น. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยได้ออกอากาศประกาศพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร และกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖.....?

จะดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกันได้อย่างไร ก็ในเมื่อมีขั้นตอนหลาย ๆ อย่าง ต้องดำเนินการก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน..... แต่ก็นับว่าโชคที่ได้มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี

การบริหารงานเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรในภาวะจำกัด

ร.ต. วิรุฬห์ พรหมายน*

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งนี้ จึงเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ ๑๓ ของประเทศไทย และเป็น การเลือกตั้งตามบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้ง มีลักษณะเช่นเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ กล่าวคือ

๑. ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง หรือสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง

๒. เขตเลือกตั้งมีลักษณะผสม ระหว่างการแบ่งเขตและรวมเขต กล่าวคือถ้าจังหวัดใดมีผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน ๓ คน ก็ให้ถือเขตจังหวัดทั้งจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง ถ้าจังหวัดใดมีผู้แทนได้มากกว่า ๓ คน ก็ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขต

*ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้งกรมการปกครอง

เลือกตั้งตามจำนวนผู้แทน แต่เขตหนึ่งจะมีผู้แทน
ได้อย่างน้อย ๒ คน แต่จะต้องไม่มากกว่า ๓ คน

ลักษณะทั่วไปของการบริหารงานเลือก ตั้งที่ดีและมีประสิทธิภาพ

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงาน
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีและมีประสิทธิ-
ภาพนั้น ผู้รับผิดชอบจะต้องดำเนินการให้เป็นไป
ตามเป้าหมายในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๑. ต้องควบคุมแรงผลักดันให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
ในการบริหารงานเลือกตั้งทุกระดับปฏิบัติหน้าที่
ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทาง
ราชการโดยเคร่งครัด

๒. การดำเนินการเลือกตั้งต้องเป็นไปด้วย
ความเรียบร้อย บริสุทธิ์ และยุติธรรม โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการบริหารงานเลือก
ตั้งจะต้องวางตัวเป็นกลางในทางการเมืองอย่างแท้
จริง ไม่กระทำการใดๆ อันจะเป็นผลดีหรือผลเสีย
แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดคนหนึ่ง หรือพรรคการเมือง
ใดพรรคการเมืองหนึ่ง

๓. ต้องกระตุ้น เร่งเร้า และจูงใจให้
ประชาชนสนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งเกินกว่า ๕๐ %
 ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของ
ประชาชนโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น เป็น
มาตรการหนึ่งที่จะใช้วัดค่าความเป็นประชาธิปไตย

ของประเทศได้ กล่าวคือถ้าประชาชนสนใจไปใช้
สิทธิเลือกตั้งกันเป็นจำนวนมาก ความเป็นประชาธิปไตย
ของประเทศก็มากตามอัตราส่วนของจำนวน
การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน

วิธีการสำคัญที่จะให้ประชาชน ไปใช้สิทธิ
เลือกตั้งให้มากดังกล่าวก็คือ ทางราชการผู้สมัคร
รับเลือกตั้ง และพรรคการเมือง ต้องร่วมมือกัน
ดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ โดยผ่านทาง
หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือวิธีการชี้แจงประ-
ชาชน ฯลฯ ทั้งนี้ โดยให้ประชาชนรู้สึกตระหนัก
และเล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์
พระประมุข ความสำคัญของการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร ผลเสียของการนอนหลับทับ
สิทธิ์ หลักการและขั้นตอนของการใช้สิทธิเลือกตั้ง
ของประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนไปใช้สิทธิ
เลือกตั้งได้อย่างถูกต้องและมีบัตรเสียน้อยที่สุด รวม
ทั้งมาตรการในการที่ประชาชนจะใช้ประกอบในการ
ใช้ดุลยพินิจเลือกผู้แทน หรือพรรคการเมืองที่ดีไป
ทำหน้าที่บริหารประเทศ

สภาพปัญหาของการบริหารงานเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖

จาก ช่วงระยะเวลาที่มี การ ยุบ สภา ผู้แทน
ราษฎร และกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่ากรมการ

ปกครอง กระทรวงมหาดไทย มีภาระความรับผิดชอบในการบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีระยะเวลาในการดำเนินการเพียง ๓๐ วันเท่านั้น นับว่าเป็นช่วงเวลาสำหรับการบริหารงานเลือกตั้งน้อยที่สุดที่กำหนดให้สำหรับการบริหารงานเลือกตั้งทั่วไปทุกครั้งที่มิชนในประเทศไทย ถ้าหากผู้รับผิดชอบปฏิเสธว่าไม่สามารถดำเนินการได้ ความเสียหายอย่างใหญ่หลวงอาจจะมีชนกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศได้ ประกอบกับการกำหนดวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมิใช่เป็นวันหยุดราชการ ทำให้เป็นที่วิตกว่าจะมีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย

มาตรการที่ใช้ในการบริหารงานเลือกตั้ง

๑. การจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวก

ในระยะแรก ได้จัดตั้งศูนย์เตรียมการเลือกตั้งที่ กองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง โดยมีอธิบดีกรมการปกครองเป็นผู้อำนวยการศูนย์ และในวันเลือกตั้ง ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกที่ห้องประชุมกระทรวงมหาดไทย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยความสะดวกดังกล่าว ได้ทำหน้าที่ประสานงานเลือกตั้งกับส่วนราชการต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง

และส่วนภูมิภาครวมทั้งให้คำปรึกษาข้อหารือต่างๆ ในการบริหารงานเลือกตั้ง

๒. การแก้ไขปัญหาเรื่องกฎหมายและระเบียบการต่าง ๆ

(๑) ทางค้ำกฎหมาย

เนื่องจากได้มีการแก้ไขกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เอื้ออำนวยในการบริหารงานเลือกตั้งในช่วงระยะเวลาอันสั้นได้ คือ เรื่องการแจ้งรับสมัครหรือไม่รับสมัครของจังหวัดแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดำเนินการภายใน ๗ วัน การประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง การกำหนดหน่วยและระบุที่เลือกตั้งดำเนินการไม่น้อยกว่า ๑๕ วันก่อนวันเลือกตั้ง การขอเพิ่ม-ถอนชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ดำเนินการไม่น้อยกว่า ๗ วันก่อนวันเลือกตั้ง

(๒) ทางค้ำระเบียบปฏิบัติ

ได้ดำเนินการแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้สอดคล้องกับกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามข้อ ๒ (๑)

๓. การสั่งการและการประสานงานระหว่างราชการส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค

เพื่อให้การสั่งการและการประสานงานเลือกตั้งระหว่างราชการส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ การบริหารงานเลือกตั้งในครั้งนี้ จึง

จำเป็นต้องดำเนินการทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ทางโทรพิมพ์ และทางข่ายวิทยุของกรมการปกครองเป็นส่วนใหญ่ การสั่งการทางหนังสือมีน้อยมาก

๔. การปฏิบัติงานล่วงเวลาราชการ

ข้าราชการผู้หน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานเลือกตั้งทุกระดับทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ทั้งนี้ ให้งานสำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สื่อสาร ต้องอยู่ปฏิบัติงานตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง

๕. บัญญัติเงื่อนไขการบริหารงานเลือกตั้ง

เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖

ถึงแม้ว่าจะมีช่วงระยะเวลาในการบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสั้นมากดังกล่าว แต่ก็ปรากฏว่าการบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ สามารถดำเนินไปได้เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เพราะมีบัญญัติเงื่อนไขในการบริหารงานหลายประการ

๖. การส่งเสริมกำลังใจในการปฏิบัติงาน และการควบคุมการบริหารงาน

ข้าราชการระดับสูง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครองและรองอธิบดีกรมการปกครอง ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ได้ให้ความสนใจเป็นกรณีพิเศษ โดยเดินทางไปตรวจเยี่ยมให้กำลังใจแก่ข้าราชการในส่วนภูมิภาค ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเป็นกรณีพิเศษ

๒. ความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ

(๑) ได้รับความร่วมมือจากราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม ร่วมปฏิบัติงานเลือกตั้ง

(๒) ได้รับความร่วมมือจากราชการส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านทรัพยากรทุกชนิด

(๓) ราชการส่วนกลางและส่วนจังหวัด ได้ให้เจ้าหน้าที่ระดับสูง ไปตรวจสอบแนะนำการเตรียมการเลือกตั้ง

๓. ความร่วมมือในการดำเนินการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

ในการบริหารงานเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนในเรื่องการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งโดยกว้างขวาง ดังนี้

(๑) อำเภอต่างๆ ในส่วนภูมิภาคและกรมประชาสัมพันธ์ ได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งเคลื่อนที่ไปตามตำบลและหมู่บ้าน

(๒) สื่อมวลชนต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย โทรทัศน์ ฯลฯ ได้ช่วยเผยแพร่ข่าวสารการเลือกตั้งให้ประชาชนทราบเป็นอย่างดี

(๓) ศาสนา ทั้งศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามก็ได้ให้ความร่วมมือเร่งเร้าและชักจูงให้ประชาชนสนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

(๔) ภาคเอกชนได้ให้ความร่วมมือประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

สรุปและความเห็น

โดยสรุปแล้ว อาจกล่าวได้ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๖ เป็นการเลือกตั้งที่เรียบร้อย บริสุทธิ์ และยุติธรรม มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๖ มากกว่าการเลือกตั้งทั่วไปทุกครั้งที่ผ่านมา (ยกเว้นการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นการเลือกตั้งที่ไม่เรียบร้อย) ปรากฏว่า

๑. จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด ๓ จังหวัดแรก คือ

(๑) จังหวัดยโสธร	มีผู้มาใช้สิทธิคิดเป็นร้อยละ ๗๙.๖๒
(๒) จังหวัดมุกดาหาร	มีผู้มาใช้สิทธิคิดเป็นร้อยละ ๗๔.๓๘
(๓) จังหวัดนครพนม	มีผู้มาใช้สิทธิคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๗

๒. จังหวัดที่มีบัตรเสีย น้อยที่สุด ๓ จังหวัดแรก คือ

(๑) จังหวัดนนทบุรี	มีบัตรเสียคิดเป็นร้อยละ ๒.๐๐
(๒) จังหวัดระยอง	มีบัตรเสียคิดเป็นร้อยละ ๒.๐๕
(๓) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	มีบัตรเสียคิดเป็นร้อยละ ๒.๑๕

๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้ง จำนวน ๓๒๔ คน แยกรายละเอียดได้ดังนี้

(๑) เป็นชาย ๓๑๑ คน	เป็นหญิง ๑๓ คน
(๒) กลุ่มอายุ ๒๕-๓๕ ปี	มี ๓๕ คน
กลุ่มอายุ ๓๖-๔๕ ปี	มี ๑๐๖ คน

กลุ่มอายุ ๔๖-๕๕ ปี	มี	๑๐๘ คน
กลุ่มอายุ ๕๖-๖๕ ปี	มี	๖๔ คน
กลุ่มอายุ ๖๖ ปีขึ้นไป	มี	๑๑ คน
(๓) อาชีพธุรกิจ	มี	๑๒๔ คน
อาชีพนักกฎหมาย	มี	๓๓ คน
อาชีพแพทย์	มี	๖ คน
อาชีพนักการเมือง	มี	๗๗ คน
อาชีพเกษตรกร	มี	๑๔ คน
อาชีพรับจ้าง	มี	๑๘ คน
ข้าราชการบำนาญหรือเคยรับราชการ	มี	๓๓ คน
อื่น ๆ	มี	๑๕ คน
(๔) คุณวุฒิอ่านออกเขียนได้	มี	๑ คน
คุณวุฒิ ป. ๔-ม. ๓ (ม. ๖)	มี	๗๕ คน
คุณวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย	มี	๓๔ คน
คุณวุฒิวชิการศึกษา	มี	๙ คน
คุณวุฒินุปริญญา	มี	๑๓ คน
คุณวุฒิปริญญาตรี	มี	๑๒๕ คน
คุณวุฒิปริญญาโท	มี	๓๖ คน
คุณวุฒิปริญญาเอก	มี	๙ คน
คุณวุฒิอื่น ๆ	มี	๒๒ คน
(๕) เป็นอดีตสมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน	๗ คน
เป็นอดีตสมาชิกสภาจังหวัด	จำนวน	๓๒ คน
(๖) ผลการเลือกตั้ง	ปรากฏว่าพรรคการเมืองต่างๆ	ได้รับเลือกตั้ง
พรรคประชาธิปัตย์	จำนวน	๑ คน
พรรคประชาธิปัตย์	จำนวน	๕๖ คน

พรรคชาติไทย	จำนวน ๗๓ คน
พรรคประชากรไทย	จำนวน ๓๖ คน
พรรคชาติประชาธิปไตย	จำนวน ๑๕ คน
พรรคกิจสังคม	จำนวน ๘๒ คน
พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย	จำนวน ๒ คน
พรรคสยามประชาธิปไตย	จำนวน ๑๘ คน
พรรคประชาไทย	จำนวน ๔ คน
พรรคก้าวหน้า	จำนวน ๓ คน
ไม่สังกัดพรรค	จำนวน ๒๔ คน

(๗) ขณะนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งได้ไปรายงานตัวต่อรัฐสภาเรียบร้อยแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองต่างๆ ดังนี้

พรรคชาติไทย	จำนวน ๑๐๘ คน
พรรคกิจสังคม	จำนวน ๑๐๑ คน
พรรคประชาธิปัตย์	จำนวน ๕๗ คน
พรรคประชากรไทย	จำนวน ๓๖ คน
พรรคชาติประชาธิปไตย	จำนวน ๑๕ คน
พรรคประชาเสรี	จำนวน ๑ คน
พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย	จำนวน ๒ คน
พรรคก้าวหน้า	จำนวน ๓ คน
พรรคปวงชนชาวไทย	จำนวน ๑ คน

การดำเนินการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นภารกิจลงเรียบร้อยแล้ว ในโอกาสต่อไปจึงเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนที่จะต้องติดตามสับตลับฟังว่าผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งซึ่งได้รับการขนานนามว่า ผู้แทนของปวงชนนั้น ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะดังกล่าวได้สมบูรณ์แบบขนาดไหนเพียงใด อันจะเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาเลือกผู้แทนราษฎรซึ่งจะมีขึ้นในโอกาสต่อไป

๖๖/๒๕๒๓

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๖/๒๕๒๓ นี้ เป็นคำสั่งซึ่ง ๖๖ นายกรัฐมนตรีสั่งตั้งแต่วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๓ แต่เริ่มมีการกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ นี้เอง ในการวิเคราะห์วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ อาจจะทำให้เกิดความสับสน หรือความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ เพราะการวิจารณ์นั้นผู้วิจารณ์มักจะยกแต่เพียงบางส่วนที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มาเป็นประเด็นในการวิจารณ์เสียเป็นส่วนใหญ่

เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างชัดเจน ประกอบกับผู้อ่านหลายท่านได้ขอมา เราจึงขอ นำคำสั่งนี้ตีพิมพ์โดยละเอียดทุกประการ และในขณะเดียวกัน เราขอสรุปการบรรยายของ พลตรี ธีระวิ วันเพ็ญ ซึ่งได้บรรยายเกี่ยวกับเรื่องนี้ แก่สมาชิกสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๖ ไว้ด้วย ซึ่งในการบรรยายสรุป ได้ว่า

คำสั่งที่ ๖๖/๒๕๒๓ พุทกันโดยเนื้อแท้คือ แผนการต่อสู้สงคราม โดยมีจุดมุ่งหมายยุติสงครามให้ได้ และต้องชนะ ทั้งนี้เพราะได้เรียนรู้ว่า ยุทธวิธีเดิมที่ใช้แผนปราบเหมือนตำรวจปราบผู้ร้าย นั้นไม่ได้ผล จึงหันมาใช้มาตรการทางการเมือง

เป็นหลัก แต่มีได้กำหนดแนวทางเด่นชัด เพียงแต่ตั้งใจว่า “ไม่ใช่อาวุธ” และ “เข้าถึงประชาชน” เท่านั้น แนวดำเนินการจึงเน้นหนักไปทางพัฒนา แต่ก็ไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาได้

ทหารได้พยายามศึกษาปัญหาคอมมิวนิสต์ มาตลอด ที่สรุปได้ว่า ปัญหาคอมมิวนิสต์มิใช่ ปัญหาช่องว่างระหว่างชนชั้นหรือความยากจน แต่เกิดเพราะสภาพทางเศรษฐกิจและระบอบการเมืองไม่ดี จึงต้องแก้ไขที่ระบบการเมือง โดยใช้ลัทธิประชาธิปไตย. ประเทศที่ยังเผชิญปัญหาการขยายตัวของคอมมิวนิสต์อยู่ ย่อมไม่มีโอกาสไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้

**...การต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์
จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว หลีก
เลี่ยงการปฏิบัติต่างๆซึ่งอยู่ในสภาพยืดเยื้อ
อันเป็นความประสงค์ของฝ่ายตรงข้าม การ
จะเอาชนะดังกล่าวได้โดยรวดเร็ว ต้องกลับ
เป็นฝ่ายรุกทางการเมือง...**

คำสั่งที่ ๖๖/๒๕๒๓ จึงเป็นความพยายาม
ของทหารในอันที่จะสร้างระบอบ ประชาธิปไตยขึ้น
แต่ความรู้สึกของคนทั่วไปไม่นิยมให้ทหารเป็นผู้
สร้าง เพราะสภาวะหรือภาพพจน์ของทหารถูกมอง
อย่างรังเกียจไม่เป็นที่ไว้วางใจ จึงเกิดความขัดแย้ง
ทางความคิดกันขึ้นอีก ทหารจึงต้องส่งเสริมองค์กร
ที่สามารถยุติการสู้รบในประเทศและเป็นตัวจักร
สำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยได้ องค์กรทั้ง
กล่าวคือพรรคการเมือง

แต่ปัจจุบันทหารเห็นว่า พรรคการเมือง
ยังไม่มีบทบาทหรือแนวทางที่น่าพอใจ แต่ละพรรค

มองปัญหาของประเทศไม่ตรงกัน ได้เคยมีการ
ประชุมชี้แจงหลายครั้ง แต่ไม่อาจเข้าใจกันได้
ฉะนั้น พรรคการเมืองจึงเป็นอุปสรรคในการ
พัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยนั่นเอง จึงนำไปสู่การขอ
แก้รัฐธรรมนูญในบางส่วน แต่ได้ถูกนำไปผูกกัน
ในทางที่ผิด จึงเกิดวิกฤตการณ์ดังที่เป็นอยู่ในขณะนี้

หลังจากที่ท่านได้อ่านรายละเอียดทุกด้วยคำ
ของคำสั่ง ที่ ๖๖/๒๕๒๓ นี้แล้ว ท่านจะมีความ
เห็นหรือมีข้อวิจารณ์เพิ่มเติมประการใด ก็เป็น
เรื่องที่สุดแต่ว่าแต่ละท่าน จะพิจารณาวินิจฉัยกัน
เอาเองต่อไป

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๖๖/๒๕๒๓

เรื่อง นโยบายต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์

๑.ทั่วไป

๑.๑ สถานการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในห้วงเวลาที่ผ่านมามีได้เกิดวิกฤตการณ์ต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาค วิกฤตการณ์ดังกล่าวเกิดจากปัญหาหลักในเรื่องการขาดพลังงาน ความแตกต่างในดุลย์อำนาจทางทหารของอภิมหาอำนาจและความขัดแย้งของโลกในค่ายสังคมนิยม สถานการณ์โดยทั่วไปได้เปลี่ยนเข้าสู่สภาพการเผชิญหน้าในรูปแบบของสงครามเย็น อันมีผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทยอย่างที่สุด

๑.๒ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยยังคงดำรงเจตนาอันแน่วแน่ในการทำสงครามปฏิวัติเพื่อยึดอำนาจรัฐ โดยใช้เงื่อนไขประชาธิปไตยเป็นหลักและเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เปิดให้สนับสนุน ได้พลิกแปลงสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปให้เป็นประโยชน์ต่อตน โดยให้ความสำคัญอย่างที่สุดต่อการสร้างแนวร่วมทุกระดับเพื่อสร้างสถานการณ์ปฏิวัติและสร้างสถานการณ์ สงครามต่างลัทธิ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการเปลี่ยนแปลงความขัดแย้งภายในให้เป็นสงครามประชาธิปไตย การปฏิบัติในท้องถิ่นได้เปลี่ยนสภาพจากป่าฟิงป่าเป็นป่าฟิงเมือง เพื่อสอดคล้องกับนโยบายการสร้างแนวร่วมดังกล่าว ความแตกแยกทางความคิดในขบวนการ โดยเฉพาะข้อสงสัยในเรื่องความสำเร็จในการปฏิวัติประชาธิปไตยชนชั้นกรรมาชีพเป็นจุดอ่อนสำคัญที่เกิดขึ้นในห้วงเวลานี้

๑.๓ รัฐบาลมีเจตนารมณ์ในการเกื้อหนุนและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างเคร่งครัด บริหารราชการแผ่นดิน โดยคำนึงถึงความผาสุกของประชาชน ยึดมั่นในการประสานผลประโยชน์ของคนในชาติ และในเอกลักษณ์ที่ค้ำจุนของไทย ยึดถือหลักการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมโดยเที่ยงธรรมและสันติวิธี รวมทั้งจะปลุกฝังให้คนไทยทุกคนยึดมั่นในอุดมการณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

เกี่ยวกับเรื่องการเสียสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม ปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพในการรับใช้ประชาชน และให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ให้กองทัพมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการป้องกันประเทศ และรักษาไว้ซึ่งเอกราชของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รัฐบาลถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญและเร่งด่วนในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์อันเป็นเหตุสำคัญยิ่งในการบั่นทอนความมั่นคงของชาติ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อยุติสถานการณ์สงครามปฏิวัติของคอมมิวนิสต์อันมีความสำคัญและเป็นภัยต่อความมั่นคงอย่างที่สุดของประเทศให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

๓. นโยบาย

ต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ให้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็วด้วยการรุกรุกทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง เน้นหนักในการปฏิบัติทั้งปวงเพื่อลดรอนทำลายขบวนการแนวร่วมและกองกำลังติดอาวุธเพื่อยุติสถานการณ์ปฏิวัติ ยับยั้งการปฏิบัติเพื่อสร้างสถานการณ์สงครามประชาชาติด้วยนโยบายเป็นกลาง และขยายผลจากโอกาสที่เปิดให้เพื่อเปลี่ยนแนวทางการต่อสู้ด้วยอาวุธมาเป็นการต่อสู้ในแนวทางสันติ

๔. การปฏิบัติ

๔.๑ ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยรวดเร็ว หลีกเลี่ยงการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในสภาพยึดเยื้ออันเป็นความประสงค์ของฝ่ายตรงข้าม การจะเอาชนะดังกล่าวได้โดยรวดเร็วจะต้องกลับเป็นฝ่ายรุกรุกทางการเมือง ซึ่งได้แก่การปฏิบัติทั้งที่ส่งผลให้ประชาชนสำนึกว่าแผ่นดินนี้เป็นของคนที่จะต้องปกป้องรักษา ประชาชนมีส่วนในการเป็นเจ้าของปกครองและได้ผลประโยชน์ ตลอดระยะเวลาของการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์งานการเมืองเป็นสิ่งชี้ขาด งานการทหารจะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้บรรลุภารกิจงานการเมืองเป็นสำคัญ

๔.๒ ขจัดเหตุแห่งความไม่เป็นธรรมในสังคมทุกระดับตั้งแต่ท้องถิ่นถึงระดับชาติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างเฉียบขาด ทำลายการกดขี่ขูดรีดทวงสนสร้างความปลอดภัยให้เกิดแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๔.๓ กำหนดการปฏิบัติให้มีการประสานประโยชน์ระหว่างชนชั้น เสียสละผลประโยชน์ของชนชั้นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องต้องมีจิตใจที่เป็นธรรม และเข้าใจปัญหาของประชาชนทุกชนชั้นและสำนึกว่า ประชาชนไทยทุกชนชั้นต่างก็มีจิตใจรักประเทศชาติ และพร้อมที่จะเสียสละเพื่อเกิดท้าวซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ของสมุท
สำนักงาน ก.พ.

๔.๔ ส่งเสริมประชาชนกลุ่มทุกสาขาอาชีพให้สามารถในการปกครองตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกชนชั้นและสาขาอาชีพได้มีส่วนร่วมทางการเมือง กำหนดวิธีการให้ได้รับรู้ปัญหาของประชาชน ให้ถือความต้องการของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น

๔.๕ สนับสนุนการจัดตั้งขบวนการประชาธิปไตยทั้งต้นที่มีอยู่ โดยคำนึงถึงสิทธิและผลประโยชน์ของกลุ่มชนนั้น ๆ อันพึงจะมี ให้ระมัดระวังและอย่าสับสนระหว่างขบวนการประชาธิปไตยกับขบวนการคอมมิวนิสต์ที่แอบแฝงโดยยกประชาธิปไตยนำหน้า

๔.๖ ภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ มีทั้งการต่อสู้โดยใช้กำลังอาวุธและการปฏิบัติในด้านการเมืองด้วยกันทั้งสิ้น ขอบเขตและระดับของการปฏิบัติงานในการต่อสู้โดยใช้กำลังอาวุธอาจแตกต่างกันออกไปบ้าง แต่ภารกิจหน้าที่ในด้านการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องหลักมีความทักทายกันทุกประการ การปฏิบัติด้วยกำลังอาวุธให้พิจารณาประเภทขนาดกำลังและยุทธวิธีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ เพื่อกดดัน ติครอน ทำลายกองกำลังติดอาวุธโดยต่อเนื่อง

๔.๗ ปฏิบัติต่อผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์หรือผู้ที่หลงผิดที่เข้ามาบดขยี้ หรือที่จับได้โดยเพื่อนประชาชนร่วมชาติ ชี้แจงเพื่อให้ได้เข้าใจถึงนโยบายของรัฐบาลในปัญหานี้เป็นอย่างดี ช่วยเหลือให้ใช้ชีวิตใหม่ร่วมกันต่อไปในสังคมอย่างเหมาะสม

๔.๘ ให้ความสำคัญการต่อสู้ในเมืองให้มากที่สุดเพื่อขจัดการจัดตั้งและขยายแนวร่วมตามแนวทางเมืองสนับสนุนบ้าง และถ่วงดุลขบวนการสร้างสถานการณ์ปฏิวัติ และสถานการณ์สงครามประชาชาติ สถานการณ์ปฏิวัติมีรูปแบบในการโคกเคี้ยวรัฐบาลจากประชาชน ทำลายรัฐบาลให้อ่อนแอการทำลายหรือช่วงชิงการนำขบวนการประชาธิปไตยอันเป็นศัตรูของคอมมิวนิสต์ การสร้างสถานการณ์สงครามประชาชาติจะอาศัยแนวร่วมซึ่งมีแทรกอยู่ทุกระดับ เพื่อสร้างประชาคมคิและนำชาติไปสู่การสงครามกับประเทศเพื่อนบ้าน อันจะสนับสนุนให้ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยสามารถปฏิวัติ ได้สำเร็จหากพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยบรรลุผลสำเร็จในการจัดตั้งและขยายแนวร่วมในเมืองได้ จะสามารถดำรงขีดความสามารถในการรุกทางการเมือง สามารถสร้างความสับสนทางการเมือง ความวุ่นวายในทางเศรษฐกิจและสามารถสร้างกระแสคลื่นของประชาชนส่วนใหญ่ไปในแนวทางที่ต้องการได้ จะต้อง

ทำความเข้าใจว่าการสร้างแนวร่วมในเมืองนี้ยากที่จะมองเห็นได้แจ่มชัด เพราะพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย จะดำเนินนโยบายอาศัยตัวแทนในรูปแบบต่าง ๆ และการใช้เหตุการณ์เฉพาะกรณีให้เป็นเสมือนการชักแอ้งโดยทั่วไปนับว่าอันตรายอย่างยิ่ง

๔.๘ การข่าว การจิตวิทยา ประชาสัมพันธ์ เป็นมาตรการอันสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ จึงได้ให้ความสำคัญและให้ดำเนินการในลักษณะเชิงรุกอย่างมีแผน และสอดคล้องกับการปฏิบัติทุกชั้นตอน

๕. การบริหาร

๕.๑ การต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์นั้นเป็นภารกิจที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ จึงเป็นหน้าที่รับผิดชอบสูงสุดของรัฐบาลให้ กระทรวง ทบวง กรม และองค์การต่าง ๆ กำหนดแผนโครงการ และการปฏิบัติทั้งสิ้นให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งนโยบายนี้

๕.๒ สภาพความมั่นคงแห่งชาติรับผิดชอบในการเสนอแนะคณะรัฐมนตรี ในเรื่องอันเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเป็นกองอำนวยการเฉพาะกิจ มีผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไปเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามนโยบายและการสั่งการ ตลอดจนการประสานงานของกระทรวง ทบวง กรม และองค์การที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำแนะนำที่เป็นผลดีต่อข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร และบุคคลอื่น ๆ ซึ่งผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไปได้แต่งตั้งจากส่วนราชการต่าง ๆ มาปฏิบัติงาน

๕.๔ การสนับสนุนงบประมาณในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ ให้ถือว่ามีความเร่งด่วนเป็นกรณีพิเศษ

๕.๕ บรรดาคำสั่ง ระเบียบ หรือข้อบังคับใดซึ่งขัดแย้งกับคำสั่ง^{๕๗}ให้ใช้คำสั่ง^{๕๘}แทน
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๓

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

(เปรม ติณสูลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

“**เข็ญจึ** **หรงึนจะต้งไปเจอบรรยากาศ**
เน่าๆ ที่ทำงานอีกแล้ว” คำบ่นอย่างนี้ได้รับได้
ฟังเป็นประจำครั้งหนึ่งก็เลยถามคนบ่น เขาว่า **บรร-**
ยาคาสเน่านั้เนึนยงึเง เขาก็บอกว่า **ที่ทำงานเขานั้**
คนไม่ค่อยจะช่วยเหลือกัน มีคนเห็นแก่ตัว แล้วก็
มีการนินทากันมาก ลูกศิษย์คนหนึ่งที่มาวิทยาลัย
ที่สอนอยู่ แก่มีปัญหามาก แก่ไม่ยอมกลับบ้าน
แล้วก็เลยปล่อยให้ตัวระเหวระร้อน พยายามจะหลีกเลี่ยงการกลับบ้าน ถามว่าทำไม เขาก็บอกว่า บรร-

ถ้าหากจากบรรยากาศเก่าๆ รอบๆ ตัวไม่ได้ ก็ต้อง
ไปซื้อบรรยากาศกัน เช่น ไปนั่งรับประทานขนม
ผักกาดจานละ ๕๐ บาทกับน้ำส้มแก้วละ ๒๕ บาท
ในคอฟฟี่ช้อพ ซึ่งมีบรรยากาศสลัวๆ เย็นๆ มี
เพลงเบาๆ หรือมีวิดีโอเทปรายการดีๆ ให้ดู กิจ-
การค้าหลายอย่างในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ของ
ไทยเราคำเนินไปได้อย่างมั่งคั่ง ก็ด้วยการขาย
บรรยากาศให้กับผู้ที่แสวงหาบรรยากาศดี ๆ เรื่อง
บรรยากาศจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ช่วยให้จิตใจของ

การสร้างบรรยากาศ

ดร. สุภาพรณ ณ บางช้าง*

ยาคาสที่บ้านหนูเป็นพิชคะ อาจารย์ก็ถามว่าเป็น
พิชยงึเง เขาก็บอกว่า มันไม่ค่อยมีความอบอุ่น
ต่างคนต่างอยู่ แล้วก็มีการทะเลาะเบาะแว้ง คือถ้า
เจอกันก็ต้งทะเลาะกัน จึงรูสึกว่า **เรื่องบรรยากาศ**
เนึนเรื่องค่อนข่างสำคัญ เพราะว่าถ้าเราไปเจอ
บรรยากาศไม่ค้เข้า เราก้จะผลอยรูสึกเบอ รูสึก
ว่าไม่มีความสุข หลายๆ คนก็พยายามแสวงหา
บรรยากาศดี ๆ มาประเทืองใจให้สดชื่นขึ้น บางที

เราสดชื่นมีความสุข แต่ถ้าเราไม่เข้าใจชัดเจน
ว่าบรรยากาศที่ค้ควรเป็นอย่างไร และเราจะมี
วิธการสร้างบรรยากาศที่ค้ แก่ตัวเราค้ อย่างไร
เราก้เห็นจะต้ง กระเสือกกระสน ทำมาหากินเก็บ
เงินไว้ซื้อบรรยากาศ ไม่มีที่สนสุด และบางที
อาจจะต้ง เหนื่อย ไม่น่อย ที่เคียวต่อ การมุ่งหา
บรรยากาศ

*คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลาพูดถึงคำว่า “บรรยากาศ” เรามักจะนึกถึงสภาพแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะที่เป็นวัตถุ เช่น สถานที่สวยงาม ที่ซึ่งมีความร่มรื่น หรือมีความสนุกสนาน ที่จริงบรรยากาศมีสองอย่างคือ บรรยากาศภายนอก และบรรยากาศภายใน และถ้าพิจารณาถี่ๆ ก็ให้เห็นชัดเจนว่า บรรยากาศภายในคือภายในใจเรานั้นเป็นเรื่องที่สำคัญที่เกี่ยว เพราะถ้าเราจิตใจชุ่มฉ่ำ ไม่มีบรรยากาศที่ขังในใจของเราแล้ว ต่อให้เราอยู่ท่ามกลางบรรยากาศภายนอกที่ดียังไง เราก็จะยังคงชุ่มฉ่ำ ไม่อาจรู้สึกดีไปกับบรรยากาศภายนอกได้ แต่ในทางตรงกันข้ามถึงแม้ว่าบรรยากาศภายนอกอาจจะดูไม่คึกคัก อาจจะมีปัญหา แต่ถ้าเรามีบรรยากาศขังในใจที่ดี รู้จักสงวนรักษาสบรรยากาศขังในใจของเราให้ที่อยู่เสมอ เราก็ไม่ประสบปัญหาจากบรรยากาศซึ่งไม่ดีภายนอก ฉะนั้น ที่สำคัญเห็นจะต้องรู้จักการสร้างบรรยากาศภายในที่ดี และรู้จักที่จะดำรงบรรยากาศที่ดีนั้นให้คงอยู่อย่างมั่นคง สงบ สะอาด สว่าง ไม่ว่าบรรยากาศภายนอกจะดีหรือไม่ก็ตาม เพราะบางทีเราก็เลือกบรรยากาศภายนอกตามความต้องการของเราทุกอย่างไม่ได้ เช่น ตอนเย็นกลับบ้าน เราคงไม่อยากจะประสบกับบรรยากาศที่ฝนตกหนัก รดตึก ขึ้นไปห้อยโหนเล่นกายกรรมอยู่บนรถเมล์ที่แออัด เหมือนกลิ่นเหม็นอืดทั้งของตัวเราเองและของคนอื่นๆ เราคงไม่อยากจะประสบบรรยากาศที่บ้านหรือที่ทำงานที่มีคนอารมณ์เสียใส่เรา เราไม่อยากจะ

ประสบและไม่มีใครอยากประสบ แต่หลายครั้งบ่อยครั้ง เรื่องเหล่านั้นเป็นเรื่องที่เราหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตราบใดที่เรายังดำเนินชีวิตในสังคม ยิ่งเดี๋ยวนี้ นอกจากบรรยากาศหน้า บรรยากาศเป็นพิษรอบๆ ซึ่งเป็นไปได้เรื่อยๆ อยู่ดีๆ ก็อาจจะมีบรรยากาศที่คาดไม่ถึง และไม่อยากจะถึงด้วยมาถึงเราก็ได้ เช่น อาจจะมีคนโทรศัพท์มาบอกว่าตอนนี้ที่ทำงานของเรากำลังมีระเบิดเวลาทำงานอยู่ด้วย หรืออุบัติเหตุเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ และอื่นๆ อีกหลายอย่างในบ้านเมือง ซึ่งเราไม่ได้เป็นคนทำ แต่เราในฐานะคนคนหนึ่งในสังคมก็ต้องพลอยรับกรรมร่วมไปด้วย ก็เป็นเรื่องที่เราไม่ต้องการประสบ แต่อาจประสบได้ตามเหตุบังเอิญ ฉะนั้น ที่จะนั่งคอยบรรยากาศที่เสมอเห็นจะไม่ได้ และถ้า ต้อง คอยวิ่ง หาซื้อ บรรยากาศ ดีมา ทดแทนบรรยากาศเสียที่พบพานอยู่ทุกวัน เราก็เห็นจะเหนื่อยในการวิ่งหาไปตลอดชีวิต การรู้จักสร้างบรรยากาศที่ดีภายในใจ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเรียนรู้ และที่น่ายินดีสำหรับชีวิตก็คือ การสร้างบรรยากาศที่ดีภายในใจของเรานั้น เป็นสิ่งที่เรามนุษย์มีปัญญา มีความสามารถ มีศักยภาพที่จะทำได้ถ้าเข้าใจทำ ตั้งใจทำ และเต็มใจที่จะทำ

เพื่อที่จะรู้ว่าเราจะสร้างบรรยากาศที่ดีได้อย่างไร ก่อนอื่นก็ต้องรู้เสียก่อนว่า บรรยากาศที่ดีนั้นมีลักษณะอย่างไร เรื่องนี้ถ้าถามว่าบรรยากาศ

เพื่อที่จะรู้ว่าเราจะสร้างบรรยากาศที่ดีได้อย่างไร ก่อน อื่นต้องรู้เสียก่อนว่า บรรยากาศที่ดีนั้นมีลักษณะอย่างไร

ที่คัดอะไร มีลักษณะอย่างไร หลายคนก็อาจ
จะให้คำนิยามความหมายต่าง ๆ กัน ในที่นี้จะ
ประมวลเอาลักษณะบรรยากาศที่อาจจะสรุปว่า
เป็นสาระหลักหรือเป็นลักษณะสำคัญของคนไทย
ที่มีคุณภาพตามวัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรมไทยเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้าง
ขวาง เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับแนวทางแบบแผน
การดำเนินชีวิตทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการเงิน การ
นั่ง การนอน การกิน ทั้งตั้งแต่ลิ้มรสชาติไปจน
กระทั่งเข้านอน แม้ในเวลานอนเราก็ยังมีวัฒนธรรม
ที่เกี่ยวกับการนอนอีก อาจจะกล่าวอีกทางหนึ่งว่า
วัฒนธรรมไทยเป็นเรื่องของชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย
แต่วัฒนธรรมไทยจะมีรูปแบบที่ร้อยอย่างก็ตาม
ล้วนมุ่งส่งเสริมให้คนไทยมีลักษณะหรือมีบรรยากาศ
ที่ดีทั้งภายในและภายนอกสัอย่าง คือ

- หนึ่ง ให้มีลักษณะหรือมีบรรยากาศที่มี
ความสะอาด
- สอง ให้มีลักษณะหรือมีบรรยากาศที่มี
ความสุข

สาม ให้มีลักษณะหรือมีบรรยากาศที่มี
ความรัก หรือความโอบอ้อมอารี
มีน้ำใจ

สี่ ให้มีลักษณะหรือมีบรรยากาศที่มี
ความสุภาพ ถ่อมตน

ข้อแรก บรรยากาศที่สะอาด เรื่องนี้
ว่าสำคัญมากในส่วนภายนอก สถานที่อยู่ของ
คนไทยแท้ไม่ว่าจะเป็นบ้าน หรือที่ทำงานจะต้อง
สะอาดเรียบร้อย คุณงามตาไม่มีอะไรรุงรัง บ้าน
ของคนไทยแต่ก่อนเขาจะสร้างห้องน้ำไว้นอกบ้าน
เพราะถือว่าเป็นของที่ไม่สะอาด มีกลิ่น หรืออาจมี
เชื้อโรค แต่เดี๋ยวนี้โอกาสที่จะมีที่ดินมาก ๆ นั้น
เป็นของหายาก เราก็ต้องสร้างบ้าน สร้างที่ทำงาน
กันแบบทรงฝรั่ง คือมีห้องน้ำอยู่ข้างใน บางทีมัน
ก็ช่วยไม่ได้ ต้องเอาไปติดกับครัว ซึ่งเป็นที่
สำหรับประกอบอาหารเสียด้วยซ้ำไป แต่ก็ไม่เป็นไร
ถ้าเราจะรู้จักรักษาความสะอาดได้ หรืออย่างเรามี
สำนวนว่า เรียบร้อยยังกับผ้าพับไว้ ก็สะท้อนให้
เห็นว่า คนไทยมุ่งความสะอาด ความเรียบร้อย
มาก ผ้าผ่นออกจากตัวก็ไม่ใช่ว่าโยนทิ้งโครม ๆ
แต่จะเก็บจะพับอย่างเรียบร้อย หรือแม้แต่การรับ

ประทานอาหาร เราก็ถือความสะดวกเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าจะวิธีการทำหรือวิธีการรับประทาน หรือแม้แต่กระทั่งจะรับประทานกันแบบไทยๆ แบบที่ใช้มือนั้น เราก็มีวิธีการหยิบคำข้าวทำก่อนคำข้าว ให้กลมอยู่บนนิ้วมือ ๓ นิ้ว อะไรต่ออะไรนี้ ชนิดที่ว่าไม่มีข้าวไปติดมือ ไม่มีแกงหยดตังๆ ให้ดูรกรการำคาญ ฉะนั้น การจัดสภาพแวดล้อมภายนอก ให้สะดวกเรียบร้อยไม่รุงรัง งดงามตา ใจเย็นจึงถือเป็นบรรยากาศที่ดีในทัศนะของคนไทย ซึ่งถ้าพิจารณาในทางจิตวิทยาแล้ว การที่เรามองเห็นทุกอย่างอยู่ในสภาพที่เรียบร้อยงดงาม เย็นใจอย่างนั้น ใจเราก็พลอยเย็นไปด้วย พลอยสะอาดไปด้วย และนอกจากความสะดวกสบายภายนอกแล้ว เรายังเน้นถึงความสะอาดภายในด้วย และนี่ก็เป็นเรื่องสำคัญมากอีกเรื่องหนึ่ง และสำคัญเสียยิ่งกว่าความสะดวกความงามภายนอกเสียอีก เรามีสำนวนไทยว่า คำแต่่นอกใจแล้ว ผ่องเนียนพคุณ ซึ่งมีความหมายว่าถึงข้างนอกจะคำไม่งาม ข้างในดีแล้วก็ใช้ได้ ความสะอาดภายในก็เห็นจะวัดตรงที่ใจสะอาด เกลี้ยงจากขบขะต่างๆ เช่น ความขบขู่ ขบเซ่ง ขบเหงา ขบหงุดหงิด ขบจรรยา ขบโกรธ ขบหลง ขบอยาก ต่างๆ เหล่านี้ ยิ่งขบจุกองขบะในใจเรามากไปเท่าไร ใจเราก็สะอาดมากขึ้นเท่านั้น และตรงนี้แหละที่บรรยากาศที่ดี จะอยู่กับเราเสมอ ถึงจะมีอะไรเกิดขึ้น เราก็สามารถยิ้มแย้ม เผชิญเหตุการณ์นั้นๆ ได้ด้วยความสงบเหมือนอย่างที่เขาว่า ยิ้มได้เมื่อภัยมา

การที่เรามองเห็นทุกอย่าง อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยงดงาม เย็นใจอย่างนั้น ใจเราก็พลอยเย็นไปด้วย พลอยสะอาดไปด้วย และนอกจากความสะดวกสบายภายนอกแล้วเรายังเน้นถึงความสะอาดภายในด้วย

บรรยากาศที่สอง บรรยากาศที่มีความสุข คนไทยเราได้รับการยกย่องว่าเป็นสยามเมืองยิ้ม เพราะลักษณะของคนไทยแท้ เป็นคนที่ยิ้มแย้มใส มีความสุข มีอะไรเกิดขึ้นก็มักจะพูดติดปากว่า ไม่เป็นไร ลืมเสียเถิด ซึ่งไม่ใช่เป็นการพูดบ่นออกไป แต่เพราะในสายเลือดแห่งวัฒนธรรม เราได้รับการสั่งสอนถึงแนวทางการดำเนินชีวิตที่ไม่ยึดมั่นถือมั่น และรู้จักเป็นสุขกับปัจจุบัน เพราะฉะนั้น การที่จะมีบรรยากาศที่เป็นสุข ก็จะเป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นความต้องการของคนทุกคน

บรรยากาศที่สาม บรรยากาศที่มีความรัก มีความโอบอ้อมอารี มีน้ำใจ ข้อนี้ก็เป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของคนไทย และอาจกล่าวได้ว่า

เป็นบรรยากาศพิเศษแบบไทย ๆ คนไทยแท้เจอ
กันที่ไหนก็จะทักทายอย่างน้อย ไปไหนมา เป็น
อย่างไร พวกฝรั่งมังค่าขึ้นไปทักแบบนั้น เขา
อาจจะรู้สึกว่ามีจุดจุกจิกกับชีวิตส่วนตัว แต่คนไทย
เราจะอาทรต่อความสุข ความทุกข์ของกันและกัน
ถ้ามาบ้านก็ต้องถามว่ากินข้าวมาหรือยัง ให้น้ำหาทำ
มาให้ ทาอะไรมาต้อนรับดีที่สุดในที่ที่เราจะสามารถ
มีอะไรก็มักจะช่วยเหลือกัน อย่างแต่ก่อนบ้านเรา
ก็มีประเพณีการลงแขก หรือแม่แต่การจัดกิจกรรม
ทางวัด ทางศาสนาแต่ไหนแต่ไรมา ทุกคนก็ร่วม
หันหน้าประสานเข้าหากัน ความรัก ความโอบอ้อม
อารี มีน้ำใจ เป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็ปรารถนา ก็ลอง
นึกดูว่า ถ้าสมมุติว่าเช้าวันหนึ่งเราตื่นขึ้นมาและ
ปรากฏว่าไม่มีใครยิ้ม ไม่มีใครพูดกับเรา คนใน
บ้านต่างเฉยหมด ไม่มีใครสนใจใคร อย่างว่าแต่พูด
เลย มองหน้ายังไม่มอง ต่างคนต่างเอาธุระของ
ตัวเอง เราเองก็แต่งตัวออกมา เดินมาทำงาน
ระหว่างทางก็เห็นแต่คนหน้าบึ้ง ไม่มองหน้ากัน
ไม่เห็นใครยิ้มแย้มคุยกันเลย มีแต่เสียงรตราที่เป็น
วัตถุเคลื่อนที่ส่งเสียง พอเข้ามาที่ทำงานก็ไม่มีใคร
ทักใคร ต่างคนต่างทำงานที่โต๊ะของตน จะพูดกัน
ก็พูดแต่เรื่องงานเท่านั้น ถึงเวลากลางวันไปรับ
ประทานอาหารก็ต่างคนต่างไป แล้วที่โรงอาหารก็
เงียบไปหมด ต่างคนต่างก้มลงรับประทาน แม้
กระทั่งแม่ค้าที่ขายอาหารก็ไม่ยิ้มไม่ทัก เราบอกจะ

เอาอะไร เขาก็เอามาวางให้เหมือนราวกับเป็นหุ่น
ยนต์ ถ้าเราพบบรรยากาศแบบนี้ คือบรรยากาศ
ที่ไม่มีใครมองใคร ไม่เห็นรอยยิ้มจากกันและกัน
เลย ลองนึกดูว่าเราจะรู้สึกอย่างไร แน่نون เรา
คงจะรู้สึกหดหู่ใจ ซากชีวิตชีวา ต่อให้เราอยู่กับคน
เป็นร้อยเป็นพันเป็นหมื่น หรือมากกว่านั้นก็ตาม
แต่เราคงจะเหงาอย่างเหลือแสนทีเดียว และมันคง
จะแย่เสียยิ่งกว่าต้องอยู่คนเดียว ในขณะที่เรา
รู้สึกว่ามีใคร แต่ถ้าได้พบกับคนที่ยิ้มแย้ม ทักทาย
มีท่าทีเอาใจใส่ มีความรู้สึกที่เป็นมนุษย์แก่กันและ
กัน ไม่ใช่เป็นแต่เครื่องจักรเคลื่อนที่ คำถามนิดๆ
หน่อยๆ เช่น มาแล้วหรือ มาแต่เช้า หรือ
อะไร แหมวันนี้... ทักทายกันสักนิดสักหน่อย
แล้วก้มกันเล็กน้อย น้อยๆ ในขณะที่สวนทางผ่าน
เราก็จะพลอยมีความสุขไปด้วย ถ้าพิจารณา
อย่างนี้จะเห็นว่า ทั้งจริงรอยยิ้มหรือคำทักทาย
เล็กน้อย น้อยๆ เป็นสิ่งที่มีความหมาย ช่วยสร้าง
บรรยากาศที่ดีอย่างมากทีเดียว เพราะฉะนั้น ก็
เห็นจะต้องหัดยิ้มกันบ่อยๆ แล้วก็น้อยๆ ให้
เรานึกอยู่เสมอ เช้า กลางวันเย็น ว่า แจกความรัก
เห็นจะดีเป็นแน่ เพราะความโอบอ้อมอารีหาซื้อ
ไม่ได้ แต่เป็นของที่ให้ได้และให้ได้โดยไม่มีที่สิ้นสุด
สุดท้าย ถ้าเราพร้อมจะให้และรักจะให้

บรรยากาศที่ดี บรรยากาศที่ดีคือสภาพ
ต่อมตน ข้นนิกเป็นเอกลักษณ์ ของบรรยากาศ

แบบไทย ซึ่งคนชาติอื่นเขาอาจจะไม่กล่าวถึง บางทีคนไทยเราก็สุขภาพมากจนกลายเป็นคนที่ขี้เกรงใจ แล้วก็อาจจะเกิดปัญหาได้เหมือนกันในบางครั้ง แต่โดยทั่วไป **ความสุภาพนั้น จะช่วยสร้างบรรยากาศที่อ่อนน้อม อະลุ่มอะล่วยเข้าหากัน** เพราะโดยสาระจริงๆ แล้ว คนเราจะสุขภาพถ่อมตนได้อย่างจริงจัง และออกมาในทันทีที่สัมผัสในหน้าที่สุขภาพไม่เย่อหยิ่งจองหอง มีความอะลุ่มอะล่วยนี้ก็ต้องละความยึดมั่น ถ่อมมันในตัวตน ละมานะ ละทฐิ ละความจองหอง ละตัวกู ของกู สังเกตดูปัญหาการขัดเคืองทะเลาะกัน ไม่ลงรอยกันของคนต่างๆ ไม่ว่าจะที่บ้าน ที่ทำงานหรือที่ไหน ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างบรรยากาศเสียๆ บรรยากาศเป็นพิษนั้นส่วนใหญ่จะมาจากการยึดถือทิฐิ อวดดีมีมานะของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย ต่างไม่ยอมกัน ถ้าเกิดความขัดข้องขัดใจ เกิดความเอาแต่ใจตัวเอง ฉะนั้น การลดละมานะ ลดละความเห็นแก่ตัว ลดละความยึดมั่นถ่อมมันในตัวตน ก็จะทำให้เรากลายเป็นคนที่มีความอ่อนน้อม ซึ่งข้อนี้ไม่ได้หมายถึง การที่เที้ยวยอม ใครต่อใครเสียจนเกินเลย เพราะความอ่อนน้อม ความสุภาพนั้นต่างกับคนที่ประเภทยอมเสียจนไม่มีหลักของตัวเอง คนที่สุขภาพอาจจะยื่นหยัดถึงแนวคึก ถึงแนวทางของตนเองได้ แต่ด้วยท่าทีที่สุภาพ ไม่ก้าวร้าว ความสุภาพในที่นี้จึงหมายถึง การมีความอ่อนโยน รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา ใครเขาเป็นไฟมาก็ตาม

เราก็พร้อมจะเป็นน้ำ เป็นวารีอันสะอาดเย็น ซึ่งก็จะช่วยดับบรรยากาศที่ร้อนรุ่มให้เย็นลงได้

เมื่อเรามาตกลงกันว่า **บรรยากาศที่ตนควรจะมึลักษณะอย่างไร** โดยเอาฐานของวัฒนธรรมไทยมาเป็นตัวตั้งแล้ว เราก็จะมาพูดถึงวิธีการสร้างบรรยากาศที่ดี คือ **บรรยากาศที่สะอาดที่เบ็นสุข ที่มีความโอบอ้อมอารีมาใจ และมีความสุภาพ** วิธีการสร้างคงจะต้องมีการสร้างในลักษณะที่เป็นพื้นฐานอย่างน้อย ๓ ทางด้วยกัน คือ

ข้อแรก จะต้องเริ่มต้นจากความเข้าใจให้เห็นคุณค่าความสำคัญของบรรยากาศที่ดีต่อชีวิต

ทั้งของเราและสังคม เข้าใจไปถึงสภาพทุกข์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการขาดบรรยากาศที่ดี สวเหตุที่

ทำให้สร้างบรรยากาศทั้งสี่ไม่ได้ เช่น มีความยึดมั่นถือมั่นในสิ่งที่ใคร่คิด ในทิวทัศน์ความเห็นแก่ตนเป็นต้น และต้องเข้าใจชัดเจนถึงความเป็นไปได้ของการที่จะมีบรรยากาศที่ดีในชีวิตและแนวทางที่พึงทำ

ข้อที่สอง ก็ต้องฝึกฝนอบรม ทัดสร้างบรรยากาศ เพราะการรู้อย่างเดียวกับเหมือนกับเป็นความคิด เหมือนกับคนแผนที่โดยยังไม่ได้เดินทาง จำเป็นต้องมีการฝึกฝนให้ใจมีความมั่นคง สามารถสร้างบรรยากาศดังกล่าวได้อย่างเป็นปกติ ไม่ต้องฝืนหรือลืมนั่น ข้อที่สามอาจจะอาศัยหลัก “สติ” ที่มีความรู้ทัน เมื่อเกิดอะไรขึ้นก็จะสามารถทำให้

ควบคุมใจตัวเราได้ และอาศัย “ปัญญา” เข้ามาประกอบว่าเรื่องอะไร จะทำให้ใจของเราชุ่มฉ่ำ มีบรรยากาศเสีย ๆ เน่า ๆ ในใจเรา

ข้อสาม ก็ด้วยการเห็นตัวอย่าง จะเป็นบุคคลหรือเหตุการณ์ก็ตาม การเห็นตัวอย่างนั้นจะทำให้เรารู้ว่าต้องทำอะไร การได้อยู่ร่วมใกล้ ชิดคนที่ คนที่มีบรรยากาศภายในที่ดีก็จะช่วยทำให้เราเกิดกำลังใจ และรู้แนวทางที่จะทำ เพราะฉะนั้นสิ่งที่มีคุณค่ามากก็เป็นตอนที่เห็นตัวอย่างนี้แหละ เราเองอาจจะต้องคอยแสวงหาบรรยากาศที่ดีอันนี้เหมือนกันว่าเราจะเข้าไปอยู่ใกล้ใครจึงจะเป็นกัลยาณมิตร เป็นคนดีที่แนะนำเราให้ถูกช่องทางได้ เรา

ควรจะไปอยู่ในสถานที่ใด และเราควรหลีกเลี่ยงสถานที่ใด ถ้าหากเรายังไม่พร้อมที่จะรับบรรยากาศแบบนั้น

ข้อที่ควรระวังนั่นก็คือว่า นอกจากเราจะพยายามสร้างบรรยากาศภายในของเราแล้ว บรรยากาศภายนอกก็เป็นสิ่งสำคัญ การพยายามเอาตัวเราไปสู่อากาศที่ตึงเครียดเป็นเรื่องที่จำเป็น หลายครั้งที่เคย บางทีเราก็แสวงหาเปลี่ยนบรรยากาศบ้างเหมือนกัน อย่างเช่นเราจะรู้สึกเลยว่า การที่เราได้ออกไปอยู่ต่างจังหวัดสักพักหนึ่ง อาจจะแค่เพียงวันเสาร์ วันอาทิตย์ แต่ท่ามกลางบรรยากาศที่ไม่มีเสียงรถเสียงรา ไม่มีกลิ่นของสิ่งที่เราเรียกว่า มลพิษ หรือมลภาวะอะไรนั้น แล้วก็มีบรรยากาศเรียบง่าย ง่ายๆ ใจเราพลอยเรียบง่ายเป็นสุขด้วย อันนั้นก็อาจจะต้องหา เหมือนกับว่าเป็นการชาร์จแบตเตอรี่ของตัวเราให้อยู่ในบรรยากาศที่ดีอยู่เสมอ และพร้อมจะมาเจอบรรยากาศที่ไม่ดีด้วยบรรยากาศภายในที่ดี และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่อยากจะเน้นก็คือว่า ทุกคนต้องการบรรยากาศที่ดีทั้งนั้น

ฉะนั้น ในการสร้างบรรยากาศนั้น นอกจากจะสร้างเพื่อตัวเองแล้ว เรายังก็เป็นคนที่มีความดี เป็นคนหนึ่งในสังคม ถ้าเรารู้จักการสร้างบรรยากาศที่ดีในสังคมแล้ว เราก็จะช่วยสังคมได้มากที่สุด เพราะฉะนั้น การที่เราจะช่วยสร้างบรรยากาศภายนอกรอบตัวเราให้ดีกว่าจะเป็นสิ่งที่ดีประโยชน์มาก เช่น ถ้าเราแสดงความสะอาดได้ทั้งภายนอกและภายใน ก็จะช่วยให้คนอื่นได้สัมผัสบรรยากาศแห่งความสะอาด แต่ถ้าเราเป็นคนขรึม ไม่ว่าจะรกรกทางข้างนอกหรือทางข้างในใจเราก็ดำมืด คนอื่นก็พลอยจะรกรกรู้สึกมีใจรุกรังพลอยกับเราไปด้วย ถ้าเรามีความสุขและแสดงความสุขของเราต่อคนต่างๆ คนอื่นก็พลอยจะมีความสุขไปด้วย ถ้าเรามีหัวใจโอบอ้อมอารีมีความรัก คนอื่นเขาก็พลอยรู้สึกอบอุ่นใจไปด้วย ฉะนั้น อย่างน้อยๆ แค่เพียงแต่ที่เราให้ยิ้มกับใครต่อใครนิดหนึ่ง ก็จะช่วยสร้างโลกให้มีบรรยากาศที่ดีขึ้นได้มากที่สุดทีเดียว ๒

ด้วยความปรารถนาดี

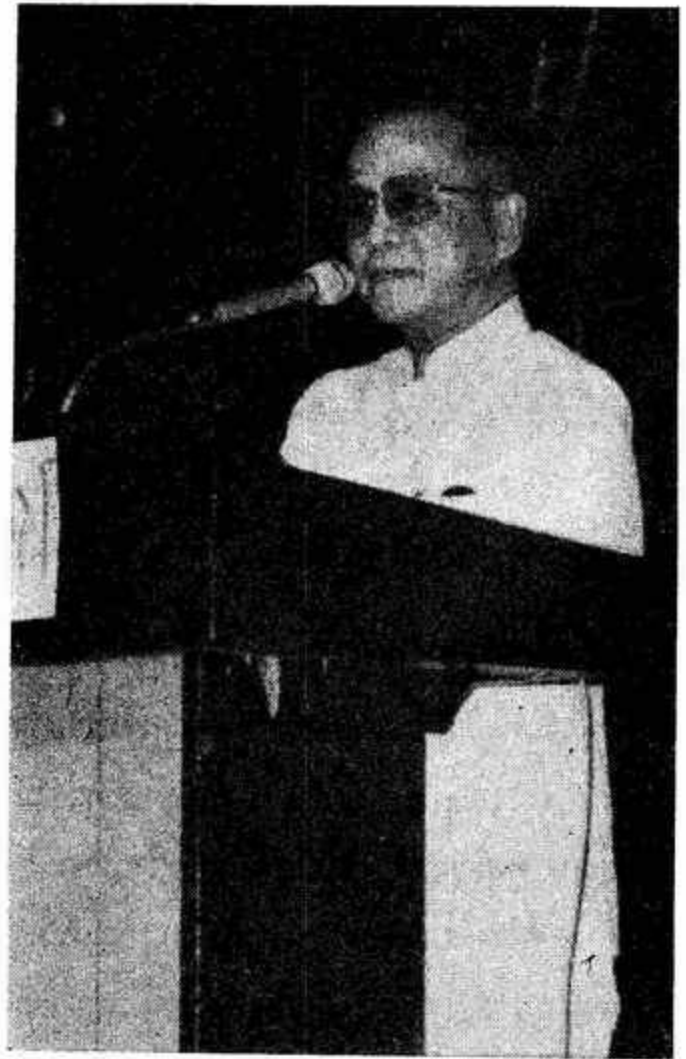
จาก

บริษัท ชูโก้ เอ็นจิเนียริง จำกัด

ผู้แทนจำหน่ายเครื่องจักรและอุปกรณ์โรงงานน้ำตาล

“เกียรติ หน้าที่ สามัคคี ซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติข้าราชการ”

ก่อนอื่นผมขอขอบคุณที่ได้เชิญให้ผมมาแสดงทัศนะบางอย่างอันเกี่ยวกับงานของข้าราชการพลเรือนในวันนี้ เพราะว่าที่จริงแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยคนนี้เป็นรัฐมนตรีตัวเล็กๆ คนหนึ่ง ซึ่งถ้าจะว่าไปแล้ว ไม่มีอะไรที่น่ากลัว หรือน่าเกรงขามแต่ประการใด เมื่อผมได้ฟังการโฆษณาทางสื่อมวลชนบอกว่าเป็นการปาฐกถา ครั้งแรกก็ออกจะตกใจมาก ทั้งนี้ ก็เนื่องจากว่าเกิดความเป็นห่วงตนเองว่ายังไม่ถึง ระดับยังไม่ถึงขั้นที่จะแสดงปาฐกถา ณ ที่ใด เมื่อได้รับการทาบทาม ผมจึงต้องตัดสินใจอยู่หลายวันว่าควรจะรับหรือไม่ เพราะว่าผมเป็นคนฉลาดต่อการพูดในที่ชุมนุมชนซึ่งมีคนจำนวนมาก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อท่านทั้งหลายซึ่งมีประสบการณ์ มีความรอบรู้ในงานของข้าราชการพลเรือน ซึ่งทำให้ผมต้องคิดอยู่หลายอย่าง คือ

เรียบเรียงจาก คำปาฐกถาของ พลเอก สิทธิ จิรโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๒๖ ณ โรงละครแห่งชาติ

ประการที่ ๑ เขายกเราหรือเปล่า คำว่า ยก^๕นี้หมายความว่ายกย่อง เขายกย่องเราหรือเปล่า ถ้าหากว่าใช่ก็แสดงว่าเขาศรัทธาและให้เกียรติแก่ตัวผม

ประการที่ ๒ เขายอเราหรือไม่ ถ้าหากว่าใช่หรือเป็นอย่างนั้นก็ต้องคิดว่าเรามีบารมีที่จะทำให้เขาต้องเอนยอเราหรือไม่

ประการที่ ๓ ซึ่งเคยมีประสบการณ์อยู่หลายครั้ง ที่ทำให้ผมต้องคิดมากก็คือว่า เขาต้องการจะเอาเรามาเทียบหรืออย่างไร อันนี้ก็ต้องสอบความประสงค์กันไปอยู่หลายทางก็เป็นอันว่าจำเป็นจะต้องรับ เพราะเกิดมาทำงานร่วมกับข้าราชการพลเรือนในกระทรวงมหาดไทยและร่วมกับกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ

อีกประการหนึ่ง โดยที่ผมได้สอบถามก็ได้รับคำตอบในทำนองที่ว่า อยากทราบว่าผมคิดอย่างไรมีข้อสังเกตอย่างไร และกับบอกว่าไม่ได้เชิญมาพูดในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่ถือว่าเป็นคนนอก คนที่เคยเป็นข้าราชการมาก่อน แม้ว่าจะเคยเป็นทหารก็อยากจะทราบว่าเป็นทหารที่มองข้าราชการพลเรือนกันอย่างไร อันนี้ก็คือเหตุผลที่ทำให้ผมจะต้องตัดสินใจรับคำเชิญด้วยความเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งสืบเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นทำให้ตัวผมเอง ไม่ว่างในการที่จะคิด

จะเตรียมมาพูด เพราะว่าเดิมได้รับการติดต่อมาก่อนวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๖ เมื่อเกิดปัญหาเฉพาะหน้าเรื่อง การเตรียมการเลือกตั้ง^๕ขึ้นมาทำให้ผมแทบจะไม่มีเวลาเหลืออยู่เลย เพราะวันที่ปฏิบัติงานอยู่ที่กระทรวงก็ออกจะยุ่งยากมากอยู่แล้ว ในวันหยุดราชการ ก็จำเป็นจะต้องออกเดินทางไปที่ต่างจังหวัด อย่างน้อยที่สุดก็ต้องไปคุยว่าพวกเราในต่างจังหวัดนั้น เขาทำงานกันอย่างไร เขามีปัญหา เขามีความยุ่งยาก เห็นคเห็น้อยกันประการใดบ้าง อย่างน้อยก็เป็นการเดินทางไปให้กำลังใจกับข้าราชการพลเรือนเหล่านั้น ด้วยเหตุอย่างนี้ทำให้คิดว่า จะว่างพอที่จะคิดเรื่องที่จะมาพูดได้หรือไม่ประการใด ก็ได้ตัดสินใจอยู่ใต้ตอรองดูว่าผมจะไม่มาได้ไหม เพราะว่า มันยุ่งเหลือเกิน ซึ่งก็ได้รับคำตอบว่าขอความกรุณาท่านมาเถอะ ในขณะที่ความคิดสับสนอยู่เช่นนั้น ก็จึงได้ตัดสินใจว่ามา และก็จะพูดเท่าที่คิดออก จะพูดเท่าที่ควร ส่วนที่ว่าจะดีหรือไม่ดีประการใด ถูกใจหรือไม่ถูกใจท่านประการใดนั้น ก็กรุณาอย่าได้ถือสากันเลย

นอกจากนั้น ก็อยากจะขอเปิดใจเสียก่อนว่าผมเองไม่มีประสบการณ์มาก มีปัญญาน้อยต่อชีวิตและงานของข้าราชการพลเรือน ขณะที่ได้มาร่วมงานอยู่ก็เป็นระยะเวลาหนึ่งปีกับเก้าเดือน ถ้าจะพูดถึงว่า รู้งานของข้าราชการพลเรือนก็เรียกว่าพอรู้บ้าง แต่ว่าที่ยังไม่รู้^๕นั้นยังมีอีกมากมายนักที่ยังไม่รู้ ยังไม่ชั่งถึงกิจการต่าง ๆ ของข้าราชการ

พลเรือน เพราะฉะนั้น ในการทำงานในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา จนกระทั่งถึงวันนี้ ก็ได้ทำงานมาด้วยการศึกษา การเฝ้าสังเกต ถึงกระนั้นก็ตามก็ได้พยายามทุ่มเทอุทิศความคิดความอ่านเพื่องานของกระทรวงมหาดไทย หรือเพื่อกิจการของข้าราชการพลเรือนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ในการนี้จะมีคดีอุกปรักการใดนั้น ก็ได้อาศัยเพื่อนข้าราชการพลเรือนในกระทรวงมหาดไทยนั่นเองที่คอยบอกคอยแนะนำในการที่เราจะต้องดำเนินงานตามความรับผิดชอบ

สำหรับเรื่องที่จะพูดในวันนี้ ก็คงเป็นเรื่องที่ไม่ยากจนเกินไป คือ หมายความว่า เป็นเรื่องซึ่งกระทบต่อชีวิต และงานของข้าราชการพลเรือนทั่วไป ในหัวข้อที่บอกว่า เกียรติ หน้าที่ สามัคคี ขอสัตย์ เป็นคุณสมบัติข้าราชการ หัวข้อเรื่องอย่างนี้ ผมเองก็คงจะพูดได้ง่ายหน่อย ไม่ต้องอาศัยตำราหรือวิชาการอันใด หากใช้เพียงสามัญสำนึกและก็ประสบการณ์นิด ๆ หน่อย ๆ ก็ขอให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้ถือว่าเป็นความคิดของคน ๆ หนึ่ง ซึ่งไม่ต้องการมาหาเสียงหรือมาหาคะแนนนิยมในทางการพูด ในทางการเมือง และก็ในทางการบริหารแต่ประการใด มีคนเขาพูดกันที่ท้องสนามหลวง หรือในที่บางแห่ง แม้กระทั่งในที่ประชุมสภาหรือในรัฐสภา ตลอดจนในการเขียนในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือบางทีก็มีการเขียนเป็นจดหมายที่ไม่กล้าลงนามจริง เขาบอกว่าผม

เป็นคนที่ไม่มีความสามารถในการบริหาร ก็แต่ชื่อจนเชื่อ สำหรับเรื่องนี้ความจริง ผมไม่เคยคุยโอ้อวดไว้ที่ไหนว่า ผมมีความสามารถ เพราะตามปกติผมเป็นคนที่มีความถ่อมตัวอยู่เสมอ เพราะว่าตลอดชีวิตของมนุษย์เรานั้น คงจะไม่มีมนุษย์คนใดที่สามารถจะรู้แจ้งพำมหาสมุทรได้ทุกสิ่งทุกอย่าง ส่วนในกรณีที่บอกว่าชื่อจนเชื่อเนี่ย เรื่องนี้ผมไม่ยอมรับ ผมไม่ยอมรับว่าผมเชื่อ แต่ผมอาจจะต้องยอมรับว่าผมยังคิดไม่ถึงในบางเรื่องบางราว แต่อย่างไรก็ดี สิ่งต่างๆ ที่เขาได้วิพากษ์วิจารณ์ผมเนี่ย ผมก็กรวดน้ำและอธิษฐานให้ไปแล้วทุกครั้ง ทั้งๆ ที่ในช่วงเวลาหนึ่งปีกับเก้าเดือนที่ผ่านมา ผมหน้าชาเต็มที โดยหลักและโดยความเป็นจริงคนที่ไม่อวดตัวและไม่อวดคิดเนี่ย ย่อมมองอะไรต่างๆ ได้ดีกว่า และสามารถจะมองได้ด้วยความรู้มากกว่า ย่อมไม่จำเป็นที่จะต้องอวดคนเขาก็เห็นเอง แต่ว่าคนที่อวดคิดในการพูดและในทางการเขียนเนี่ยท่านสังเกตบ้างไหมครับ กลับไม่มีใครตั้งสมญาให้ มีคนที่ท่านไม่ชอบพูด หรือท่านไม่ค่อยอยากจะพูดด้วยความรับผิดชอบของท่าน ก็ตั้งชื่อให้เสียด้วยคำว่า "เตมีย์ใบ้" หรือว่าคนที่ต้องพูดด้วยความจำเป็นอย่างผม เขาก็เรียกขานว่าคนช่างพูดหรือช่างจามรรจา เพราะฉะนั้น ในโลกที่ค่อนข้างจะโลเลอย่างนี้ เราก็มักจะพบกับสิ่งทีออกจะแปลกๆ และประหลาดอย่างนี้อยู่เสมอๆ

ก่อนอื่นผมก็อยากจะขอแสดงความยินดีต่อ
ข้าราชการพลเรือนและสถาบันข้าราชการพลเรือน
ในวันอันมีความหมายอย่างยิ่งของท่านทั้งหลายใน
วันนี้ เราถือกันว่าเป็นวันดี เป็นวันที่คงจะได้ทำ
ให้จิตใจของเรามีความสุข เพราะเมื่อเช้าเรา
ก็มีการทำบุญตักบาตร มีการฟังพระโอวาทของ
สมเด็จพระสังฆราช ได้ฟังพระบรมราโชวาทของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตลอดจนได้รับฟัง
ทัศนะของ วาสนา นายกรัฐมนตรี ในวันสำคัญ
เช่นนี้ทั้งที่มีวันหนึ่งเท่านั้นเอง ก็เป็นการสมควร
ที่เราจะได้หยุดสำรวจตนและสำรวจงานของเรา
ในหนึ่งปีหลวงมาแล้ว และอย่างช้าที่สุดก็เมื่อ
วานนี้ แล้วก็เลิกกันต่อไปในวันพรุ่งนี้ ควรจะ
ได้หันกลับไปมองดูว่าดีหรือไม่อย่างไร พอใจ
หรือไม่พอใจประการใด แล้วก็มีหนทางที่เรา
จะแก้ไขปรับปรุงตนเองและหน่วยงานของเรา
ได้บ้างหรือไม่ ความจริงแล้วในฐานะของข้าราชการ
ก็ควรจะได้มีการสำรวจตนเองทุกวันในจำนวน
๓๖๕ วัน เราควรจะต้องทำเช่นนั้น แต่ว่าอย่าง
น้อยที่สุดถ้าหากว่าเรามีได้กระทำเช่นนั้น ในหนึ่ง
ปีเราก็มารวบรวมเสียหนึ่งครั้งในวันนี้ คือ วันที่ ๑
เมษายน ก็ยังจะดีกว่าที่เราจะปล่อยให้ชีวิตและงาน
ของเราล่องลอยไปตามบุญตามกรรม

สำหรับข้าราชการพลเรือนนั้น เป็นสมาชิก
ไทยที่ร่วมอยู่ในสังคมไทย ทุกยุคทุกสมัยข้าราชการ
เราจะถูกกล่าวหาว่าเป็นคนไม่ดี ทุกจริตและประพฤติก

มิชอบ หรือมีการกดขี่ข่มเหง หรือเบียดเบียน
ประชาชน เสมือนหนึ่งว่าไม่มีคนดีในวงราชการ
เสียเลย ภาพอย่างนี้ เสียงอย่างนี้คงจะทำให้ข้าราชการ
ที่ดีๆ ทั้งหลาย มีความไม่สบายใจเป็นอัน
มาก เพราะว่า เขาเหล่านั้นไม่ได้เป็นอย่างที่ว่ากัน
อย่างไรก็ดี จากการที่ผมเป็นคนมองสถานการณ์
และติดตามสถานการณ์มาโดยตลอด ผมมีความรู้สึก
ว่า บัดนี้ ภาพอันเลวร้ายเหล่านั้นกำลังเลือนไป
แล้วในความรู้สึกของประชาชน ในความเป็นจริง
ของสังคมมนุษย์นั้น คนดีคนเลวย่อมมีปะปนกันอยู่
ในคนทุกกลุ่ม ถ้าจะมีใครประนามว่า ข้าราชการ
เลว ข้าราชการก็สามารถจะระบุทุกกลุ่มทุกอาชีพ
ได้ว่า กลุ่มเหล่านั้นเขาก็มีคนเลวเหมือนกัน การ
ประนามเฉพาะข้าราชการเช่นนี้ ผมรู้สึกว่าเป็นการ
ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการที่ดี เป็นการไม่
ถูกต้อง ไม่ตรงต่อความจริง เรื่องเหล่านี้มักจะ
ทำให้ข้าราชการที่ตั้งใจ ที่สุจริตใจในการปฏิบัติ
หน้าที่ประจำวันเกิดการท้อแท้ ขาดกำลังใจ เพราะ
ฉะนั้น เมื่อมีการกล่าวหาในทำนองนี้ ผมมักจะต้อง
เป็นคนออกมาเต้น ออกมาทักท้วงว่า ที่พูดไป
อย่างนั้นน่าจะไม่ต้อง ผมถือว่าเป็นการพูด
ที่ประอะเอะตีเข้าตัว เอาชิวใส่คนอื่น ถ้าหากว่า
มันจะมีความเลวร้ายประการใดบ้างก็ควรจะได้มีการ
เจาะจงลงเป็นคนๆ ไป ไม่ควรจะกราดไปทั้งหมด
เช่นนั้น ถ้าหากว่าผู้พูดหรือผู้เขียนเป็นคนดี มี
ความปรารถนาดี ก็ควรจะได้ชี้บอกเพื่อแก้ไขกัน

ได้ อย่างนี้เราถึงจะเรียกกันว่า “คนดีชอบแก้ไข”
ถ้าหากคิดเอาเปรียบคอยแต่จะทำหนีคดียื่น โจมตี
ทำลายผู้อื่นยกเว้นตนเองอยู่เสมอเช่นนั้น ก็คงจะ
เข้าประเภทที่ว่า ขอประทานโทษความจริงไม่ใช่
คำหยาบแต่เป็นสิ่งที่เราพูดกันในภาษาไทย คือ เข้า
ประเภท “คนฉ้อไชยชอบแก้ตัว” อันนี้ เป็นการ
แก้ตัวด้วยการคิดว่า เขาไม่เคยเลย แต่คนอื่นนั้น
เลวบริสุทธิ์ไปเสียหมด

ผมเองได้พยายามที่จะให้กำลังใจและสุขภาพ
ของความเป็นจริงให้ข้าราชการพลเรือนทั้งที่เป็น
เพื่อนฝูง ทั้งที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบกัน
อยู่ตลอดมาว่า อันเกียรติยศและศักดิ์ศรีของข้าราชการ
นั้น ข้าราชการทุกประเภทย่อมเท่ากัน
ทหาร ตำรวจ พลเรือน ย่อมมีเกียรติ ย่อมมี
ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน ผิดกันอยู่เฉพาะหน้าที่ซึ่งต่าง
ฝ่ายต่างก็มีความรับผิดชอบเป็นของตนเองก้าวก้าว
กันไม่ได้ ไม่มีฝ่ายใดเหนือกว่า หรือค้อยกว่าฝ่าย
ใด แต่ว่าข้าราชการทุกฝ่ายทุกคนจะต้องทำงาน
ร่วมกันได้โดยการประสานงานกัน พึงเหตุพึงผล
ของกันและกันด้วยความเคารพต่อหน้าที่ ไม่ใช่
คอยแต่คิดว่าใครจะใหญ่กว่ากัน ถ้าหากสำคัญผิด
กันไปเช่นนั้น หลงตนหลงตัวกันไปเช่นนั้น ก็
คงจะก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายและทำให้การร่วม

มือเป็นไปด้วยความยากลำบาก ด้วยเหตุนี้ เจ้ากระ-
ทรวงกิติ อธิบดีกิติ หัวหน้าส่วนราชการ แม้
กระทั่งผู้ว่าราชการจังหวัดต่างๆ จะต้องมีความ
หนักแน่นในเรื่องนี้ให้มากที่สุด สำหรับผมเอง ผม
มีความรู้สึกเป็นส่วนตัวอยู่เสมอมาในช่วงชีวิตที่รับ
ราชการและจนกระทั่งบัดนี้ ผมมองว่าการเล่นนอก
กติกาหรือนอกระเบียบกฎเกณฑ์นั้น ผมถือว่าไม่มี
เกียรติและเป็นการไม่รักษาเกียรติของตน ของ
หน่วยงาน และของสถาบันของตน ไม่ว่าจะเป็
นสถาบันการเมือง สถาบันทางธุรกิจ หรือแม้แต่
สถาบันของข้าราชการทุกสาขางาน มนุษย์ทุกคน
นั้นเรามีเกียรติด้วยกันทั้งนั้น ไม่ว่าจะประกอบ
อาชีพสุจริตอย่างไร นักการเมือง นักการค้า นัก
วิชาการ นักหนังสือพิมพ์ และข้าราชการ ต่าง
ฝ่ายล้วนมีเกียรติ แต่คำว่า มีเกียรตินี้หมายความว่า
ถ้าเราสามารถรักษาความดีของตนไว้ได้อย่าง
เสมอต้นเสมอปลาย เพราะเกียรตินี้คือชื่อเสียง
ไม่ใช่ชื่อเสียง เกียรติคือความยกย่องนับถือ ความ
มีหน้ามีตา โดยคุณงามความดี ส่วนคนทำชั่ว คน
คิดชั่วก็ย่อมไม่มีเกียรติ ไม่ว่าจะช่วยกันยกยอปอ
บับประการใดก็ตาม ก็ย่อมไม่มีเกียรติ แม้ว่าจะ
มีเงินล้านฟ้า ซึ่งเราก็จำเป็นจะต้องมองกันให้ทะลุ
ว่า เงินนั้นมาจากไหน หรือแม้มีบริวารแวดล้อม
อย่างคับคั่งเต็มไปด้วยอำนาจของบารมี และอำนาจ

เงิน ก็ไม่อาจจะถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ เพราะฉะนั้น ในความรู้สึกของคนทั่วไปเกี่ยวกับเกียรติของตัวเอง บางคนเราเพียงผกหัวให้โดยไม่ต้องยกมือไหว้กันนับว่าเป็นการให้เกียรติอย่างจำใจที่ได้อยู่แล้ว อันนี้ ยังเป็นความนิยมของสังคมเราอยู่ แต่ว่าความยากจนที่อยู่ในคุณงามความดี ในความสุจริตก็ยังมีเกียรติมากกว่าหลายเท่า อันนี้ เป็นความรู้สึกของผมเองซึ่งเป็นอย่างนี้มาโดยตลอดเวลาไม่มีการเปลี่ยนแปลง

สำหรับเกียรติของข้าราชการนั้น ผมถือว่ามีความสำคัญมาก ข้าราชการก็ต้องเคารพเกียรติของข้าราชการด้วยกัน และต้องสนับสนุนผลักดันให้ข้าราชการอื่น ได้ศรัทธารักษาเกียรติกันเอาไว้ให้มากกว่าคนกลุ่มอื่น ในส่วนที่เกี่ยวกับเกียรติและหน้าที่ของข้าราชการนั้น ผมยึดถือหลักที่จะต้องปกป้องผู้ที่มิได้กระทำความผิด หรือยังไม่อาจจะชี้ชัดว่าเขากระทำความผิด หรือมีมัวหมอง หลักอันนี้ คือ "หลักของความเป็นธรรม" ถ้าใครผิดโดยมีการชี้ว่าผิดโดยพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน ๒๕๑๘ กติ หรือโดยกฎหมายของ ก. ทั้งหลาย เช่น ก.อ. ก.ค. ก.ก. ก.จ. ก.ต.ร. หรืออื่นๆ อีกมากมาย ถ้าหากว่าผิดเช่นนั้น เราก็ไม่สมควรจะปกป้องผู้ใด ผมเองจะไม่มือคดที่จะชี้หน้ากล่าวหาว่าผิดหรือมีมัวหมองโดย

ไม่ผ่านกระบวนการสืบสวนสอบสวนต่างๆ ผมไม่ปัญญาอ่อนที่จะต้อง กระทำตามความประสงค์ของใครว่าให้ย้าย ให้ลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่ฟังความเห็นของคณะกรรมการ ซึ่งได้แต่งตั้งขึ้นโดยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เพราะกรรมการเหล่านี้มีอำนาจตามกฎหมายในเชิงบริหาร การยึดถือหลักเช่นนี้ ก็ทำให้เป็นที่ชดอศอกจิตใจของคนจำนวนมากที่เป็นนักการเมือง หรือนักการเมืองอื่น ๆ ซึ่งเขาคิดว่าเขามีอำนาจ และเห็นว่าผมคงจะต้องตามใจ หรือเกรงบารมีของเขา แต่ผมคิดว่าเขาสำคัญผิดในการที่จะคิดเช่นนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของข้าราชการนั้น ผมถือว่าหน้าที่ของใครใคร่ต้องทำ ก็ทำตามหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ข้าราชการทุกคนควรพึงพอใจในหน้าที่ของตน เอาเพียงแค่นั้นก็จะทำให้การบริหารบ้านเมืองดีขึ้นมาก อย่าก้าวก่ายหน้าทีกัน แต่ว่าพึงช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประสานร่วมมือกัน สำหรับผมนั้นบอกตามตรงว่า ออกจะไม่สบายใจนัก ถ้าหากใครมาก้าวก่ายหน้าทีของผม แม้ในสมัยที่ผมเป็นข้าราชการประจำก็ตาม คนที่มึนหน้าทึนหน้าเขาย่อมมีอำนาจในตัวของเขาเอง เป็นอำนาจตามกฎหมาย และเป็นอำนาจที่จะมอบให้กันมิได้ ของใครของเขา ถ้าหากว่า เราก้าวก่ายแทรกแซงกันก็คงจะยุ่งเหยิงเป็นอันมาก เพราะเป็นการแทรกซ้อน ความรับผิดชอบของกันและกัน

การที่เราจะรู้ว่าหน้าที่ของเรามีอะไร มีขอบเขตแค่ไหนก็จำเป็นที่ข้าราชการพลเรือนจะต้องมองตัวเองก่อนว่า **เราคือใคร มีตำแหน่งอะไร มีสิทธิ มีอำนาจและมีงานที่ได้รับมอบหมายอย่างไร** นอกจากนั้น ก็ยังจะต้องเข้าใจต่อไปด้วยว่า งานหรือหน้าที่ของข้าราชการนั้นเป็นการทำเพื่อใคร ถ้าหากว่าเป็นการทำเพื่อ นาย หรือเพื่อผู้บังคับบัญชา ผมก็คิดว่าไม่ใช่ ถ้าบอกว่าเพื่อหน่วยงานหรือ ก็อาจจะใช่ แต่ว่าเป้าหมายของเรา เป้าหมายสูงสุดของข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการอื่นๆ นั้นก็คือเพื่อประเทศชาติและประชาชน ถ้าหากข้าราชการมองอย่างนี้เราก็ควรจะรักษาหน้าที่ของเราไว้ได้ ข้าราชการบางคนเอาใจนายเท่านั้น เอาใจผู้บังคับบัญชาเท่านั้น และบางที่ยังเอาใจคนที่บ้านของผู้บังคับบัญชาเสียอีกด้วย นายจะดีจะชั่วอย่างไรก็ไม่สนใจ ขอให้นายรัก ขอให้นายสนใจตน ขอให้ นายอุมชู ขอให้สนับสนุนเป็นใช้ได้ จะขึ้นเขา ลงเขากันอย่างไรก็ตามกันไป ไปต่งนายไปต่ง ลูกน้อง ข้าราชการอย่างนี้ ผมยังมีความรู้สึกว่ายังมีอยู่มากในวงราชการ คือ พุค่ง่ายๆ ว่า คงจะเอาดีไม่ค่อยจะได้ นอกจากว่าจะเอาเลวด้วยกันก็คงจะได้สำหรับบุคคลประเภทนั้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่นั้นก็คือว่าทำอย่างไร เราถึงจะทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์ที่สุด การทำตนให้เป็นคนหูกวางตาไกลย่อมจำเป็น

มากต่อข้าราชการในระดับบริหาร ซึ่งแต่ละส่วนราชการนั้น แต่ละกระทรวง ทบวง กรม นั้น ก็มีหน่วยงานของตน กระจุกกระจายกันอยู่มากหรือบางที่ทั่วทั้งประเทศ เมื่อเจาะมาถึงข้าราชการระดับผู้น้อยเดี๋ยวนี้ก็ไม่ค่อยแล้ว อย่างเช่น พนักงานพิมพ์ดีด ก่อนนี้อาจจะเป็น ซี ๑ เดี่ยวนี้ทราบว่ามันมาเป็น ซี ๓ ซี ๔ อะไรกันขึ้นมาแล้ว พนักงานพิมพ์ดีดถ้าจะว่าไปแล้วก็ไม่ใช่ว่าบุคคลในระดับบริหาร แต่ถึงกระนั้นก็ตามพนักงานพิมพ์ดีดก็ยังมีความจำเป็น ยังมีความสำคัญในแง่ที่ว่าพิมพ์เอกสารต่างๆ ของตนนั้น อย่าพิมพ์ให้ผิด อย่าพิมพ์ให้ตกหล่น เพราะว่า การพิมพ์ผิดก็ตี การพิมพ์ตกหล่นก็ตี หรือการพิมพ์ต่อเติมก็ตี อาจจะไม่ตรงกับต้นฉบับเดิม ซึ่งจะทำให้เสียหายต่อทางราชการ อย่างไรก็ตาม สำหรับพนักงานพิมพ์ดีดนั้น งานของเขาที่เขาต้องรับผิดชอบก็เป็นงานที่ต้องนั่งประจำเก้าอี้ หรือโต๊ะพิมพ์ดีด โต๊ะเครื่องพิมพ์ ส่วนในระดับฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายกำกับการหรือฝ่ายควบคุมบังคับบัญชานั้นการนั่งประจำโต๊ะทำงานเพื่ออ่าน หรือศึกษาแต่เพียงรายงานแล้ว ก็ลงนามเสนอ หรือลงนามสั่งการจากเหตุผลต่างๆ ในกระดาษหรือในห้องประชุม นั้น ผมคิดว่าคงจะไม่เป็นการเพียงพอ การที่เราในฐานะของฝ่ายบริหารในระดับต่างๆ ได้ออกไปเห็นหรือ ไปฟังปัญหาต่างๆ ตลอดจนการที่เราสามารถจะซักไซ้ไล่เรียงด้วยตนเองนั้น ก็จะทำให้ข้าราชการผู้นั้นเพิ่มประสบการณ์ให้กับตนเอง เพิ่มความคึกคักความ

อ่านให้แก่ตนเอง ได้มากขึ้น จากสิ่งที่ได้พบเห็น ด้วย
หูและด้วยตาตนเองทั้งกล่าว ซึ่งก็จะทำให้ข้าราชการ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บังคับบัญชาในระดับสั่งการ
สามารถจะวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
ใกล้เคียงกับความเป็นจริงตามหน้าที่ของตน การ
ไม่พยายามออกไปศึกษาโลกภายนอกก็เท่ากับเป็น
การรับผิดชอบตัวเองฝ่ายเดียว แต่ว่าการเป็น
ข้าราชการนั้นเราไม่ควรเพียงสนใจหรือรับผิดชอบ
เฉพาะตนเองเท่านั้น หากจะต้องสนใจและรับผิดชอบ
ต่อคนอื่นด้วย ในความสำคัญต่อหน้าที่เช่นนี้
ก็จะก่อให้เกิดการประสานความคิดความเข้าใจ อัน
จะนำมาซึ่งข้อตกลงใจที่ถูกต้องทั้งที่สมได้เรียนให้
ทราบแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีความสมบูรณ์
มากที่สุดแก่ตนเองและให้ความภาคภูมิใจแก่ผู้ใ้
บังคับบัญชามากที่สุด

ผมได้กำหนดใจตนเองไว้ว่า จะต้องยึดหลัก
กฎหมาย เพราะหลักนี้เป็นหลักที่จะให้ความเป็น
ธรรมหรือความยุติธรรมมากที่สุด วงการใดก็ตาม
ถ้าไร้ความเป็นธรรมเสียแล้ว วงการนั้นจะพบกับ
ความเสื่อมและความเสียหายอย่างแน่นอน นอกจากนั้น
ผมก็อาศัยหลักการแบ่งงานไม่ก้ำก๋ายและกระจาย
ความรับผิดชอบ คือ ใช้หลักที่ว่าเราต้องไม่หวัง
แก่ตัวนั้น เราต้องไม่หวังอำนาจนั้น และเรา
ต้องไม่รวบอำนาจ เพราะอำนาจใดๆ นั้น ไม่
เคยจรัสยั่งยืน ไม่มีใครสามารถส่งมอบอำนาจไว้ได้
ชั่วฟ้าชั่วดิน การรวบอำนาจในความรู้สึกของ

ผมมีแต่การรับไม่มีการให้ เป็นลักษณะของคนใจ
แคบไม่ให้เกียรติผู้ใ้บังคับบัญชา ผมถือหลัก
เคารพต่อตำแหน่งหน้าที่ของคนอื่น โดยทำนอง
เดียวกัน ผมให้ความเคารพต่อตำแหน่งหน้าที่นั้น
แต่ผม ไม่กลัวหรือต้องเกรงบุคคลที่ครองตำแหน่ง
หน้าที่นั้น หลักการต่างๆ ที่ว่ามานั้นอยู่กับการ
กำหนดใจหรือจุดยืนของผมเอง ซึ่งผมสามารถทำ
ได้ แต่ข้าราชการอีกมากคนอาจทำไม่ได้ เพราะ
ไม่อยากจะทำหรือไม่กล้าทำ เมื่อพูดถึงความ
ก้ำก๋ายผมก็อยากจะแสดงความเห็นเพิ่มเติมเป็นตัว
อย่างคือ ความเห็นที่เกี่ยวกับฝ่ายในของข้าราชการ
ที่เป็นใหญ่ทั้งหลาย คำว่า “ฝ่ายใน” ของผมนี้
ผมมีความหมายซึ่งเจาะจงไปถึงภรรยาที่ดี ญาติมิตร
หรือคนใกล้ชิดรับใช้สอย บุคคลประเภทนี้อาจส่งเสริม
หรือรั้งหน่วงความเจริญก้าวหน้าได้มาก
เหมือนกัน โดยเฉพาะถ้าหากว่าเข้ามาก้ำก๋าย เข้า
มาแทรกแซง เข้ามาวิ่งเต้น หรือเข้ามากลายเป็น
ผู้บังคับบัญชาอีกคนหนึ่งที่ย่อยจะขึ้นสั่งการ ทำ
ให้ข้าราชการฝ่ายพลเรือนผู้ใหญ่มากคนได้เสีย
คน ได้คับรั้มีในเรื่องนี้มาแล้วเพราะบุคคลใกล้ชิด
ประเภทนี้ซึ่งอาจเป็นหญิงหรืออาจเป็นชายที่คอยยก
หรือคอยเยินยอ หรือแม้คอยให้หลงด้วยความ
สำคัญตนผิดไป เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญมาก
สำหรับผู้บังคับบัญชาหรือสำหรับข้าราชการ โดยเฉพาะชั้นผู้ใหญ่ ถ้าหากว่าเป็นคนที่มึนจิตใจที่อ่อน
ไหว ไม่หนักแน่นและหุเบา จำเป็นจะต้องระมัด
ระวังในเรื่องนี้ให้มาก เพราะมีมากมายแล้วที่ได้

ตายไปจากเกียรติยศและความนับถือศรัทธา ทั้งนี้ก็เนื่องจากเขาขาดจุดยืนและอุดมคติที่มั่นคงของความเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ โดยที่เขาอาจจะมีความรู้สึกว่าเขาดำรงอยู่ได้ด้วยหน้าตาบารมีที่จะต้องมีคนคอยรอรับบัญชาหรือต้องรับรองในทุกแห่งทุกหนที่เขาไป เมื่อไม่พบหน้าหรือมองหาไม่พบก็มีความโกรธหรือขุ่นใจเสมือนหนึ่งว่าชีวิตของตนนั้นต้องอยู่ได้โดยคนอื่นที่อยู่เพื่อตนเท่านั้น ฝ่ายในอย่างนี้มีให้เห็นมากแทนที่จะเป็นคนที่ค้นให้เคืองแต่กลับตั้งให้ตกต่ำ

เพราะฉะนั้น อันนี้ก็เป็นเรื่องหนึ่งซึ่งผมอยากจะเรียนฝากไว้สำหรับข้าราชการพลเรือนทั้งหลายซึ่งนับวันก็จะเป็นใหญ่เป็นโตขึ้นในบ้านในเมือง สำหรับความเน่าเฟะในสังคมเรามีอะไรบางอย่างนั้น ผมคิดว่าผมไม่จำเป็นที่จะต้องนำมาบอกกล่าวกันในที่นี้ ในฐานะที่ท่านเป็นข้าราชการที่มีปัญญาและความรู้ก็ย่อมจะประจักษ์กันอยู่ ดังนั้น จึงอยู่ที่ว่าข้าราชการทั้งหลายจะต้องสำนึกอย่างไรที่จะไม่ช่วยกันทำให้เสาซึ่งค้ำคูดโครงสร้างของสังคมให้ต้องผุกร่อนและอาจพังครืนลงมาวันใดวันหนึ่งก็ได้ ดังนั้น เราจะยอมให้บ้านเมืองอยู่ในสภาพเช่นนี้หรือว่าในสภาพที่ทำให้กฎหมายไร้ความศักดิ์สิทธิ์ก็คงจะไม่ได้ เช่นเดียวกันโดยเฉพาะสำหรับข้าราชการนั้น ผมจำได้ว่าเมื่อเช้านี้ ได้ฟังที่สมเด็จพระสังฆราช ได้ทรงให้ไว้ในวันข้าราชการพลเรือนคือ ในวันที่ ๑ เมษายน นี้ ท่านได้กล่าวถึง

ข้าราชการในแง่ที่ว่า จะต้องเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมายตามวินัย ตามระเบียบแบบแผน ซึ่งอันนี้ก็ตรงกันกล่าวคือ ข้าราชการนั้นจะต้องยึดกฎ ยึดระเบียบ ยึดแบบธรรมเนียม และข้อบังคับต่างๆ ไว้ด้วยความสำนึกและความแน่วแน่ตรงไปตรงมา จะต้องซจัดเสียซึ่งความไม่เป็นธรรม รวมทั้งความเคยชินต่างๆ ที่เคยมีเคยทำ เคยได้มาอย่างง่าย ๆ ในการที่เราจะเยียวาสังคมข้าราชการแบบนี้ บางทีจะต้องมีการเจ็บปวดกันบ้าง แต่ถ้าหากว่าเราไม่ช่วยกันบำบัดรักษาโดยเร็วแล้ว สถาบันข้าราชการก็จะต้องสิ้นสุดในเกียรติและศักดิ์ศรีอย่างแน่นอน และเมื่อวันเราทั้งหลายจะมีความเจ็บปวดยิ่งกว่า ถ้าหากว่าเรายังมีข้าราชการที่อ่อนแอ ที่อ่อนไหว และที่อมโรคต่างๆ อาทิเช่น โรคคอร์รัปชัน โรคไม่เป็นธรรม โรคกดขี่ข่มเหงเบียดเบียนประชาชน ซึ่งถ้าหากข้าราชการเราเป็นคนอมโรคอย่างนั้น ก็พูดง่าย ๆ ว่า ต่อไปข้าราชการกับประชาชนจะต้องแยกกันอยู่คนละฝ่าย ซึ่งผมคิดว่าคงไม่เป็นการถูกต้อง

สำหรับหน้าที่ของข้าราชการโดยส่วนรวมนั้น ผมมีตัวอย่างที่ยืนยันถึงประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ของข้าราชการพลเรือน สิ่งนั้นก็คือการพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหลายฉบับอันเกี่ยวข้องกับ การเลือกตั้งทั่วไป ในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ นี้ เงื่อนไขเวลาเพียง ๓๐ วัน ไม่เป็นปัญหาที่ข้าราชการพลเรือนของกระทรวง

มหาคไทย และของอีกหลายกระทรวงจะทำให้สำเร็จไม่ได้ ข้าราชการพลเรือนเหล่านั้นสามารถทำได้ เหตุที่เขาทำได้ก็เพราะเขาได้มีการวางแผนล่วงหน้าไว้ดีจากการ ประมาณ สถานการณ์ไว้ก่อน อย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายเดือนมาแล้ว เป็นการ ทำงานด้วยแผนและปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนไปได้อย่างฉับพลัน เราพร้อม ต่อคำสั่ง เราร่วมมือประสานงานกันโดยไม่มีการ โต้แย้ง เรามุ่งให้บรรลุหน้าที่กัมหนากัมตาคิดทำ แก่ปัญหาด้วยความเข้าใจต่อความเป็นจริงในบ้าน ในเมือง และด้วยความตั้งใจและเต็มใจ สำหรับ ในเรื่องนี้ เมื่อผมได้เดินทางไปที่กำลังใจเขาตาม จังหวัดต่างๆ ผมได้กล่าวอยู่เสมอว่า บ้านเมือง นั้นย่อมมีปัญหาอยู่เสมอ เป็นแต่เพียงว่าปัญหา เล็กหรือปัญหาใหญ่เท่านั้น โดยทำนองเดียวกันใน ด้านการบริหารงานของข้าราชการ หรือแม้การ บริหารงานใน ระดับรัฐบาลเราก็มีปัญหาเช่นเดียว กัน สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาทั่วๆ ไปของข้าราชการ ในด้านการบริหาร ซึ่งเมื่อมองไปแล้วส่วนมากก็ คือปัญหาของข้าราชการพลเรือน

เพราะฉะนั้น เมื่อบ้านเมืองมีปัญหาและ เราไม่ท้อแท้ในการที่จะแก้ไขปัญหาคด้วยความมี วินัย ด้วยความสำนึกในหน้าที่ของข้าราชการพล- เรือนและข้าราชการทุกประเภทแล้ว เราก็สามารถ

ที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้นๆ ได้ แม้กระทั่งผมเอง สำหรับ ตัวอย่างที่ยกมาแสดงนั้นก็เป็นที่ผมเป็นห่วงเป็น อย่างยิ่งว่าระยะเวลาหนึ่งเดือนนี้เราทำได้ใหม่ แต่ ในที่สุดเราทุกคนสามารถจะพูดเป็นเสียงเดียวว่า เราสามารถทำได้ เราจะทำให้มีการเลือกตั้งได้ “ด้วยความสะอาด บริสุทธิ์ ยุติธรรม” ในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ ในความรู้สึก ในความสำนึก ต่อความรับผิดชอบของตนเองเช่นนั้นก็ทำให้มองเห็นว่าจิตใจของคนที่สวมเครื่องแบบราชการนั้นว่า ที่จริงแล้วไม่ผิดกัน ไม่ว่าจะอยู่กระทรวง ทบวง กรมไหนก็ตาม เราพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ อย่างเด็ดเดี่ยว กระทื่อหรือร้อนต่องานในหน้าที่ ไม่ วางมือ ไม่ท้อถูระ ไม่บักสวะ ไม่ปลิกตัวไป จากภาระซึ่งกระทบต่อชาติและประชาชน ภาพ อย่างนี้ ผมขอยืนยันว่าข้าราชการพลเรือนทุกคนมี ความหมาย มีค่าและมีประโยชน์ต่อวงงานของ ข้าราชการทั่วไป ผมมีความภูมิใจเป็นอย่างยิ่งแล้ว ก็ไม่ค่อยรู้สึกผิดหวังเลยแม้แต่น้อย ในการที่ได้มี โอกาสมาร่วมงานกับข้าราชการพลเรือน อันนี้ก็ คือคำชมของทหารคนหนึ่งต่อข้าราชการพลเรือน ถ้าหากว่าผม ไม่ได้มาทำงานด้วยกันด้วยการทุ่มเท ทุกสิ่งทุกอย่างในช่วงเกือบ ๒ ปีที่ผ่านมา นี้ ผมก็ อาจจะยังไม่ ได้คิดและชมได้เต็มที่ปากเหมือน อย่างวันนี้

สิ่งที่เราสามารถจะยืนยันความรู้ความสามารถ ของข้าราชการ พลเรือนอีกสักตัว อย่างหนึ่งก็คือว่า

เมื่อเรามองไปถึงแผนพัฒนาประเทศ ทุกๆ แผนที่เราใช้อยู่ในปัจจุบันหรือที่เป็นมาแล้วในอดีต และที่กำลังคิดทำกันอยู่เพื่ออนาคตของประเทศนั้น ทุกเรื่องทุกแบบสำเร็จขึ้นโดยปัญญาของข้าราชการพลเรือนและนักวิชาการต่างๆ ที่เป็นฝ่ายพลเรือนบุคคลเหล่านี้เราต้องยอมรับเขาว่า เขาผ่านประสบการณ์ด้านพลเรือนและด้านประชาชนในสาขางานต่างๆ มาแล้วมากต่อมาก ท่านเหล่านั้นหรือท่านที่กำลังนั่งอยู่ ณ ที่นี้ มีการศึกษาดีทั้งจากในประเทศและจากต่างประเทศ เวลาที่ผมไปยื่นเทียบเคียงกับใคร อย่างผมนี้กระดืบแค่ปริญญาตรี ซึ่งเมื่อไปยื่นเทียบเคียงกับดอกเตอร์ต่างๆ บางครั้งเกิดความละอายตัวเองเหมือนกันว่าทำไมเราถึงไม่พยายามทำดอกเตอร์ให้ได้ในสมัยนั้น โดยสรุปก็คือว่าโดยที่เขามีการศึกษาดี มีหูตากว้างไกล สัมผัสกับปัญหาของชาวบ้านมาอย่างโชกโชน เขาจึงสามารถมองเห็นปัญหาต่างๆ ในบ้านเมืองได้ถูกจุดหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง ซึ่งเท่ากับว่าท่านเหล่านั้นได้ช่วยกันสร้างผลงานพัฒนาทั้งในด้านวัตถุและในด้านจิตใจไปพร้อมกัน

การพัฒนาความเจริญของบ้านเมืองในด้านเศรษฐกิจก็ดีหรือว่าในด้านความเป็นอยู่ของประชาชนสังคมเมืองและสังคมชนบทก็ตานั้น สิ่งที่เรามองเห็นมันก็มักจะเป็นสิ่งที่มองเห็นกันง่าย ๆ ใน

ด้านของวัตถุซึ่งฝ่ายพลเรือนมีส่วนร่วมอยู่มากที่สุด เกี่ยวในการพัฒนาสิ่งต่างๆ อันมองเห็นได้ อย่งไรก็ดี ผมมีความรู้สึกอยู่เสมอว่าการพัฒนาทางวัตถุนั้นท่าง่าย ถ้าเรามีความคิด ถ้าเรามีปัญญา ถ้าเรามีประสบการณ์หรือมีงบประมาณ แต่เราจะทำได้ยากมากแม้จะมีสิ่งต่างๆ เหล่านั้น ถ้าหากให้ผู้ร่วมกระทำไม่ได้มีการพัฒนาจิตใจของตนเองไปพร้อมๆ กัน ดังนั้น สิ่งที่ผมได้แสดงข้อสังเกตมาตลอดในวันนี้ จึงต้องการที่จะเน้นหนักในด้านการพัฒนาใจหรือทาง “จริยธรรม” กล่าวคือ ใจของข้าราชการไม่ใช่เฉพาะข้าราชการพลเรือนเท่านั้น แต่หมายถึงใจของข้าราชการทุกกระทรวงทบวง กรม รวมทั้งพนักงานของรัฐวิสาหกิจต่างๆ หรือแม้ในส่วนราชการส่วนท้องถิ่นด้วยว่า ถึงคราวแล้วที่เราจะต้องสร้างใจของตนให้เป็นใจที่รักเกียรติ รักหน้าที่ รักคนอื่น อันจะก่อให้เกิดความสามัคคีปรองดองกันขึ้นในบ้านในเมือง และที่สำคัญก็คือ รักความสัตย์สุจริต บรรดาใจรักทั้งหมดนั้นก็จะเป็นใจที่ทำให้รักชาติรักประเทศกันมากยิ่งขึ้น ผมก็อยากจะขอเรียกร้องให้ข้าราชการพลเรือนทั้งหลายขอให้ปากให้ใจและการกระทำจงตรงกันตลอดเวลา ไม่ใช่มีสองใจหรือหลายใจ ถ้าหากว่าเราทำใจของเราได้มันอย่างนั้นแล้ว ก็แสดงว่าเรามีอุดมคติ เรามีจุดยืนเพื่อส่วนรวม ผมเคยได้

พูดไว้ครั้งหนึ่งมาแล้วเมื่อไม่นานมานี้ว่า ผม
สงสารคำไทยอยู่ ๓ คำ ซึ่งอักษรย่อว่า ป. ซึ่ง ป.
ทั้ง ๓ ตัวนี้มักจะถูกอ้างโดยคนที่ปากกับใจไม่ตรง
กัน คำนั้นก็คือ “ประเทศชาติ” “ประชาชน”
และ “ประชาธิปไตย” เพราะการชอบอ้าง
บ่อยๆ นั้น ก็เป็นการอ้างเพื่ออีก ป. หนึ่งคือ “ป.
ประโยชน์” เท่านั้นเอง ก็หวังอย่างยิ่งว่า ท่าน
ข้าราชการพลเรือนผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย จงอย่าได้
กระทำตน หรืออย่าได้มีความรู้สึกในการที่จะชอบ
อ้างกันอย่างนั้นเลย อันนี้ เป็นความหวังซึ่งผม
อยากจะเรียนฝากไว้ ณ ที่นี้

ในส่วนที่เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับข้อกล่าวหา
ต่อข้าราชการนั้น ว่าที่จริงก็มีมาจากหลายทาง
หลายประเภทด้วยกัน คือ

ประเภทที่ ๑ ก็มาจากผู้ได้รับความไม่
เป็นธรรมและเดือดร้อนจริง ๆ อันเนื่องจากการ
ปฏิบัติอันมิชอบของเจ้าหน้าที่ซึ่งอาศัยอำนาจหน้าที่
ของตน กรณีเช่นนี้เมื่อเรามีการสืบสวนและสอบ
สวนกันแล้ว มีพยานหลักฐานที่ชัดเจน ผู้ถูกกล่าว
หาจะได้รับการพิจารณาโทษทุกรายและก็มี การ
ประกาศให้ทราบอยู่เป็นประจำ อันนี้ เป็นสิ่งที่
ทางกระทรวงมหาดไทยกำลังกระทำอยู่

ประเภทที่ ๒ จากผู้ซึ่งคิดเอาเองว่า เขา
ไม่ได้รับความเป็นธรรม อันเนื่องจากการไม่ได้
รับประโยชน์ คือ ป. ประโยชน์ ซึ่งเขาคิดฝันว่า

เขาจะต้องได้หรือเขาควรจะได้รับ บุคคลประเภท
นี้จะได้รับการพิจารณาตัดสินจากความเป็นจริงที่
ยุติธรรมเสมอ และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความน่ารำคาญ
เป็นอันมากในการที่แทนที่เราจะ ได้ใช้ ความคิด
ความอ่านไปพัฒนาชาติบ้านเมือง แต่ก็ต้องมาใช้
ความคิดเสียเวลากับสิ่งอันเป็นเรื่องไร้สาระและไม่
เป็นความจริงเช่นนั้น

ประเภทที่ ๓ จากบุคคลประเภทช่างฟ้อง
ช่างเล่า ซึ่งโดยที่จริงแล้วเป็นคนอยู่นอกเหตุการณ์
หากแต่ว่าฟังเขาเล่าต่อ ๆ กันมาก็คิดว่าน่าจะเป็น
ความจริง แล้วก็เสนอความคิดที่คิดว่าจริงนั้น
ต่อไปยังบรรดาผู้มีอำนาจทั้งหลาย ซึ่งเมื่อเรื่องมัน
ไม่จริงแล้ว เป็นคำเล่าคำลือกันมาต่าง ๆ แล้ว ก็
จัดว่าเป็นเรื่องที่น่ารำคาญอีกประการหนึ่งเช่นเดียว
กัน

ประเภทที่ ๔ จากบุคคลประเภทหนอน
บ่อนได้ภายในหน่วยงาน อิจฉาจารย์อันโดยที่ตนเอง
ไม่สามารถจะทำคดีได้เหมือนหรือเอาคดีได้เหมือนคน
อื่น มีจุดมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความระแวงแคลง
ใจกันขึ้นและก็ทำให้แตกแยกความสามัคคีกลมเกลียว
กันภายในหน่วยงานนั้น บางทีถึงกับยอมรับจ้างที่
จะทำงานเช่นนั้นให้กับใครก็ได้ เขาเหล่านั้นว่าที่จริง
แล้วมักจะเป็นคนที่สังคมนั้นและหน่วยงานนั้นได้
เผ้ามองอยู่ มักจะเป็นคนที่ใคร ๆ เพื่อนฝูง ผู้

บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา อาจจะไม่ยอมรับ
ไม่นับหน้าถือตา ไม่เชื่อถือในแง่ของความเป็น
ใจและเมื่อเป็นเช่นนั้น ก็มักจะทำให้ถูกโคตเคียวจน
เกิดอคติขึ้น อันนี้ ก็นับว่าเป็นโรคประสาทชนิด
หนึ่งที่ปากกว้างมือว่างไม่ได้ แต่ทำไม่เป็น เอาสิ่ง
ว่างมาใช้ประโยชน์ไม่เป็น เป็นความบกพร่องทาง
จิตที่ไม่ชอบอยู่สุข

ฉะนั้น ในสังคมข้าราชการ คนต่างๆ
คงที่ผมได้กล่าวมาแล้วนั้น มีอยู่ทั้งสิ้นในคนกลุ่ม
อื่น อาชีพอื่นก็มีอยู่ไม่ผิดกัน เราได้ฟังกันอยู่ทุก
วัน เราได้อ่านกันอยู่ทุกวัน วันละหลาย ๆ เวลา
ทั้งกลางวันกลางคืน สรุปว่า ไม่มีใครอาชีพใดที่
จะวิเศษกว่ากัน จึงไม่ควรจะได้มีการยกตนกนอยู่
ฝ่ายเดียว อันเป็นลักษณะของใจคับแคบอย่างยิ่ง
เพราะว่าคนใจแคบนั้นย่อมไม่สามารถ จะให้ความ
เป็นธรรมแก่ผู้อื่นได้ ในเรื่องนี้ ก็อยากจะขอแถม
สักนิดหนึ่ง เพราะมันเป็นเรื่องที่จะทำให้ข้าราชการ
เราได้รับความเสียหาย ในความคิดอันเลวร้ายใส่
ความที่ว่า คอรัปชันเป็นสิ่งผูกขาดสำหรับข้าราชการ
เท่านั้น คำกล่าวหาอันผิดว่าเป็นการกล่าวหา
ที่ชั่วร้ายมากจากใจของคนที่ไม่รักใคร่ ซึ่งชอบทำ
และชอบให้ในสิ่งสกปรกเหล่านั้นอยู่เสมอ การ
คอรัปชันมีอยู่จากคนทุกกลุ่ม จากคนเลว ๆ ภาย
ในกลุ่มนั้น ซึ่งไม่ใช่จากคนทุกคนในกลุ่มหรือใน

หน่วยงานหรือในสังคมนั้น เพราะว่าคนที่ใจไม่ซื่อ
ก็ย่อมถือโอกาสเอาเมื่อมีช่องทาง ย่อมทำได้ด้วย
กันทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มอาชีพใด มิใช่เฉพาะ
ข้าราชการเพียงกลุ่มเดียว สิ่งต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้น
จากหน้าที่ เกิดขึ้นจากอำนาจ เกิดจากเงิน อำนาจ
-ของเงินเป็คช่องให้มีการ คอรัปชันกันได้ทุกหนทุก
แห่งในบ้านในเมือง ไม่ใช่เฉพาะในประเทศเรา
ประเทศใด ๆ ก็มีอย่างนี้ ตราบใดที่ยังมีผู้ให้และมี
ผู้รับ มีผู้เสนอและผู้สนอง คอรัปชันก็สามารถ
ซื้อตำแหน่งได้ ซื้อภักดิ์ได้ ซื้อความยุติธรรม
ได้ ซื้อความสะดวกข้ามชั้นตอนก็ได้ หรือซื้อให้
คนค่าคนด้วยกันก็ได้ คนเหล่านั้นที่จริงแล้วเป็น
คนที่ขาดความละเอียด ขาดความสำนึกถึงโทษต่อ
ประชาชนและต่อทางราชการ บางทีก็สามารถทำ
ได้ถึงขนาดยอมสยบอยู่แทบเท้าของผู้มีอิทธิพลหรือ
นักเลงอันธพาล การกระทำของเขานั้นเป็นการ
ทำลายเศรษฐกิจ เป็นการทำลายศีลธรรมประเพณี
อันดีงาม แต่เขาก็สามารถทำได้ ยอมสยบอยู่แทบ
เท้าได้ แล้วแต่ท่านเหล่านั้นจะบัญญัติ ผมเห็นว่า
บุคคลประเภทเหล่านั้นเราควรจะหยุดยกย่อง หยุด
ให้ความเมตตา หยุดปกป้องและหยุดคบค้าสมาคม
เพราะว่าคนเรานั้น ถ้าหากเห็นคนประเภทนี้เดิน
เข้าไปที่ไหน ถ้าไม่มีคนเขาพุดจากด้วย ไม่มีใคร
เขายิ้มแย้มแจ่มใสด้วย ผมคิดว่า กลับไปตั้งบ้าน
คงจะบ้าตาย

แสดงถึงการ ขาดอคติหรืออคติของความเป็น
ข้าราชการ เป็นการไม่วางตนเป็นกลางต่อบทบาท
และหน้าที่ของข้าราชการ เป็นการก่อให้เกิดเกียรติของ
ตนเองและศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ หรือ
สถาบันข้าราชการต่ำลงอย่างน่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง
เป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนว่า ตนนั้นไม่สามารถ
จะเอาดีได้ด้วยคุณสมบัติและความสามารถของตน
เอง จึงจำเป็นต้องมีบุคคลอื่นนอกวงราชการ
คอยค้ำจุน คอยโอบอุ้ม คอยพยุงหรือคอยคุ้มกันให้
ผมไม่อยากให้ข้าราชการทุกฝ่าย ไม่ว่าจะ เป็น ข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการฝ่ายใดต้องเสียภาพ
พจน์ไปเช่นนั้น และก็เป็นการสร้างความหวุ่นไหว
ให้กับข้าราชการผู้สุจริตอื่น ๆ ด้วย ผมมีความเห็น
ว่า ความคิดเห็นที่ดีและมีประโยชน์อันแท้จริงต่อบ้านเมืองและต่อประชาชนนั้น ทุกกลุ่มสามารถ
แสดงความคิดเห็นได้ และคนทุกกลุ่ม ทุกฝ่ายไม่ว่า
อาชีพใดก็ย่อมพร้อมที่จะรับฟังได้ หรือรับไว้
พิจารณาได้เสมอ เพราะฉะนั้น คงจะไม่มีใคร
รังเกียจ ในความคิดเห็นของข้าราชการที่บริสุทธิ์ใจ
โดยที่ไม่ไปผูกพันกับเรื่องทางการเมืองหรือนักการเมือง ซึ่งคอยช้นำอยู่เบื้องหลัง

โดยสรุป ในสิ่งที่ผมกล่าวมาแล้วทั้งหมด
ก็คิดว่า คงจะเป็นการสมควรที่จะยุติลงเพียงแค่นี้
ผมก็อยาก จะขอสรุปในหัวข้อสำคัญ ๆ ฝากไว้แก่
เพื่อนข้าราชการพลเรือนทั้งหลาย คือ

ประการที่ ๑ ข้าราชการพลเรือนมี

บทบาทและความรับผิดชอบต่อชาติและประชาชน
ไม่ต่ำกว่าและไม่เหนือกว่าข้าราชการฝ่ายอื่น เพราะ
ฉะนั้น จงรักษาศักดิ์และสิทธิ์ไว้อย่างเสมอต้นเสมอ
ปลาย

ประการที่ ๒ ข้าราชการพลเรือนเป็น

เม้าสายตาของประชาชนมากที่สุด เพราะว่าข้าราชการพลเรือนนั้น อยู่ใกล้ชิดประชาชนตั้งแต่
ระดับสูงสุดจนถึงระดับต่ำสุดของท้องถิ่นต่าง ๆ จึง
ต้องแสดงตนเป็นตัวอย่าง ทั้งงดงามทั้งในด้านความ
ประพฤติและความเอาใจใส่อย่างจริงจัง ต่อหน้าที่
พร้อมทั้งจะต้องเผชิญต่อปัญหาเพื่อแก้ไขปัญหาให้
ประชาชนได้อยู่ดีมีสุขและอย่างเป็นธรรม

ประการที่ ๓ ข้าราชการพลเรือนเป็น

ผู้รักษาคับทกกฎหมายและระเบียบแบบแผน ซึ่ง
ออกบังคับใช้โดยการอ้างอิงกฎหมาย จึงจำเป็นที่จะ
ต้องกระทำการตามอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด
ปราศจากการทุจริตหรือประพฤติกมิชอบต่าง ๆ อัน
จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติของตนของหน่วย
งานและของสถาบันข้าราชการพลเรือน ความซื่อ
สัตย์สุจริตเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้เราสามารถ
รักษาเกียรติของเราไว้ได้

ประการที่ ๔ ข้าราชการพลเรือนมิใช่

ข้าราชการการเมือง จึงไม่ควรแสดงบทบาทให้
ซ้ำซ้อนก้ำก้ำกัน ควรกำหนดใจและจุดยืนของ
ตนไว้อย่างแจ่มชัด

ประการที่ ๕ ในด้านการพัฒนาบ้านเมืองนั้น เป็นความรับผิดชอบของข้าราชการทุกคนของทุกกระทรวง ทบวง กรม จะรีรอ จะลังเลโดยคิดว่า ไม่ใช่หน้าที่ของตนนั้นไม่ได้ ความร่วมมือร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมประสานงาน และร่วมกระทำด้วยกันจึงเป็นปัจจัยเด่นมากสำหรับข้าราชการ ผลจากการนี้ ก็จะเป็นการแสดงออกถึงความสามัคคีเหนียวแน่นของรัฐบาลที่พร้อมที่จะบันดาลประโยชน์สุขและความมั่นคงในทุกด้านให้แก่ประเทศชาติของตน และในยามนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาทั้งกลางวัน ลำดับความเร่งด่วนสูงสุดก็คือ การพัฒนา

ใจของตนเอง เพราะใจที่พัฒนาจะพาบ้านเมืองให้พัฒนาไปสู่จุดหมายปลายทางของคนไทยทุกคน

ประการที่ ๖ ข้าราชการพลเรือนทุกคนมีหน้าที่ มีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงของชาติ ไม่ว่าสิ่งที่จะมากระทบนั้นจะเป็นจากภายนอกประเทศหรือภายในประเทศก็ตาม จึงเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่ข้าราชการพลเรือนทั้งหลาย จะต้องคอยตรวจสอบ คอยติดตามสถานการณ์นั้น ๆ โดยต่อเนื่อง เพื่อเตรียมให้ข้อเสนอแนะและประสานความร่วมมือสนับสนุนสำหรับผลประโยชน์ของชาติร่วมกัน **๑๖**

LERVIA CREAM SOAP DOUBLES THE PLEASURE OF YOUR BATH

The advertisement features a black and white photograph of a woman's face, partially obscured by shadows, with her eyes closed in a serene expression. Below the photograph, the text 'LERVIA CREAM SOAP DOUBLES THE PLEASURE OF YOUR BATH' is written in a clean, sans-serif font. At the bottom of the advertisement, several bars of Lervia Cream Soap are displayed, some in their original packaging and others unwrapped, showing the soap's texture.

สัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ

สมเด็จพระญาณสังวร
(สุวฑฺฒโน)

วัดบวรนิเวศวิหาร

วันที่ ๑ เมษายนเป็นวันข้าราชการพลเรือน
เป็นส่วนราชการฝ่ายพลเรือนและสมาคมที่เกี่ยวข้อง
ได้ร่วมกันจัดงานวันข้าราชการพลเรือนขึ้นเช่นที่
เคยปฏิบัติ และได้แสดงวัตถุประสงค์ในการจัดงาน
ขึ้นว่าเพื่อให้ข้าราชการและประชาชนทั่วไปได้
ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของข้าราชการพลเรือน
ในด้านการให้บริการประชาชน การพัฒนาชนบท
ยากจน ตลอดจนการแก้ปัญหาต่างๆ ในระบบ
ราชการ และการส่งเสริมให้ข้าราชการพลเรือน
มุ่งเน้นการพัฒนาจิตใจควบคู่ไปกับการพัฒนาทาง
ด้านอื่น ๆ โดยมีความเห็นว่าในสภาพการณ์ปัจจุบัน
ข้าราชการพลเรือนจำเป็นจะต้องมีหลักธรรมและ
คำสั่งสอนต่างๆ ไว้เป็นที่ยึดเหนี่ยวในการปฏิบัติ
หน้าที่ให้ได้ผลดีที่สุด

นับว่าเป็นความลึกลับ เป็นความเห็นที่
ชอบคือเป็นสัมมาทิฐิ

อันสัมมาทิฐิความเห็นชอบนั้นเป็นองค์
สำคัญที่สุดของมรรคมีองค์แปดทาง ไปสู่ความพ้น
ทุกข์ ปราศจากสัมมาทิฐิแล้ว มรรคก็อทางไปสู่
ความพ้นทุกข์ก็จักไม่เกิดขึ้น ในชีวิตของผู้หนึ่งผู้ใด
เลย ผู้หนึ่งจักไม่มีโอกาสดำเนินไปถึงความพ้นทุกข์
ได้ จะติดอยู่กับความทุกข์ตลอดไปไม่สิ้นสุด จึง
กล่าวได้ว่าสัมมาทิฐิความเห็นชอบมีความสำคัญที่สุด
ทั้งในทางไปสู่ความพ้นทุกข์เล็กๆ น้อยๆ ทั้งหลาย
ทั้งปวง และทั้งในทางไปสู่ความพ้นทุกข์อย่างสิ้น
เชิง ทั้งในทางพาศนเองดำเนินไป และทั้งในทาง
พาผู้อื่นดำเนินไปด้วย

จึงนำเรื่องสัมมาทิฐิมากล่าวในวันนั้นแก่ท่าน
ข้าราชการพลเรือนทั้งหลาย ผู้ไม่เพียงจะควรพาตน
ให้ดำเนินไปในทางพ้นทุกข์เท่านั้น แต่ควรพาผู้อื่น
ให้ดำเนินไปด้วยเช่นเดียวกัน

การนำเรื่องสัมมาทิฐิ มาแสดงก็เพื่อให้เป็น
การช่วยแนะทางไปสู่ความพ้นทุกข์แก่ท่านผู้รับไป
ปฏิบัติทั้งหลาย ซึ่งก็ขอยืนยันด้วยว่าคำแนะนำสั่ง
สอน แม้ที่ประเสริฐเลิศล้ำเพียงใดก็ตาม หากอาจเป็น
คุณเป็นประโยชน์แก่ผู้ใดได้ไม่ หากผู้นั้นไม่นำไป
ปฏิบัติตาม ทั้งนั้นแม้ปรารถนาจะเป็นสุขพ้นจาก
ความทุกข์ทั้งน้อยทั้งมาทั้งหนักทั้งเบา ก็ขอให้
พยายามเชื่อฟังคำสั่งสอนที่ตรงตามอันเป็น ธรรมของ
พระพุทธเจ้า ปฏิบัติตามให้เต็มสติปัญญาความ
สามารถ ทำศรัทธาให้มั่นว่าพระธรรมคำสั่งสอน
ของพระพุทธเจ้านั้นมีปาฏิหาริย์ ให้ผลจริงแท้แน่
นอน อันศรัทธานี้ก็เป็นสิ่งสำคัญ ถ้ามีศรัทธา
มั่นคงแล้วก็จะเข้มแข็งดำเนินไปตามทางที่ศรัทธา
จนถึงจุดหมายปลายทาง ถ้าไม่มีศรัทธาก็ไม่มีกำลัง
ใจที่จะเดินไปในทิศทางใดทั้งสิ้น แต่ศรัทธาก็มีทั้ง
ในทางที่ผิดและในทางที่ถูกต้อง ต้องอาศัยทิฐิเป็น
เครื่องชักนำหรือเป็นสื่อที่สำคัญ ทิฐิที่เป็นมิจฉา
คือมิจฉาทิฐಿಯ่อมชักนำให้เกิดศรัทธาในทางที่ผิด
เพราะมิจฉาทิฐิเป็นความเห็นผิด ทิฐิที่เป็นสัมมาคือ
สัมมาทิฐิเท่านั้นที่จะชักนำให้เกิดศรัทธาในทางที่
ถูกต้อง เพราะสัมมาทิฐิเป็นความเห็นชอบ คือเห็นถูก
นั่นเอง

กล่าวให้ชัดก็คือ ก่อนอื่นขอให้ผู้มีศรัทธา
เชื่อว่าที่จะนำมาแนะนำต่อไปนี้เป็นคำแนะนำตาม
ที่พระพุทธเจ้าท่านทรงสั่งสอน และขอให้ผู้มีศรัทธา
เชื่อให้มั่นว่าพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
นั้นมีปาฏิหาริย์ น่าจะมีผู้ชอบสิ่งที่เป็นปาฏิหาริย์
กันมาก ก็ขอให้ชอบปาฏิหาริย์ที่คิดแท้เถิด อย่าไป
ชอบปาฏิหาริย์ที่เป็นเพียงการหลอกลวงเลย เพราะ
จะได้สามารถรักษาตน รักษาผู้อื่น ให้พ้นทุกข์พ้นภัย
ได้ ไม่ถูกปาฏิหาริย์หลอกลวงชักพาไปสู่ความ
หายนะ แต่จักได้รับการโน้มนำจากปาฏิหาริย์ที่แท้
คือปาฏิหาริย์ของพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธ-
เจ้า นำไปสู่ความพ้นทุกข์ มากน้อยตามควรแก่
ศรัทธาและการ ปฏิบัติตามที่พระพุทธ องค์ทรงสั่ง
สอนไว้ด้วยพระมหากรุณาคุณ เริ่มต้นทำศรัทธาที่
ถูกต้องกล่าวให้มั่นคง นั้นแหละจะเป็นการให้พร
แก่ตนเองและแก่ผู้อื่นได้อย่างกว้างขวาง เพราะ
ความเป็นคนดีมีสัมมาทิฐิความเห็นชอบของคนเพียง
คนเดียว คือการยังประโยชน์ยังความสุขให้แก่ผู้อื่น
ได้อย่างยิ่งด้วย

เรื่องราวชาวที่ปรากฏให้ ได้รู้ ได้เห็นทุกวัน
นี้สมเป็นอันมากที่แสดงถึงความมีศรัทธาหรือความ
เชื่อที่ผิด ซึ่งแม่สืบสาวเข้าไปให้ถึงต้นเหตุแห่ง
ความเชื่อหรือศรัทธานั้นแล้ว ก็จะต้องพบว่าต้น
เหตุคือความเห็นผิดความเห็นไม่ชอบ หรือมิจฉา
ทิฐินั่นเอง ตราบใดที่มิจฉาทิฐิมียู่ในจิตใจผู้ใด
ตราบนั้นศรัทธาที่ผิดย่อมมีอยู่ในจิตใจผู้นั้น ความ

เห็นผิดเชื่อผิดยอมเป็นการนำมาซึ่งอะไรอื่นอีกมากมาย ที่ต้องผิดตามไปด้วยเช่นกัน ความเห็นจึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง แต่ส่วนมากน่าจะลืมนึกถึงความสำคัญของความเห็น น่าจะกล่าวไม่ผิดว่าส่วนมากไม่ได้ยอมรับรู้เลยว่าความเห็นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตคนที่คิดที่พูดที่ทำงานอยู่ทุกวันไม่เคยได้รู้สึกถึงความเห็นเป็นจุดเริ่มต้นเป็นสิ่งที่ส่งเสริม ก็ขอให้เริ่มยอมรับรู้เสียแต่ขณะนั้นเถิดว่าทุกคนมีความเห็นของตน มีทั้งความเห็นที่ชอบและความเห็นที่ผิด ความเห็นนี้มีอยู่ตลอดเวลา เกี่ยวกับทุกเรื่องที่ต้องประสบพบผ่าน พบอะไรเห็นอะไรจะต้องเกิดความเห็นทันที ขอให้มึสติคุณหนักของความเห็นของตน ใช้เหตุผลดูไปพร้อมกันนั้น ใช้เหตุผลพิจารณาใคร่ครวญไตร่ตรองให้จงที่ว่าความเห็นของตนเป็นความเห็นชอบหรือเป็นความเห็นผิด อย่าได้ปล่อยให้อะไรอื่นมามีอำนาจบีบบังคับปัญญาของตน จนทำให้ ไม่แลเห็นตามความเป็นจริง วิธีที่จะช่วยได้ก็คือต้องเชื่อให้แน่นแน่ว่าความเห็นชอบเท่านั้นที่จะเป็นหนทางพาไปสู่ทุกสิ่งที่ดีที่ชอบ และความเห็นผิดเท่านั้นที่จะเป็นหนทางพาไปสู่ทุกสิ่งที่ไม่ดีไม่ชอบ แต่จะยอมเชื่อหรือไม่ก็จำเป็น ต้องรู้ความ ต้องการ ของตน ให้แน่ชัดเสียก่อนว่าต้องการ จะดำเนิน ไปสู่สิ่งที่ดีที่ชอบ หรือที่ไม่ดีไม่ชอบกันแน่ พยายามสอบถามตนเอง พิจารณาจิตใจตนเองให้มากๆ ให้อย่ครั้ง ให้ทุกวันเวลาว่าตนมีความต้องการอย่างไรแน่ เมื่อได้คำตอบที่

**...ต้องเชื่อให้แน่นแน่ว่า
ความเห็นชอบเท่านั้นที่จะเป็น
หนทางพาไปสู่ทุกสิ่งที่ดีที่ชอบ
และความเห็นผิดเท่านั้นที่จะ
พาไปสู่ทุกอย่างที่ไม่ดีไม่ชอบ
แต่จะยอมเชื่อหรือไม่ ก็จำเป็น
ต้องรู้ความ ต้องการ ของตน
เองให้แน่ชัดเสียก่อนว่าต้อง
การจะดำเนิน ไปสู่สิ่งที่ดีที่ชอบ
หรือไม่ดีไม่ชอบกันแน่ ...**

แน่นอนแล้วเมื่อไร เมื่อนั้นแหละจะสามารถปลงใจเชื่อได้ พอสมควรว่าความเห็นเป็นหนทางจะพาไปถึงจุดที่ตนต้องการได้ แล้วทีนี้ก็ถึงเวลาที่จะปลงใจเชื่อว่าความเห็นชอบพาไปสู่ที่ชอบ ความเห็นผิดพาไปสู่ที่ผิด

ก่อนจะรับฟังเรื่องความเห็นชอบหรือสัมมาทิฐิต่อไป ขอให้พยายามทำจิตทำใจให้ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อและความเห็นถึงกล่าวแล้วซาบซึ้งถึงใจให้พอสมควรก่อน มิฉะนั้นก็คงไม่เกิดประโยชน์เท่าไรนัก

ไม่ว่าจะเข้าใจในเรื่องของทริฐเพียงใดหรือไม่ ขอให้พยายามพิจารณาตามเหตุผล แล้วจะเห็นว่าทริฐเป็นกรเริ่มต้นที่สำคัญ มีสัมมาทริฐคือความเห็นชอบก็จักดำเนินต่อไปอย่างถูกต้อง และจะถูกต้องตลอดสาย ไปที่เกี่ยวตราบที่ยังมีสัมมาทริฐอยู่ เกิดมิจฉาทริฐขึ้นเมื่อใดเมื่อนั้นความถูกต้องจะสิ้นสุดลง หรือแม้ว่าจะยังถูกต้องอยู่ก็จะเป็นการถูกต้องโดยบังเอิญเท่านั้น ซึ่งความบังเอิญนั้นไม่ใช่สิ่งที่ผู้มีปัญญาพอใจไว้ ผู้มีปัญญาไม่พอใจในความบังเอิญ เพราะความบังเอิญไม่ใช่เหตุผล ผู้มีปัญญาคือผู้มีเหตุผล จึงพอใจในเหตุผลเท่านั้น เรื่องของทริฐและผลของทริฐ ทั้งที่ชอบและไม่ชอบ คือทั้งสัมมาทริฐและมิจฉาทริฐ เป็นเรื่องของเหตุผลโดยตลอด จึงเป็นเรื่องที่ผู้มีปัญญาสนใจ และผู้ปรารถนาจะเป็นผู้มีปัญญาควรสนใจอย่างยิ่ง จะคิดจะพูดจะทำสิ่งใดพึงพิจารณาความเห็นของตนเกี่ยวกับสิ่งนั้นเรื่องนั้นให้จงดี ให้รอบคอบ นี่เป็นความสำคัญที่อย่าละเลยเป็นอันขาด

ทริฐที่หมายถึงความเห็นย่อมมีอยู่ในความรู้ สึกนึกคิดของทุกคน ไม่ยกเว้นว่าเป็นคนโง่หรือคนฉลาด คนดีหรือคนชั่ว แต่ทริฐคือความเห็นของทุกคนไม่เหมือนกัน มีแตกต่างกัน แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๒ ประเภทคือ ความเห็นผิดหนึ่ง ความเห็นชอบหนึ่ง ความเห็นผิดเป็นมิจฉาทริฐ ความเห็นชอบเป็นสัมมาทริฐ

ทริฐเป็นจุดเริ่มต้นของการคิดการพูดการทำทุกอย่าง ถ้าไม่มีทริฐการสืบเนื่องย่อมไม่มี ทบทวนดูถึงอะไร ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วกับชีวิตของเราเองทุกคนก็จะเห็นได้ว่าจุดเริ่มต้นคือทริฐ คือต้องเริ่มมีความเห็นเสียก่อนว่านั่นคั้นนั้นชั่ว นั้นควรทำอย่างนั้นนั้นควรทำอย่างนี้ ต่อจากนั้นจึงจะลงมือปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างที่เราารู้สึกว่าเหมาะสมกับบุคคลหรือกับสิ่งกับเรื่องที่เราเห็นความเห็นอย่างนั้นแล้ว ทริฐจึงเป็นคุณอย่างยิ่งถ้าเป็นสัมมาทริฐ และเป็นโทษอย่างยิ่งถ้าเป็นมิจฉาทริฐ

ผู้ที่ทำความผิดร้ายทั้งหลาย เป็นต้นว่าปล้นฆ่า จะต้องเริ่มต้นด้วยมิจฉาทริฐความเห็นผิดอย่างแน่นอน คือจะต้องเริ่มต้นมีความเห็นว่าการทำเช่นนั้นแม้จะผิดกฎหมาย แต่ถ้าตนจะได้ประโยชน์คุ้มกัน ก็น่าทำ และก็เห็นผิดไปถึงว่าตนมีเล่ห์เหลี่ยมกลอุบายสูงพอทำแล้วกฎหมายจะจับไม่ได้ลงโทษไม่ได้ ผู้ร้ายฆ่าบ่คปากทั้งหลายที่ปรากฏเป็นข่าวอยู่เสมอ ก็มีมิจฉาทริฐความเห็นผิดเป็นมูลเหตุอย่างแน่นอน คือต้องเห็นว่าฆ่าเจ้าทุกข์เสียแล้วก็ไม่มีความจะรู้ได้ว่าตนเป็นผู้ร้าย นี่เป็นมิจฉาทริฐแท้ ๆ นำไปสู่ความผิดความไม่ชอบ แม้ผู้ไม่ได้ทำผิดนั้นด้วยตนเอง ก็ย่อมประมาดถูกว่าผู้ร้ายฆ่าคนตายจะมีความทรमानเร้าร้อนเพียงไร เป็นโทษที่แม้ไม่ใช่อาญาแผ่นดิน แต่เป็นโทษทางใจที่หนักและโทษที่หนักนั้นจะเกิดไม่ได้แม้ไม่มีมิจฉาทริฐเป็นจุดเริ่มต้น

ทำสมาธิคือความเห็นชอบให้เกิดไว้เกิด
ใช้ปัญญาพิจารณาให้รอบคอบเกิด อย่าตกเป็นทาส
ของมิจฉาทิฐิ อย่าเห็นแก่ความเป็นใหญ่ได้หน้าได้
ลาภได้ยศของตนเอง เพราะการเห็นว่าสิ่งเหล่านั้น
สำคัญจนเกินไปนั้น เป็นมิจฉาทิฐิความเห็นผิด จัก
ก่อให้เกิดทางดำเนินที่ผิด การโง่กินลักขโมยปล้น
ชิงทรัพย์หลายเกิดจากความเห็นไม่ชอบว่าเงินมีค่าเหนือ
ความสุจริต อันที่จริงความสุจริตมีค่าเหนือเงิน
ผู้มีสมาธิจึงเห็นว่าความสุจริตมีค่าเหนือเงิน
และความสุจริตไม่ใช่จะทำให้ยากไร้ แม้ผู้สุจริต
คนใดจะยากไร้ แต่ความยากไร้นั้นก็ไม่ได้เกิดจาก
ความสุจริต ความสุจริตที่ประกอบด้วยความไม่
ประมาทความขยันหมั่นเพียร ปฏิบัติให้ถูกให้ควรจัก
เป็นทางให้พ้นจากความยากไร้ได้ เงินทองย่อม
เกิดได้แก่ผู้สุจริตที่ขยันหมั่นเพียรโดยชอบ เงินทอง
ไม่ได้เกิดจากความทุจริต ตรงกันข้าม ความยากไร้
ย่อมเกิดได้จากความทุจริต ผู้ที่ต้องรับโทษตาม
กฎหมายเมื่อความทุจริตปรากฏขึ้น มีเงินก็เหมือน
ไม่มีเงิน นี่ก็เพราะความไม่สุจริต ถ้ามีสมาธิ
แล้วความทุจริตย่อมไม่เกิด โทษที่จะเกิดจากความ
ทุจริตย่อมไม่มี อันโทษของความทุจริตนั้นไม่เกิด
แต่กับผู้ประพฤตินั้น แต่ย่อมเกิดกว้างใหญ่ไป
ถึงผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายด้วย ก็เพราะดังกล่าวแล้วคน
ที่คนเดียวย่อมยังให้เกิดความสุขได้กว้างไกล และ
คนชั่วคนเดียวก็ย่อมก่อให้เกิดความทุกข์ได้อย่างยิ่ง

สมาธิคือความเห็นชอบที่สำคัญที่สุดต้องได้
แก่ความเห็นว่าการทำดีเท่านั้นที่จะได้ดี ทำดีไม่มีได้

ชั่ว และทำชั่วไม่มีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วเพียงอย่าง
เดียว

ขอให้พยายามอบรมทิฐิสำคัญให้เกิดขึ้น
ในจิตใจให้ได้ อบรมให้มากจริง ๆ ถ้าไม่มากจริง
แล้วทิฐิที่ผิดที่ไม่ชอบจะเป็นฝ่ายชนะ ก็จะทำไม่
ดีได้ต่าง ๆ ตามอำนาจของกิเลสที่นำให้อยากทำ
ที่รักชาติ ๕ กันไม่ได้ก็เพราะสมาธิยังไม่เพียงพอ
มิจฉาทิฐิแรงกล้ากว่า เช่นเมื่อจะทำลายชีวิต
สัตว์ก็ว่าสัตว์เป็นพาหะให้เกิดโรคบ้าง เป็นสัตว์
ร้ายมีอันตรายบ้าง เมื่อจะโง่กินก็ว่าเขาโง่กินกัน
ได้ เราจะไม่ทำเหมือนเขาบ้างก็จะเป็นคนโง่ไป
กว่าเขา เมื่อจะประพฤตินอกในกามก็ว่าเจ้าตัวเป็น
ใจค้าย เมื่อจะพูดคำไม่จริงก็ว่าต้องพูดเพราะไม่
เช่นนั้นก็เดือดร้อน เมื่อจะคမ်းหน้ามากกว่าเรากิน
เหล้าไม่เป็นไร อย่าให้เหล้ากินเราก็ดูแลกัน เช่น
นี้เป็นมิจฉาทิฐิทั้งสิ้น เป็นการทำไม่ดีอย่างแน่นอน
ผลจะเป็นผลดีไม่ได้ แต่ถ้าเป็นการทำไม่ดีเพียง
เล็กน้อย ผลไม่ดีก็จักมีเพียงเล็กน้อย และอาจจะ
เล็กน้อยจนเจ้าตัวไม่รู้สึกรู้หาย อยากรู้ก็ตาม ต้องไม่
ลืมน้ำที่หยดทีละ หยาดย่อม มากขึ้นทุกทีจนเปี่ยม
ล้นภาชนะแม้ใหญ่โตเพียงไรก็ได้ถ้าไม่หยุดหยดเสีย
ก่อน มิจฉาทิฐิความเห็นไม่ชอบก็เช่นกัน แม้ไม่
แก้ไขให้กลับเป็นสมาธิเสียก่อน วันหนึ่งโทษ
ของมิจฉาทิฐิก็จะปรากฏชัดเจน มากมาย จนบางที
ก็รับไม่ไหวต้องลำบากเดือดร้อนอย่างยิ่ง

ที่จริง มิจฉาทิฐิความเห็นไม่ชอบมีอยู่เต็ม
ไปหมดในเรื่องทั้งหลาย ยากที่ทุกคนจะหนีให้พ้น

มิฉชาติวิธึใถ่อย่างสันเชิง แต่ถ่าพยายามตั้งสติเตือนตนเองไว้เสมอว่า จะพยายามหลีกเลี่ยงความเห็นไม่ชอบ อบรมความเห็นชอบให้เกิดขึ้นให้มากที่สุด แล้วก็พยายามทำให้ได้ อย่างน้อยทุกวันให้นึกถึงโทษของมิฉชาติวิธึ และคุณของสัมมาวิธึที่ง่าย ๆ ก็คือให้นึกว่ามิฉชาติวิธึเป็นสิ่งที่ไม่ดี มีมิฉชาติวิธึต้องได้ทำกรรมดี จึงต้องได้รับโทษอันเป็นผลไม่ดีของกรรมไม่ดี ส่วนสัมมาวิธึเป็นสิ่งที่ ดี มีสัมมาวิธึต้องได้ทำกรรมดี จึงย่อมต้องได้รับคุณอันเป็นผลของกรรมดี เตือนตนเองให้นึกถึงความจริงนี้ไว้ให้เสมอ จะเป็นผู้มีสัมมาวิธึได้แน่นอน

มิฉชาติวิธึที่สำคัญอย่างหนึ่งคือเห็นว่าเป็นบุญบาปไม่มี สำหรับผู้เห็นชอบในเรื่องบุญบาปย่อมจะเข้าใจในทันทีว่าผู้เห็นผิดว่าบุญบาปไม่มีนั้นจะได้รับทุกข์โทษเพียงไรจากการเห็นผิดเช่นนี้ ผู้เห็นว่าบุญบาปไม่มีย่อมคิดพูดทำโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นบุญหรือเป็นบาป คือจะเป็นการทำดีหรือทำชั่วไม่ว่าสำคัญ เมื่อไม่มีผลบุญผลบาปเกิดขึ้นแล้วการจะทำกรรมใดย่อมสมควรทั้งสัน ผู้มีความเห็นผิดย่อมเห็นเช่นนั้น ย่อมมีโอกาศจะทำกรรมไม่ดีมากกว่าทำกรรมดี เพราะการที่จะทำกรรมไม่ดีนั้นโอกาศมีมากกว่าที่จะทำกรรมดี หากจะทำกรรมดีบ้างก็คงเป็นเพียงการบังเอิญเท่านั้น เหมือนเป็นผู้ตกลงไปในกระแสน้ำเชี่ยวลึก จะรอดพ้นได้ก็ต้งเป็นการบังเอิญอย่างเหลือเกิน ดังนั้นแม้ไม่ปรารถนาเป็นผู้รอดตายอย่างบังเอิญจากกระแสน้ำลึกแรงดังอุปมา

ก็ควรต้องอบรมวิธึที่ถูกต้องที่ชอบ ที่เป็นสัมมาวิธึในเรื่องบุญเรื่องบาป ต้องมีความเห็นชอบว่าบุญบาปมีจริง ไม่ใช่ไม่มี ความเห็นชอบจะนำให้เกิดความเชื่อมั่น เมื่อเชื่อมั่นแล้วว่าเป็นบุญบาปมีจริงก็แน่นอนนักที่จะต้งไม่ทำบาป ที่จะต้องพยายามทำแต่บุญ บุญเป็นความดี บาปเป็นความชั่ว บุญจึงให้ผลดี บาปจึงให้ผลชั่ว ก็มีผู้ใดหรือที่ต้งการจะได้รับสิ่งที่ชั่ว มีผู้ใดหรือที่ไม่ต้งการสิ่งที่ดี ไม่มีเป็นแน่แท้ ที่ยังต้งรับสิ่งไม่ดีอันเป็นผลของความไม่ดีอยู่มากมายในทุกวันนี้ ก็เพราะยังมีความเชื่อมั่นไม่ว่าจริงในเรื่องบุญบาป

เราทั้งหลายที่แตกต่างกันเป็นอันมาก ให้เห็น ๆ อยู่ บ้างเกิดสูงบ้างเกิดต่ำ บ้างมั่งมีบ้างยากจน บ้างใจดีบ้างใจร้าย อะไรเหล่านี้ไม่ใช่ผลของอะไรอื่น แต่เป็นผลของบุญบาปที่ต่างได้สร้างสมไว้ด้วยตนเอง แต่อดีตเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว เราได้ทำไปแล้ว ไม่อาจแก้ไขได้ จะน้อยเนื้อต่ำใจหรือโทษใครอื่นไม่ว่าได้ เพราะตัวเราเองเป็นผู้สร้างไว้ด้วยตนเองทั้งสัน บัจจุบันนั้นแหละที่เราสามารถสร้างขึ้นใหม่ได้ และบัจจุบันนี้แหละจะเป็นอดีตของอนาคตต่อไป บัจจุบันจะดีหรือไม่ดี อนาคตจะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับการกระทำในบัจจุบันของเราเองทั้งสัน แต่เป็นธรรมดาที่เมื่อยังเป็นปุถุชนผู้มกเลส ก็ยังต้งคิดผิดพูดผิดทำผิดบ้าง ไม้อาจทำถูกได้ทั้งหมด แต่ต้งให้การคิดผิดพูดผิดทำผิดน้อยกว่าคิดถูกพูดถูกทำถูก พุ่ดง่าย ๆ ก็ต้งทำดี

ยิ่งกว่าทำไม่ดี ผู้ที่เราเรียกกันว่าคนดีนั้นไม่ใช่เป็นคนไม่ทำความไม่ดีเลย เมื่อยังมีกิเลสก็ยังมีเวลาที่จะพลาดผิดได้ด้วยกันทุกคน ขอเพียงให้พยายามทำสติใช้ปัญญาทำความดีให้มากที่สุด ถ้าจะเป็นการทำไม่ดีไปบ้างก็ขอให้เป็นการหลงพลาดจริง ๆ เท่านั้น อย่าให้เป็นการยกเว้นให้ตนเองว่าทำไม่ดีเพียงครั้งคราวเพราะจำเป็น อย่าให้เป็นการทำผิดทำไม่ดีทั้งรู้ ผู้ที่ก่อนจะทำคิดว่าไม่เป็นไรทำผิดครั้งแล้วจะไม่ทำอีกนั้นเป็นการคิดไม่ชอบ ถ้าทำไปแล้วคิดได้ ตั้งใจจะไม่ทำอีกจึงจะชอบ ควรทำความเห็นให้ดีให้ถูกให้ชอบ จึงจะเป็นผู้มีสัมมาทิฐิได้ในเรื่องนี้

มหากษัตริย์ด้วย ไม่ควรดูว่าความเห็นว่าการที่ตนจะจะคิดอย่างนั้นพูดอย่างนั้นทำอย่างนั้น เป็นการชอบแล้ว คือชอบทั้งความเห็นความคิดการพูดการทำ ความเช่นนั้นแม้ผิดไปก็จะเสียหาย การดูว่าความนั้นจะเรียกว่าเป็นการมั่งงายก็อาจจะได้ ความมั่งงายดูเหมือนจะน่ารังเกียจมากกว่าความดูความดูเหมือนจะมีโทษมากกว่าความดูความ แต่ที่จริงแล้วเป็นเช่นเดียวกัน ถ้าไม่ดูความดีตัดสินใจคิดพูดทำง่าย ๆ โดยไม่หยิ่งดูส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ใคร่ครวญให้เห็นคุณเห็นโทษ ก็จะไม่มั่งงาย ที่มั่งงายก็เพราะดูความคิดพูดทำ คิดว่าถูกว่าชอบก็มั่งงายทำไปทันที ถ้าเห็นว่าไม่ถูกไม่ชอบจะเกิดโทษแก่ตน ก็จะไม่

... ความวุ่นวายเดือดร้อนเกิดจากมิจฉาทิฐิ ที่ก่อความทุกข์ ความเดือดร้อนให้แก่กันและกัน ให้แก่ประเทศชาติ พระศาสนา ก็เพราะมีความเห็นไม่ชอบนี้แหละเป็นเหตุ ไม่ใช่เพราะอะไรอื่น ...

ทุกวันนี้มีความวุ่นวายเดือดร้อนเกิดขึ้นมากมายกว่าเคยมา เป็นเพราะมีความเห็นผิดมากกว่ามีความเห็นชอบ ความวุ่นวายเดือดร้อนเกิดจากมิจฉาทิฐิ ที่ก่อความทุกข์ความเดือดร้อนให้แก่กันและกัน ให้แก่ประเทศชาติพระศาสนา ก็เพราะมีความเห็นไม่ชอบนี้แหละเป็นเหตุ ไม่ใช่เพราะอะไรอื่น ถ้ารักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ก็ควรพิจารณาความเห็นของตนให้ดี จะได้สืบเนื่องไปถึงการคิดการพูด การทำเกี่ยวกับชาติ ศาสนาพระ-

มั่งงาย ความมั่งงายกับความดูความจึงเป็นลักษณะเดียวกัน มีโทษเป็นอันมากเช่นเดียวกัน และก็เกิดจากมิจฉาทิฐิเช่นเดียวกัน ถ้ามีสัมมาทิฐิแล้วจะไม่มี ความมั่งงาย จะไม่มี ความดูความ

สัมมาทิฐิที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่ง คือความเห็นชอบว่าประโยชน์ใดสำคัญมาก ประโยชน์ใดสำคัญน้อย สัมมาทิฐิในเรื่องนี้มีผู้ขาดอยู่เป็นอันมาก คือมีเป็นอันมากที่เห็นประโยชน์ที่สำคัญน้อยกว่าเป็นประโยชน์ที่สำคัญมาก คนเห็นแก่ตัวก็

จัดอยู่ในผู้ขาดสัมมาทิฐิในเรื่องนี้ คนเห็นแก่ตัวมุ่งประโยชน์ตัวจนลืมคำนึงถึงประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าเป็นอันมาก เช่นประโยชน์ของส่วนรวม ของชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ นับว่าเป็นผู้ขาดสัมมาทิฐิได้ทั้งสิ้น จัดว่าเป็นผู้มีมิจฉาทิฐิได้ทั้งสิ้น จะนำไปสู่ความยุ่งยากเดือดร้อนได้แน่นอน เพราะกำลังเดินอยู่บนทางที่เริ่มด้วยความเห็นผิด ซึ่งจะต้อประกอบด้วยองค์อื่น ๆ อันเป็นความผิดทั้งสิ้น คือคิดผิดพูดผิดทำผิด

มรรคมืองค์แปดทางแห่งความหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง ประกอบด้วยสัมมาทิฐิเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุด สืบต่อเป็นสายด้วยคำริชอบ วาจาชอบ การงานชอบ เลี้ยงชีพชอบ เพียรชอบ สติชอบ สมาธิชอบ ทางแห่งความผูกพันมั่นคงอยู่กับความทุกข์ความเดือดร้อนก็ประกอบด้วยองค์แปดเช่นกัน แต่เป็นองค์ที่ไม่ชอบด้วยประการทั้งปวง มิจฉาทิฐิเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่สุด สืบต่อเป็นสายด้วยคำริชอบ วาจาไม่ชอบ การงานไม่ชอบ เลี้ยงชีพไม่ชอบ เพียรไม่ชอบ สติไม่ชอบ สมาธิไม่ชอบ

พิจารณาทางทั้งสองสายข้างต้นกันน่าจะเข้าใจได้ทันทีว่าผลย่อมแตกต่างกัน ทางสายแรกคือมรรคมืองค์แปดที่มีสัมมาทิฐิเป็นจุดเริ่มต้น ย่อมไปสู่ผลที่ชอบ คือความหลุดพ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อนเป็นจุดสูงสุด ทางสายที่สองที่ประกอบด้วยองค์แปดเช่นเดียวกัน แต่มีมิจฉาทิฐิเป็นจุดเริ่มต้น ย่อมไปสู่ผลที่ไม่ชอบ คือความมึนตึ่มเป็นจุดต่ำสุด ผลชอบผลไม่ชอบจะหนักเบามาก

น้อยเพียงไหนย่อมขึ้นอยู่กับทิฐิจุดเริ่มต้น เห็นชอบคือมีสัมมาทิฐิในเรื่องสำคัญเพียงไร ผลชอบย่อมจะทักเทียบมกับทิฐินั้น เห็นไม่ชอบคือมีมิจฉาทิฐิในเรื่องสำคัญเพียงไร ผลไม่ชอบย่อมทักเทียบกัน ท่านผู้มีสัมมาทิฐิในการปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิง ท่านก็ดำเนินไปตามทางสายนั้นคือมรรคมืองค์แปด ท่านจึงได้บรรลุผลสูงสุด เป็นที่ปรากฏเป็นพระพุทธรเจ้า เป็นพระอรหันต์สาวกจำนวนมากมายและมีอยู่แม้ในปัจจุบัน ท่านผู้มีสัมมาทิฐิในการปฏิบัติเพื่อความรุ่งเรืองสวัสดิ์ของชีวิต ท่านก็ดำเนินไปตามทางที่มีสัมมาทิฐิเป็นจุดเริ่มต้น และท่านก็ได้รับผลดังที่ปรารถนา มีความรุ่งเรืองความสวัสดิ์เป็นที่ปรากฏอยู่ในทางตรงกันข้าม ผู้มีมิจฉาทิฐิในการปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์ดำเนินไปตามทางที่มีมิจฉาทิฐิเป็นจุดเริ่มต้น ย่อมไม่ได้รับผลเป็นความพ้นทุกข์แม้ปรารถนา แต่จักได้รับผลตรงกันข้าม หรือผู้มีมิจฉาทิฐิในการปฏิบัติเพื่อความรุ่งเรืองสวัสดิ์ของชีวิต ดำเนินไปตามทางที่มีมิจฉาทิฐิเป็นจุดเริ่มต้น ย่อมไม่ได้รับผลเป็นความรุ่งเรืองสวัสดิ์ของชีวิตแม้ปรารถนา แต่จักได้รับผลตรงกันข้าม ขอให้ใช้วิจารณ์ญาณให้จงดีในการมองดูทิฐิและผลของทิฐิที่ปรากฏอยู่ทั่วไปไม่เช่นนั้นจะหลงผิด เห็นผิดไปว่าผลไม่ชอบที่ได้รับนั้นไม่ตรงต่อเหตุ ซึ่งจะไม่เป็นเช่นนั้นเลยผลกับเหตุต้องตรงกันเสมอ ถ้าได้รับผลไม่ดีต้องเชื่อเถิดว่านั่นเป็นผลของการทำเหตุไม่ดีแน่นอน

และการทำเหตุไม่ดีก็ต้องเริ่มที่มีทฐิไม่ดี ไม่ถูก ไม่ชอบ เป็นมิจฉาทฐิแน่นอน

เมื่อทุกคนต่างก็ปรารถนาจะให้ผลดีเกิดแก่ตน ทุกคนจึงควรต้องพิจารณาทฐิของตนให้ดี ให้เป็นทฐิที่ชอบคือสัมมาทฐิ ความรอบคอบไม่ประมาท ปัญญาจะสามารถทำให้รู้ว่าตนมีสัมมาทฐิอยู่ในเรื่องใดหรือไม่ และตนมีมิจฉาทฐิอยู่ในเรื่องใดหรือไม่

ผู้มีความเห็นว่าตนควรเห็นแก่ตัวก่อนเห็นแก่ผู้อื่นนั้นจะกล่าวว่าเป็นผู้มีมิจฉาทฐิเสมอไปก็ไม่ได้ จะว่ามีสัมมาทฐิเสมอไปก็ไม่ได้ ต้องหยิบยกเหตุผลชั้นประกอบพิจารณาจึงจะตัดสินได้ว่าทฐิของผู้นั้นเป็นเช่นไร มิจฉาทฐิหรือสัมมาทฐิ เหตุผลมีความสำคัญที่สุดในทุกเรื่อง รวมทั้งในเรื่องของทฐิกว้ย พิจารณาเหตุผลให้ดี ให้เห็นชัดเจนถ่องแท้ จึงจะเห็นทฐิของตนหรือของผู้ใดก็ตามได้ถูกต้อง ว่าเป็นมิจฉาทฐิหรือสัมมาทฐิ

คนเห็นแก่ตัวที่มุ่งรักษาตัวให้พ้นจากความชั่ว ไม่ยอมเห็นแก่ผู้อื่นสิ่งอื่นที่จะพาให้ตัวอยู่ในความชั่วความเสียหาย เช่นนั้นจึงจะเรียกว่าเป็นผู้มีสัมมาทฐิความเห็นชอบ ส่วนคนที่เห็นแก่ตัวมุ่งกอบโกยผลประโยชน์เช่นทรัพย์สินเงินทอง ไม่คำนึงถึงความเสียหายความเดือดร้อนของผู้อื่น เช่นนี้เรียกว่าเป็นผู้มีมิจฉาทฐิ

จริงอยู่ประโยชน์ตนนั้นใครๆ ย่อมปรารถนา แต่ควรตั้งความปรารถนาของตนให้อยู่ในขอบข่าย

ของสัมมาทฐิ ปรารถนาให้ชอบ แล้วดำเนินไปตามความปรารถนาชอบนั้น คือคิดพูดทำไปตามความเห็นชอบความปรารถนาชอบ อย่าปรารถนา นอกขอบข่ายของความเห็นชอบ คืออย่าปรารถนาให้เป็นมิจฉาทฐิ ให้เป็นการเสียมากกว่าได้ อันผู้มุ่งประโยชน์ตนจนเสียประโยชน์ผู้อื่นเสียประโยชน์ส่วนรวมนั้น ไม่ควรเข้าใจผิดว่าตนเป็นผู้ได้ เพราะความจริงนั้นตนเป็นผู้เสีย แม้จะได้ทรัพย์สินเงินทองมากเพียงใด แต่ถ้าผู้อื่นต้องเดือดร้อนหรือสถาบันต้องกระทบกระเทือน ก็ไม่ใช่ว่าตนจะไม่เสียหายคว้ย ตัวเราเองนั้นแหละต้องเสียหาย เมอชาติไม่มั่นคง พระศาสนาไม่มั่นคง พระมหากษัตริย์ไม่มั่นคง แล้วผู้ใดเล่าจะมั่นคงได้ ผู้ใดเล่าจะสามารถเอาตัวรอดได้ถ้าสถาบันทั้งสามไม่รอดเสียแล้ว ทฐิจึงสำคัญนัก อย่ามีทฐิผิดคือเห็นผิดว่าประโยชน์คือความได้ลาภยศสรรเสริญสุขของตนเท่านั้นสำคัญ ไม่จำเป็นต้องเอาความมั่นคงสวัสดิสุขของผู้อื่น ของสถาบัน อย่าเห็นผิดเช่นนั้น แล้วตนเองนั้นแหละจะได้ประโยชน์คนที่สมบูรณ์จริง ๑๕

เรียบเรียงจาก ธรรมบรรยาย ของ สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๒๖

ปัญหาเปรียบเทียบข้าราชการพลเรือน

ผู้ตอบปัญหาประจำ

สำนักงาน ก.พ.

วันชัย

ตันติสุข

กรมบัญชีกลาง

ผาสุนิษฐ์

ปิ่นพระจิ

วีระ

ไชยธรรม

สมพงษ์

วันนุระ

ประพาส

ทองศักดิ์

สมเกียรติ

ชมวิสูตร

สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๑๐๔๓

เดิมรับราชการและบรรจุในอำเภอ ก. ซึ่งเป็นภูมิลำเนาเดิมและมีบ้านพักเป็นของตนเอง แล้วย้ายไปอยู่อำเภอ ข. ซึ่งมีสิทธิที่จะเบิกค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาฯ แต่มิได้ขอเบิกเพราะอาศัยอยู่ในบ้านของตัวเอง เนื่องจากสถานที่ทำงานคืออำเภอ ข. ไม่ห่างไกลกัน สามารถไปปฏิบัติราชการได้ทันไม่เสียหายแก่ราชการ

บันทึก มีปัญหาว่าที่ดินและบ้านพักของตนเองที่มีอยู่นี้ ได้นำไปทำสัญญาขายฝากและหมดสัญญาการไถ่ถอนคืนแล้ว ที่ดินและบ้านเรือนก็ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับขายฝาก และผู้รับขายฝากเขาได้ขายต่อให้กับบุคคลอื่นไปอีกทอดหนึ่งแล้ว ขอเรียนถามว่า เราจะขอเช่าอาศัยเขาอยู่อีกต่อไป โดยจะขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านจะเป็นการขัดต่อพระราชกฤษฎีกาหรือระเบียบการต่างๆ เกี่ยวกับการนี้หรือไม่

ตอบ

ข้าราชการ ซึ่งมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ จะต้องเป็นข้าราชการที่ถูกทางราชการ

สั่งให้ ไปรับราชการประจำท้องที่หรือเขตอำเภอ
อื่นต่างจากท้องที่หรือเขตอำเภอที่ตนไปรับราชการ
หรือกลับเข้ารับราชการใหม่ ข้าราชการดังกล่าว
จะเข้าบ้านอยู่ในเขตท้องที่ที่ถูกย้ายไปรับราชการ
นั้นหรือในเขตท้องที่อื่นก็ย่อมกระทำได้ แต่ทั้งนี้
จะต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
ระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๓
สำหรับกรณีของท่านเนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่า
ท้องที่อำเภอ ก. เป็นท้องที่ที่ท่านเริ่มเข้ารับราชการ
ครั้งแรก นอกจากนั้นท่านยังมีเคหะสถานของตนเองในท้องที่นั้น
ซึ่งแม้ว่าภายหลังจะได้โอน
กรรมสิทธิ์ไปยังบุคคลอื่นแล้วก็ตาม ก็ยังถือเป็น
ข้อจำกัดสิทธิ์ ฉะนั้น หากท่านประสงค์จะ
เข้าบ้านในท้องที่อำเภอ ก. แล้ว ก็ย่อมอยู่ในข่าย
ต้องห้ามมิให้เบิกค่าเช่าบ้านตามนัยมาตรา ๕ และ
มาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบ
ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๓

การคำนวณบำนาญ การนับ วันจ่ายเงินเดือน การเบิกเงิน ช่วยเหลือบุตร

ผู้ถาม : นายพรหม เนียมอินทร์

๑. การใช้สิทธิ ๕๐ ทหาร ในการขอรับ
บำนาญสำหรับข้าราชการพลเรือนนั้น ผู้รับบางท่าน
ให้ความเห็นว่า ต้องรับราชการโดยมีเวลาราชการ

๖๖

ปกติหรือรวมกับเวลาทวีคูณ ครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์
โดยไม่บดเศษ เช่น อายุราชการจริง ๒๓ ปี ๔
เดือน เวลาทวีคูณ ๑ ปี ๘ เดือน รวมเป็น ๒๕
ปีบริบูรณ์ได้ แต่ถ้ามีการบดเศษขึ้นเป็น ๒๕ ปี
เช่น อายุราชการจริง ๒๓ ปี ๔ เดือน เวลาทวี
คูณ ๑ ปี ๓ เดือน รวมเป็น ๒๔ ปี ๗ เดือน
แล้วบดเศษขึ้นเป็น ๒๕ ปี เช่นนี้ ต้องใช้ ๕๕
ทหารในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ (รับบำนาญ)
เพราะถือว่าไม่ครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ แต่ผู้รับบางท่าน
ให้ความเห็นว่า แม้จะบดเศษขึ้นเป็น ๒๕ ปี ก็
ถือว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้ว ย่อมใช้สิทธิ ๕๐ ทหาร
ได้เช่นเดียวกัน อยากทราบว่า อย่างไหนจะถูก
ต้องแน่นอน เพราะยังหาข้อยุติไม่ได้

๒. วันที่ ๓๑ มกราคม เป็นวันจ่ายเงิน
เดือนตามปกติ สมมติว่า นาย ก. ข้าราชการพล-
เรือนถึงแก่กรรมวันที่ ๓๐ มกราคม เวลา ๒๔.๑๐
น. จะถือว่านาย ก. ถึงแก่กรรม วันที่ ๓๐ หรือ
วันที่ ๓๑ มกราคม และจะต้องจ่ายเงินเดือนให้
นาย ก. เต็มเดือน หรือถูกหักลด ๑ วัน

๓. นาง ก. ข้าราชการพลเรือนสามัญคลอด
บุตรได้เพียง ๑ วัน บุตรก็ตาย นาง ก. จะมีสิทธิ
เบิกเงินช่วยเหลือบุตรในเดือนที่บุตรเกิดนั้นหรือ
ไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ถ้าได้จะเอาหลักฐาน
อะไรมาประกอบการขอเบิก เพราะชื่อก็ยังไม่
ยังไม่ได้แจ้งการเกิด ทะเบียนบ้านก็ยังไม่ขึ้นชื่อเด็ก

๔. ตัวเลข ๑๐๑.๐๑ บาท และ ๕๐๑.๐๑ บาท เวลาพิมพ์ตัวหนังสือลงในฎีกาขอเบิกเงิน จะพิมพ์ว่าอย่างไรจึงจะถูกต้องแน่นอน เพราะคลังฯ เองแต่ละแห่งก็มีความเห็นไม่เหมือนกัน ยังหาข้อ ที่ยุติไม่ได้แน่นอน

ตอบ

ข้อ ๑ เติม การ กำหนด บำนาญ สำหรับ ข้าราชการที่มีเวลาราชการสำหรับกำหนดบำเหน็จ บำนาญไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ (เวลาปกติ รวมกับเวลาที่คูณ) ใช้ ๕๐ หาร ถ้าเป็นกรณี ปักเศษแล้วเป็น ๒๕ ปี เช่น เวลา ๒๔ ปี ๗ เดือน ปักขึ้นเป็น ๒๕ ปี ต้องใช้ ๕๕ หาร เพราะถือว่า เวลา ราชการ สำหรับ กำหนด บำเหน็จ บำนาญ ไม่ครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ การ ปักเศษ เป็นเพียงวิธีการนับเวลาเท่านั้น ต่อมาได้มีการ วินิจฉัยถึงสิทธิการได้รับบำนาญว่า ผู้ที่ปักเศษ เวลาขึ้นเป็น ๒๕ ปีดังกล่าว มีสิทธิได้รับบำนาญ และ การใช้ตัวหารก็ต้องใช้ ๕๐ หารด้วย ปัจจุบันกรณี ของผู้ใดได้รับการปักเศษเวลาราชการขึ้นเป็น ๒๕ ปี จึงใช้ ๕๐ หาร

ข้อ ๒ ตามปัญหาต้องถือว่า นาย ก. ถึง แก่กรรมเมื่อเวลา ๐๐.๑๐ น. ของวันที่ ๓๑ มกราคม ไม่ใช่เวลา ๒๔.๑๐ น. ของวันที่ ๓๐ มกราคม เพราะเวลาดังกล่าวเป็นภาษาพูดจึงต้อง จ่ายเงินเดือนให้นาย ก. เต็มเดือน

ข้อ ๓ บุตรที่คลอดออกมามีสภาพบุคคล แล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นาง ก. มารดาจึงย่อมมีสิทธิเบิกเงินช่วยเหลือบุตรที่เกิดขึ้น ได้ ส่วนหลักฐานประกอบการขอเบิกก็จะต้องไป ดำเนินการแจ้งการเกิด การตาย เพื่อขอสูติบัตร มรณบัตร และทะเบียนบ้านนำมาเป็นหลักฐาน ประกอบเรื่องราวต่อไป

ข้อ ๔ ตัวเลข ๑๐๑.๐๑ บาท พิมพ์ว่า หนึ่งร้อยเอ็ดบาทหนึ่งสตางค์ และตัวเลข ๕๐๑.๐๑ บาท พิมพ์ว่า ห้าร้อยเอ็ดบาทหนึ่งสตางค์

การลงชื่อมาปฏิบัติราชการ และอำนาจการดำเนินการ ทางวินัย

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๒๔๕๔

๑. ตามหนังสือกรมตรวจราชการ แผ่นดิน ที่ ๗๑๖/๒๔๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๔๕๗ ที่ว่า ข้าราชการตั้งแต่หัวหน้ากองลงมาควรลงเวลา ปฏิบัติราชการนั้น ปลัดจังหวัด (ระดับ ๘) ต้องลง เวลาปฏิบัติราชการหรือไม่

๒. นายแดง ข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ รับราชการและอัตราเงินเดือนตั้งจ่ายอยู่ที่ จังหวัด ก. ต่อมาทางราชการมีคำสั่งย้ายไปปฏิบัติ

หน้าที่จังหวัด ข. โดยอัตราเงินเดือนยังคงจ่าย
จังหวัด ก. นายแดงอยู่จังหวัด ข. เป็นเวลา ๒ ปี
จึงได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่จังหวัด ก. โดย
อัตราเงินเดือนยังคงจ่ายจังหวัด ก. เหมือนเดิม
มีปัญหาที่จะเรียนถามดังนี้

๒.๑ เมื่อนายแดงย้ายไปดำรงตำแหน่ง
อยู่ทางจังหวัด ค. แล้ว ปรากฏว่าผู้ว่าราชการ
จังหวัด ข. พบว่านายแดงกระทำผิดวินัยฐานทุจริต
ต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
จึงตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และต่อมาผู้ว่า
ราชการจังหวัด ข. ได้มีคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวน
วินัย และเห็นว่าจำเป็นต้องพักราชการหรืออยู่ใน
หลักเกณฑ์จะต้องพักราชการ เช่นนี้ ผู้ว่าราชการ
จังหวัด ข. ต้องแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ค. สั่ง
พักราชการใช่หรือไม่

๒.๒ เมื่อพักราชการแล้วเช่นนี้ ขณะ
พักราชการใครเป็นผู้บังคับบัญชาของนายแดง

๒.๓ เมื่อกรรมการสอบสวนทางวินัย
ของจังหวัด ข. สอบสวนเสร็จแล้วเสนอลงโทษตัด
เงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๔ เดือน เช่นนี้จะต้อง
ส่งสำนวนการสอบสวนให้จังหวัด ก. หรือจังหวัด ค.
เป็นผู้พิจารณาลงโทษ

๒.๔ หากกรณีตามข้อ ๒.๑ สั่งให้ออก
จากราชการไว้ก่อน การดำเนินการตามข้อ ๒.๓
จะดำเนินการประการใด

๒.๕ เมื่อส่งลงโทษตัดเงินเดือน ๑๐%
เป็นเวลา ๔ เดือนแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดไหน
จะเป็นผู้สั่งให้กลับเข้ารับราชการ หากจังหวัด ค.
เป็นผู้สั่งให้กลับรับราชการแล้ว ปัญหาเรื่อง
ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนจะเป็นอย่างไรต่อไป
คือ อัตราเงินเดือนยังคงจ่ายอยู่ที่เดิมหรือไม่ และ
จะให้ดำรงตำแหน่งจังหวัดไหน

๓. นายขาว ดำรงตำแหน่งและอัตราเงิน-
เดือนตั้งจ่ายทางจังหวัด ก. ต่อมาได้รับคำสั่งย้าย
ไปดำรงตำแหน่งจังหวัด ข. โดยอัตราเงินเดือนตั้ง
จ่ายอยู่ที่เดิม (จังหวัด ก.) ปรากฏว่า นายขาวทำ
ผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่จังหวัด ข.
ผู้ว่าราชการจังหวัด ข. จึงสั่งตั้งกรรมการสอบสวน
ทางวินัยและสั่งพักราชการ ต่อมากรรมการสอบ
สวนวินัยสอบสวนเสร็จแล้วเสนอส่งลดขั้นเงินเดือน
๑ ขั้น เช่นนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดไหนเป็นผู้มี
อำนาจลงโทษ และผู้ว่าราชการจังหวัดไหนจะต้อง
สั่งกลับเข้ารับราชการ ในตำแหน่งและอัตราเงิน-
เดือนตั้งจ่ายทางใด

ตอบ

ตามปัญหาข้อ ๑ นั้นเห็นว่า โดยที่เดิม
ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ ระดับกอง ได้แก่ ตำแหน่ง
หัวหน้ากอง ต่อมาได้มีตำแหน่งผู้อำนวยการกอง
การกองเกิดขึ้น และเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว

ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับ
กอง ส่วนใหญ่ให้เป็นตำแหน่งผู้อำนวยการกอง
ระดับ ๘ จะเห็นได้ว่าตำแหน่งผู้อำนวยการกอง
ระดับ ๘ ในปัจจุบันสืบเนื่องมาจากตำแหน่งหัวหน้า
กองเดิมนั่นเอง ฉะนั้น เมื่อมาถึงสมัยนี้คำว่า “ข้า-
ราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองลงมา” ตาม
หนังสือกรมตรวจราชการแผ่นดิน จึงน่าจะหมาย
ความรวมถึงตำแหน่งผู้อำนวยการกองระดับ ๘ และ
ตำแหน่งที่เทียบเท่าด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ตอบ
ปัญหาจึงมีความเห็นว่า ปลัดจังหวัด (ระดับ ๘)
ต้องลงชื่อและลงเวลาการมาปฏิบัติราชการด้วย

สำหรับปัญหาข้อ ๒ ข้อเท็จจริงไม่ชัดเจนว่า
การที่นายแดง ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการที่จังหวัด ข.
และจังหวัด ค. นั้น เนื่องจากกรมมีคำสั่งย้ายโดย
ให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิม หรือยังไม่ถึงกับสั่ง
ย้าย เพียงแต่ส่งให้ไปช่วยราชการที่จังหวัด ข. และ
จังหวัด ค. เท่านั้น หรืออย่างไร หากเป็นกรณีที่
กรมสั่งย้าย ก็ขอตอบปัญหาที่ถามเป็นข้อ ๆ ดังนี้

๒.๑ นับแต่วันที่นายแดงถูกส่งย้ายไป
รับราชการทางจังหวัด ค. แล้ว นายแดงมิได้เป็น
ผู้ได้บังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด ข. อีกต่อไป
ผู้ว่าราชการจังหวัด ข. จึงไม่มีอำนาจตั้ง
กรรมการสอบสวนทางวินัยและสั่งพักราชการนาย
แดง กรณีเช่นนี้ผู้ว่าราชการจังหวัด ข. ควรแจ้ง
ข้อเท็จจริงไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ค. ซึ่งเป็นผู้
บังคับบัญชาของนายแดงดำเนินการตั้งกรรมการ
สอบสวนทางวินัยและสั่งพักราชการต่อไป

๒.๒ ขณะพักราชการนายแดงยังมี
ฐานะเป็นข้าราชการอยู่ เพียงแต่ไม่ให้มาปฏิบัติ
หน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ค. จึงเป็นผู้บังคับ
บัญชาของนายแดง

๒.๓ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัด ค. เป็น
ผู้บังคับบัญชาของนายแดง ผู้ว่าราชการจังหวัด ค.
จึงต้องเป็นผู้สั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยและ
สั่งลงโทษ

๒.๔ หากกรณีตาม ๒.๑ ผู้ว่าราชการ
จังหวัด ค. ได้สั่งให้นายแดงออกจากราชการไว้ก่อน
การที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ค. จะสั่งลงโทษตัดเงิน-
เดือนนายแดงตาม ๒.๓ ผู้ว่าราชการจังหวัด ค. ก็
จะต้องสั่งให้นายแดงกลับเข้ารับราชการในตำแหน่ง
เดิมหรือตำแหน่งใน ระดับเดียวกันที่ใช้คุณสมบัติ
เฉพาะที่นายแดงมีอยู่เสียก่อน แล้วจึงสั่งลงโทษ
ตัดเงินเดือน

๒.๕ การสั่งให้นายแดงกลับเข้ารับ
ราชการนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด ค. ซึ่งเป็นผู้สั่งพัก
ราชการหรือสั่งให้นายแดงออกจากราชการไว้ก่อน
จะต้องเป็นผู้สั่ง และจะต้องสั่งให้กลับก่อนการ
สั่งลงโทษตัดเงินเดือน

ส่วนปัญหาข้อ ๓ นั้น ข้อเท็จจริงก็ไม่ชัดเจน
เช่นเดียวกับปัญหาข้อ ๒ กล่าวคือ การที่นาย
ขาวไปปฏิบัติหน้าที่ราชการที่จังหวัด ข. นั้น เป็น
เพราะกรมสั่งย้ายโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ทาง
จังหวัด ค. หรืออย่างไร หากเป็นกรณีที่กรมสั่ง

ย้ายโดยมิใช่เป็นการสั่งให้ไปช่วยราชการแล้วก็อาจพิจารณาปัญหาตามคำถามได้ว่า เมื่อการสอบสวนเสร็จและนายขาวจะต้องถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ผู้ว่าราชการจังหวัด ข. ซึ่งเป็นผู้ส่งพักราชการนายขาวไว้ก็จะต้องเป็นผู้สั่งให้นายขาวกลับเข้ารับราชการและเป็นผู้ส่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนนายขาว

การเลื่อนตำแหน่ง

ผู้ถาม : ข้าราชการระดับ ๕

ด้วยกรมที่ข้าพเจ้าสังกัดอยู่ ได้มีคำสั่งย้าย นาย ก. ตำแหน่งนิติกร ๖ กองนิติการ ไปดำรงตำแหน่งระดับ ๖ ในกองอื่นตั้งแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๒๕ เป็นต้นมา และยังไม่ได้แต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งแทน ทั้งที่ทางกรมก็มีบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ในตำแหน่งนิติกร ๖ อยู่ ตำแหน่งนิติกร ๖ ดังกล่าวจึงว่างมาจนถึงปัจจุบันนี้ ข้าพเจ้าขอถามข้อข้องใจเกี่ยวกับการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนิติกร ๖ ที่ว่างอยู่ดังนี้

๑. ผู้ที่สอบคัดเลือกได้ในตำแหน่งนิติกร ๖ ที่ยังมีบัญชีอยู่ และมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนิติกร ๖ ครบถ้วนทุกประการนั้น ถ้ากรมจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกร ๖ ที่ว่างดังกล่าวข้างต้น จะกระทำได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. ผู้ที่สอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นเป็นชั้นเอกได้ตามประกาศผลการสอบลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๑๘ (ตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ตำแหน่งนิติกรเอก) แต่ไม่ได้สอบในตำแหน่งนิติกร ๖ ตามข้อ ๑ ไว้ ถ้ากรมจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกร ๖ ที่ว่างอยู่ดังกล่าวข้างต้น จะกระทำได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

๓. ผู้ที่สอบคัดเลือกได้ในตำแหน่งนิติกร ๖ ซึ่งตรงตามสายงานนิติการ กับผู้ที่เคยสอบคัดเลือกชั้นเอก ได้ซึ่งไม่ตรงกับสายงานนิติการและไม่ได้สอบคัดเลือกในตำแหน่งนิติกร ๖ ตามข้อ ๑ วั้นั้น ใครจะเป็นผู้มีสิทธิและสมควรที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกร ๖ กองนิติการ ที่ว่างอยู่ได้ดีกว่ากัน

ตอบ

ตามปัญหาข้อ ๑ การที่กรมจะแต่งตั้งผู้สอบคัดเลือกได้ให้ดำรงตำแหน่งนิติกร ๖ ที่ว่างอยู่นั้น กรมย่อมจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงต่อไปนี้ด้วย คือ ตำแหน่งนิติกร ๖ ที่ว่างนั้นอัตราเงินเดือนยังว่างอยู่ด้วยหรือไม่ ผู้สอบคัดเลือกตำแหน่งนิติกร ๖ ได้ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครบถ้วนแล้วนั้น บุคคลดังกล่าวได้รับเงินเดือนถึงขั้นที่ ก.พ. กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ แล้วหรือไม่

และประการสุดท้าย ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณา
ความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และ
ประวัติการรับราชการของผู้นั้นแล้วเห็นว่า เป็นผู้
เหมาะสมที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
แล้วหรือไม่ ซึ่งถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่าตำแหน่ง
นิตกร ๖ ที่ว่างยังมีอัตราเงินเดือนว่างอยู่ และผู้
สอบคัดเลือกตำแหน่งนิตกร ๖ ได้เป็นผู้ที่ได้รับ
เงินเดือนถึงขั้นที่ ก.พ. กำหนดไว้แล้ว รวมทั้งผู้
บังคับบัญชาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลดังกล่าว
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ
และประวัติการรับราชการเหมาะสม กรมก็อาจ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิตกร ๖ ที่ว่างนั้นได้

สำหรับปัญหาข้อ ๒ นั้น ถ้าผู้สอบคัดเลือก
เพื่อเลื่อนชั้นเป็นชั้นเอกได้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ
ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง นิตกร ๖
ที่ว่างอยู่ และผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วเห็นว่า
ผู้นั้นเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และความ
ประพฤติ เหมาะสม ที่จะ แต่ง ตั้ง ให้ ดำรง ตำแหน่ง
นิตกร ๖ ผู้บังคับบัญชาก็อาจพิจารณาคัดเลือกเลื่อน
บุคคลดังกล่าวขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิตกร ๖
ได้ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/
ว ๓๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

ส่วนปัญหาข้อ ๓ นั้น โดยหลักทั่วไปแล้ว
ผู้ที่ได้ผ่านการสอบคัดเลือกในตำแหน่งนิตกร ๖
มาโดยตรงน่าจะเป็นผู้ที่เหมาะสมกว่า แต่อย่างไร
ก็ตามหลักการนี้อาจใช้ได้ไม่เสมอไป เพราะการเลื่อน

ข้าราชการชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูง
ขึ้นโดยการสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกนั้น นอกจาก
จะ พิจารณา ความรู้ แล้วยัง ต้อง พิจารณา ถึง ความ
สามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับ
ราชการด้วย การพิจารณาว่าใครจะเป็นผู้เหมาะสม
กว่ากันจึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละ
บุคคลเป็นราย ๆ ไปด้วย

การโอน การย้าย ฯลฯ

คำถาม : สมาชิกใหม่

ด้วยดิฉันเป็นสมาชิกใหม่ มีปัญหาที่จะเรียน
ถามดังนี้

๑. การโอนผู้ที่สอบแข่งขันได้ ผู้บังคับ
บัญชาทั้งสองฝ่ายต้องตกลงยินยอมในการโอนหรือไม่ เช่น ปัจจุบันดำรงตำแหน่งในระดับ ๓ เงิน
เดือน ๓,๑๑๕ บาท สอบแข่งขันได้ในระดับเดียวกัน คือ ระดับ ๓ แต่ต่างกระทรวง ซึ่งกำหนด
อัตราเงินเดือนไว้ชั้น ๒,๗๖๕ บาท อยากทราบว่าเมื่อโอนไปสังกัดต่างกระทรวงแล้ว จะได้รับ
เงินเดือนในอัตราเดิมหรือไม่ หรือจะต้องรับใน
อัตราที่กำหนดไว้ใหม่

๒. ข้าราชการ ผู้หนึ่ง ดำรงตำแหน่งใน
ระดับ ๓ (เป็นตำแหน่งของสายงานที่เริ่มจากระดับ
๒) ต้องการเปลี่ยนสายงานโดยดำรงตำแหน่ง
ระดับ ๓ เช่นเดียวกันแต่เป็นตำแหน่งที่เริ่มจาก
ระดับ ๓ ซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนด
ตำแหน่งของระดับ ๓ ทุกประการ อยากทราบว่า
ข้าราชการผู้นั้นสามารถเปลี่ยนตำแหน่งได้หรือไม่
และมีหลักเกณฑ์อย่างไรในการพิจารณา

๓. ในกรณีการ สอบ คัด เลือก เพื่อ เลื่อน
ระดับ เช่น มีการสอบคัดเลือกระดับ ๔ (ในสาย
งานที่เริ่มจากระดับ ๑) แต่ผู้สมัครดำรงตำแหน่ง
ระดับ ๓ ของสายงานที่เริ่มจากระดับ ๒ อยาก
ทราบว่าผู้สมัคร จะมีสิทธิ์ ในการ สมัครสอบหรือไม่
คุณสมบัติอื่น ๆ ก็ครบ และถ้าสมัครสอบไม่ได้
เพราะเหตุใด

๔. การลาภกิจและลาพักผ่อนนิตติดต่อกัน มี
ระเบียบอย่างไรจึงจะถูกต้อง

ตอบ

ตามปัญหาข้อ ๑ การโอนข้าราชการพล-
เรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้นั้น ก.พ. ได้กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการไว้ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๘
ให้ส่วน ราชการผู้รับโอนสามารถออกคำสั่งรับโอน
ได้โดยไม่ต้องตกลงยินยอมกับส่วนราชการเจ้าสังกัด

๗๒

เดิมของผู้ที่จะโอน ส่วนเรื่องการรับเงินเดือนนั้น
ส่วนราชการที่รับโอนอาจรับโอน ไปแต่งตั้งโดยให้
รับเงินเดือนเท่าเดิมได้ ถ้าตำแหน่งที่รับโอนไป
แต่งตั้งมีอัตราเงินเดือนต่ำกว่าเงินเดือนเดิมของผู้
โอน ส่วนราชการที่รับโอนก็อาจสับเปลี่ยนอัตรา
เงินเดือนอื่นมาให้บริการแทนหรืออาจจะหาเงิน มาพอก
ให้ได้รับเท่าเงินเดือนเดิมก็ได้

กรณีตามปัญหาข้อ ๒ การเปลี่ยนสายงาน
จากตำแหน่งระดับ ๓ ของสายงานที่เริ่มต้นจาก
ระดับ ๒ ไปเป็นตำแหน่งระดับ ๓ ของสายงานที่
เริ่มต้นจากระดับ ๓ นั้น มีลักษณะเป็นการย้าย
ตำแหน่งข้ามสายงาน ซึ่งเรื่องการย้ายนี้ข้าราชการ
ผู้ใดจะย้ายได้หรือไม่ เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจ
ของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร
ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้ย้ายก็สามารถย้ายได้

ส่วนปัญหาข้อ ๓ การสอบคัดเลือกเพื่อ
เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งระดับ ๔ ในสายงานที่เริ่มต้น
จากระดับ ๑ นั้น ผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ ของ
สายงานที่เริ่มต้นจากระดับ ๒ ซึ่งมีคุณสมบัติครบ
ถ้วนก็อาจสมัครสอบคัดเลือกในตำแหน่งดังกล่าวได้
๕๕ ตามนัยข้อ ๒.๓.๑ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ สร ๐๗๑๑/ว ๒๔ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๑

สำหรับการลาภกิจและลาพักผ่อนตามปัญหา
ข้อ ๔ นั้น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
ลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ กำหนดให้ข้า-

ราชการที่ประสงค์จะลาภกิจส่วนตัวหรือลาพักผ่อน
ประจำปี เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชา
ก่อนหยุดราชการไป เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะ
หยุดราชการได้ ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติผู้ที่ประสงค์
จะลาพักผ่อนประจำปีติดต่อกับวันลาภกิจส่วนตัวจึง
อาจปฏิบัติได้ ๒ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ ยื่นใบลาขอลาภกิจส่วนตัวก่อน เมื่อ
ครบวันลาภกิจแล้วหรือใกล้จะครบวันลาภกิจ จึงยื่น

ใบลาขอลาพักผ่อนประจำปีตั้งแต่วันที่ถัดจากวันครบ
ลาภกิจเป็นต้นไป

วิธีที่ ๒ ยื่นใบลาภกิจส่วนตัวกับใบลาพักผ่อน
ประจำปีมาพร้อมกัน ๒ ฉบับ โดยระบุในใบลาภกิจ
ว่าขอลาภกิจตั้งแต่วันที่เท่าใดถึงวันที่เท่าใด และระบุ
ในใบลาพักผ่อนประจำปีว่าขอลาพักผ่อนตั้งแต่วันที่
ถัดจากวันครบลาภกิจเป็นต้นไปจนถึงวันที่เท่าใด เมื่อ
ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาอนุญาตใบลาทั้ง ๒ ฉบับ
แล้ว ก็สามารถหยุดราชการไปได้ ๑

อภินันทนาการจาก

จาก

บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์อาเซียน จำกัด
TBE SOUTH EAST FINANCE & SECURITIES CO. LTD

สถาบันการเงินในเครือของบริษัทอาเซียนประกันภัย จำกัด

๓๑๕ ถนนสีลม กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทร. ๒๒๓-๖๓๔๓-๖, ๒๓๔-๘๕๔๘-๕, ๒๓๓-๗๐๓๑

ภาพพจน์ใหม่ของข้าราชการ ภายหลังการเลือกตั้ง

“รุ่นใหม่”

ผลจากการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ ที่ผ่านมานี้ก็ได้มีผู้วิพากษ์วิจารณ์ในแง่ลบต่างๆ หลายนอย่างหลายประการ ซึ่งส่วนมากจะเน้นหนักไปทางด้านการเมือง และการจัดตั้งรัฐบาลด้วยสูตรผสมต่างๆ และกว่าที่ท่านผู้อ่านจะได้อ่านข้อเขียนนี้ ทุกอย่างก็คงจะลงตัวไปแล้ว อย่างไรก็ตามคงไม่เป็นการล่าช้าหรือเชยเกินไปถ้าเราจะย้อนกลับไปพูดถึงเรื่องนี้นักอีกครั้ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ที่มี

บทบาทและหน้าที่ในการดำเนินการให้งานเลือกตั้งครั้งนี้ผ่านไปด้วยดี

ท่านผู้อ่านที่ติดตามข่าวการเตรียมการเลือกตั้งมาโดยตลอดก็คง ทราบดีอยู่แล้วว่าการเลือกตั้งครั้งนี้มีระยะเวลาเตรียมการที่ค่อนข้างจะกระชั้นชิดมาก คือประมาณ ๒๐ วัน ซึ่งทำให้หลายๆ ฝ่ายมีความเป็นห่วงว่าจะทำให้การดำเนินการเลือกตั้งครั้งนี้ไม่ประสบความสำเร็จ แต่เมื่อการเลือกตั้งผ่านไปผลที่ออกมาก็คงพอเป็นที่ยอมรับกันว่าได้ผลเกิน

ความคาดหวัง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้ใช้สิทธิ์ ออกเสียงเลือกตั้งทั่วประเทศที่เกินร้อยละ ๕๐ และยังปรากฏว่าในบางเขตเช่นเขตเลือกตั้งที่ ๑-๒-๓-๔ และ ๕ ของตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และที่กิ่งอำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผู้ใช้สิทธิ์ครบ ๑๐๐% นอกจากนี้ ในเขตอื่น ๆ ของจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศก็มีผู้ใช้สิทธิ์เป็นอัตราส่วนที่สูงเป็นประวัติการณ์ ผลที่ออกมา นอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนแล้วยังเป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทุกหน่วยงานอีกด้วย

คงไม่เกินไปนักหากจะกล่าวว่าผลจากการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นบทบาทพิสูจน์ฝีมือของหน่วยงานของรัฐทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยที่ต้องรับผิดชอบโดยตรงในการเตรียมการเลือกตั้งและติดตามผล กรมตำรวจที่มีหน้าที่รักษาความสงบ และดูแลความเรียบร้อยในเขตเลือกตั้ง กรมประชาสัมพันธ์ การสื่อสารฯ องค์การโทรศัพท์ ที่มีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ ชักชวนให้ประชาชน

ไปใช้สิทธิ์ และรายงานข่าวผลการเลือกตั้งทุกระยะ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกหลายหน่วย ที่มีส่วนช่วยให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยดี และได้ผลเป็นที่น่าพอใจในสภาพเงื่อนไขที่จำกัด และที่น่าชมเชยที่สุด ก็คือการวางแผนดำเนินการด้านต่าง ๆ ที่ได้มีการแถลงผ่านสื่อมวลชน ชาวที่ออกมาทุกชั้นตั้งแต่การจัดเตรียมบัญชีผู้มีสิทธิออกเสียง การจัดพิมพ์บัตรเลือกตั้ง การเตรียมสถานที่ การรักษาความสงบ ฯลฯ ตลอดจนถึงแผนการส่งรายงานผลการเลือกตั้งทั่วประเทศนั้น ได้แสดงถึงการวางแผนเตรียมงานที่ดี การกำหนดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบที่แน่นอน มีการคาดคะเนอุปสรรคปัญหาพร้อมกับทางแก้ไข ไว้ล่วงหน้าตลอดเวลา ซึ่งชาวต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน และกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวได้ตลอดจนถึงวันเลือกตั้ง อีกทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงการประสานงานระหว่างงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างดีเยี่ยม ซึ่งก็เป็นจุดเด่นจุดหนึ่งของการดำเนินการเลือกตั้งที่ผ่านมา

หากเราจะมองว่างานดำเนินการเลือกตั้งที่ผ่านมา ไปนั้นเป็นภารกิจหนึ่งของรัฐบาลเหมือนกับภารกิจอื่น ๆ ที่กระทรวง ทบวง กรม ทั้งหลายต้องรับผิดชอบปฏิบัติทั้งในลักษณะงานประจำและงานโครงการแล้ว สิ่งที่น่าจะกล่าวถึงในเรื่องนี้

คือการบริหารโครงการ ตั้งแต่การวางแผนงาน จนถึงการรายงานผลที่มีประสิทธิภาพ สามารถ ประสานแผนดำเนินงานทุกกิจกรรมให้สอดคล้อง เหมาะสมกับเวลาและเงื่อนไขที่กำหนด ได้อย่าง ราบรื่น โดยที่กิจกรรมเหล่านี้จำเป็นต้องมีการ ร่วมมือ ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ หลายฝ่าย ตลอดจนความร่วมมือจากสื่อมวลชนทุก แขนง ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของกรมการปกครองเพียง หน่วยงานเดียวที่จะทำให้งานสำเร็จได้ ซึ่งตรงจุด นี้หน้าจะเป็นตัวอย่างของการบริหารโครงการในภาค รัฐบาลได้เป็นอย่างดี เพราะเท่าที่ผ่านมาในอดีต ไม่ว่าจะเป็นการบริหารโครงการระดับใดตั้งแต่ ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่นมักจะประสบกับปัญหา ในแง่การประสานงาน ยิ่งเป็นโครงการที่มีหลาย หน่วยงานทำงานในพื้นที่เดียวกัน ยิ่งพบกับปัญหา “ต่างคนต่างทำ” ก่อให้เกิดความสูญเปล่าในแง่ การลงทุนอยู่เสมอ นอกจากนี้อีกปัญหาที่พบเป็น ประจำก็คือความล่าช้าในทุกขั้นตอนของการทำงาน ซึ่งมักจะกล่าวกันว่าเป็นเพราะระบบราชการ จน ก่อให้เกิดความรู้สึกทั่วไปว่าราชการเป็นหน่วยงาน ที่หย่อนสมรรถภาพที่สุดในบรรดากลุ่มอาชีพ ๓ กลุ่มใหญ่คือ ธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจ และ ราชการ ดังนั้นในความเห็นของผู้เขียนแล้ว การ

เตรียมงานและการดำเนินการเลือกตั้งของหน่วย งานของรัฐทุกฝ่ายที่ผ่านมานี้ คงพอจะเป็นบท พิสูจน์ฝีมือการทำงานให้เห็นได้ว่า หากเรามี ความตั้งใจจริง ร่วมมือ ประสานงานกันอย่าง เต็มที่แล้ว ผลงานที่ออกมาก็น่าจะสามารถที่ จะอวดต่อสาธารณชนได้อย่างไม่อายใคร

อ่านถึงตรงนี้ก็คงเหมือนกับเป็นการเขียน เขียวกันเอง แต่จริงๆ แล้วผู้เขียนอยากจะยกเรื่อง นี้มาเป็นเพียงข้อพิจารณาให้เห็นถึงความสามารถ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ประชาชนทั่ว ประเทศให้ความสนใจ และอยากที่จะให้เป็นข้อคิด ในการบริหารงานของหน่วยงานทุกหน่วย โดยเฉพาะในงานที่ต้องการความรวดเร็วมีผลกระทบ กว้างไกล และต้องมีการประสานกิจกรรมจาก หลายฝ่าย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน ซึ่ง หากได้มีการวางแผนงานกำหนดเป้าหมายกิจกรรม ต่างๆ ให้เด่นชัดและประสานสอดคล้องดังเช่นการ ดำเนินการเลือกตั้งในความรับผิดชอบของกระทรวง มหาดไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว ก็ เชื่อแน่ว่า ภาพพจน์ใหม่ในเรื่องประสิทธิภาพ ของข้าราชการจะต้องดีกว่าเดิม และสามารถ จะสร้างประโยชน์ให้แก่ประชาชน และประ- เทศชาติได้อย่างเต็มที่ต่อไป

อุทาหรณ์ก่อนทำผิด

เอกศักดิ์ ตรีกรุณาสวัสดิ์

เรื่องเกี่ยวกับวินัยต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้
ไว้ในคอลมน์นี้เป็นกรณีตัวอย่าง
พร้อมทั้งแนวทางการกำหนดระดับโทษ
โดยมีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันมิให้
เกิดการทำผิดพลาดขึ้นอีก โดย
เฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่จะเกิดขึ้น
โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

เดือนพฤษภาคม ความร้อนค่อยผ่อนคลาย สายฝนก็เริ่มโปรยลงมาพาให้ชุ่มฉ่ำ
ไปทุกแห่งหล้า คอลมน์นิจจรหาสิ่งละอันพันละน้อยเกี่ยวกับวินัยที่เกิดขึ้นแล้วมา
เสนอเพื่อเป็นอุทาหรณ์แก่เพื่อนข้าราชการจะได้พึงสังวรณไว้ จากนั้นก็เป็นรายการปูจนา-
วิสัยนาทางวินัยเกี่ยวกับมาตรา ๘๖ ทวิ อาทิเช่นจะต้องนำเรื่องเสนอ อ.ก.พ. ใด ความ
เห็นขัดแย้งเป็นเช่นไร และผู้ว่าราชการจังหวัดจะส่งลงโทษข้าราชการระดับ ๕ ได้หรือไม่
เป็นต้น มาเป็นก้านัลแก่เพื่อน ๆ อีกเช่นเคยครับ

งัดกำปั่น

ผู้บังคับบัญชาสั่งให้นางสาวสวยกับพวกรวม
๓ คน เป็นกรรมการไปรับเงินจากจังหวัดแล้ว
มอบให้นางสาวสวยทำการเบิกจ่ายเงินเดือนข้าราชการ
และลูกจ้าง โดยส่วนใหญ่ได้จ่ายไปหมดแล้ว
คงเหลือเงินเดือนของข้าราชการ ๒ ราย กับเงิน
ค่าตอบแทนกำนันผู้ใหญ่บ้าน ๑๑ ตำบล เป็นเงิน
๑๓๐,๔๕๐ บาท และนางสาวสวยได้นำเงินใส่ซอง

แยกไว้ตามประเภทของเงิน แล้วนำซองดังกล่าว
ทั้งหมดใส่ถุงและเก็บไว้ในกำปั่นเก็บเงินในห้องทำ
งาน รุ่งขึ้นปรากฏว่าหน้าต่งห้องทำงานเบียดอยู่
๑ บาน กำปั่นเก็บเงินถูกงัด และเงินทั้งหมดเว้น
แต่เงินเดือนของข้าราชการ ๒ คน ได้สูญหายไป
นางสาวสวยจึงรีบไปรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ
ทันที ผู้บังคับบัญชาสอบสวนแล้วเห็นว่า การกระ
ทำของนางสาวสวยเป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ราชการ ตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประ-
กอบกับเพิ่งเข้ารับราชการ และยินยอมชดใช้เงิน
ตามส่วนของความรับผิดชอบทางแพ่งของตนให้แก่ทาง
ราชการแล้ว จึงส่งลงโทษภาคทัณฑ์แล้วรายงาน
มายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น
ว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้
ตอบรับทราบไปได้...เฮ้อ...*เรื่องนี้ความจริงไม่น่า
จะถูกลงโทษเลยนะครับ แต่อย่างไรก็ดีโทษที่ลง
ก็เป็นเพียงภาคทัณฑ์ ไม่มีผลกระทบต่อเรื่อง
อื่นๆ แต่อย่างใด*

ออกผิดประตู

บริเวณศาลากลางจังหวัด ผู้บังคับบัญชา
มีคำสั่งให้ข้าราชการเข้า-ออกทางประตูหน้าแต่
ทางเดียว ปรากฏว่านางผิ่นได้ออกไปรับประทาน
ขนมหวานโดยใช้ประตูอื่นซึ่งมิใช่ประตูหน้า ผู้บังคับ
บัญชาสืบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำ
ของนางผิ่นเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา
และละทิ้งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๗๑ และมาตรา
๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงส่งลงโทษภาคทัณฑ์ แล้วรายงาน
มายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น
ว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้

ตอบรับทราบไปได้.....*อย่าเห็นว่าเป็นเรื่อง เล็ก
น้อยนะครับ แต่สำหรับเรื่อง ร.ป.ก. แล้วถือว่า
เป็นสิ่งสำคัญมาก*

ป่วยการเมือง

น.ส. แท้เดินทาง ไปทำธุรกิจส่วนตัวที่ต่าง
จังหวัดเป็นเวลา ๓ วัน โดยมีใต๋ยื่นใบลาขออนุญาต
ลาหยุดราชการก่อนแต่อย่างใด เมื่อกลับมาจึงได้ขอ
ให้แพทย์ออกใบรับรองว่าป่วยมีอาการปวดท้องอ่อน
เพลีย ต้องพักรักษาตัวมีกำหนด ๕ วัน ซึ่งแพทย์
เห็นว่า น.ส. แท้เคยเป็นคนไข้โรคนี้อาก่อนจึงออก
ใบรับรองให้โดยมิได้ตรวจร่างกายแต่อย่างใด เมื่อ
น.ส. แท้กลับมาปฏิบัติราชการพร้อมกับยื่นใบลาขอ
ลาป่วยโดยมิใบรับรองแพทย์ประกอบ แต่ผู้บังคับ
บัญชาไม่เชื่อว่าป่วยจริง จึงได้ดำเนินการสอบสวน
ข้อเท็จจริง ปรากฏว่า น.ส. แท้มิได้เจ็บป่วยแต่
อย่างใด การกระทำของ น.ส. แท้จึงเป็นการราย-
งานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และไม่อุทิศเวลาให้แก่
ราชการ ตามมาตรา ๗๓, ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงส่งลง
โทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น แล้วรายงานมายัง
ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น
ว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้
ตอบรับทราบได้.....*เรื่องนี้ผิดเพราะไม่ได้ป่วย
แต่กลับอ้างว่าป่วย และใช้ใบรับรองแพทย์เท็จ*

ไข่อองหน

น.ส. กลม สั่งเบิกไข่ให้เจ้าหน้าที่ห้องครัว ประกอบอาหารจำนวน ๓๐๐ ฟอง ปรากฏว่าตามเมนูอาหารต้องใช้ไข่ประมาณ ๒๐๗ ฟอง คงเหลือไข่ ๙๓ ฟอง ซึ่งต้องส่งคืนคลังเก็บ แต่ น.ส.กลม ก็มีคำสั่งการให้ผู้บังคับบัญชาจัดการส่งคืน เป็นเหตุให้ไข่ดังกล่าวหายไป ผู้บังคับบัญชาสืบสวนแล้วเห็นว่า น.ส. กลมไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกอบกับ น.ส.กลม ได้ยินยอมชดใช้ราคาไข่ที่หายไปแล้ว จึงส่งลงโทษภาคทัณฑ์ แล้วรายงานมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้ตอบรับทราบ ไป ได้.....*เรื่องนี้ ผิด เพราะตนเองไม่รอบคอบ และเชื่อใจลูกน้องมากเกินไปเท่านั้นเอง*

เกมลักไก่

นายมีกับพวก (ราษฎร) ได้แสดงตนเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ทำที่เข้าทำการจับกุมนายไม้ ซึ่งกำลังสร้างบ้านเรือนเพื่ออยู่อาศัย ในข้อหาว่ามีไม้หวงห้ามแปรรูปไว้ในครอบครองเกิน ๐.๒๐ ม. และให้คนกลาง ไปเจรจากับนายไม้ให้นำเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท มาให้ ก็จะไม่จับกุม แต่นายไม้ต่อรองลดลงมาจนเหลือ ๕,๐๐๐ บาท และนายไม้ได้ยืมเงินจากเพื่อนบ้าน ได้เพียง ๑,๐๐๐ บาท

ส่วนที่เหลือทำที่ไปขอยืมจากเพื่อนบ้านแล้วฉวยโอกาสไปแจ้งนายอำเภอและเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงได้มีการวางแผนจับกุม โดยจดหมายเลขธนบัตรใบละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๑๐ ฉบับไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้นายไม้ นำเงินจำนวนดังกล่าวไปมอบให้นายมีกับพวกตามที่เรียกร้องก่อน และเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าทำการจับกุมนายมีกับพวกและทำการตรวจค้นพบเงินสดเป็นธนบัตรใบละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๑๐ ฉบับ ซึ่งมีหมายเลขตรงกับที่จดเอาไว้ทุกประการ จึงได้แจ้งข้อหาแก่นายมีกับพวกว่าร่วมกันกระทำความผิด ผู้บังคับบัญชาสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า นายมีไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจับกุมหรือตรวจสอบไม้ผิดกฎหมายแต่อย่างใด อีกทั้งไม่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาระดับใดๆ ให้ดำเนินการนอกเขตอีกด้วย การกระทำของนายมีเป็นความผิดตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงส่งลงโทษให้ออกจากราชการตามมติ อ.ก.พ. จังหวัดกรมและกระทรวงเห็นชอบด้วย แล้วรายงานมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้ตอบรับทราบไปได้.....*เรื่องนี้ที่ถูกลงโทษเพราะตัวเองไม่มีหน้าที่ในการจับกุม แต่กลับไปแสดงตนเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการนั้น แล้วเรียกร้องเอาเงินเป็นค่าตอบแทนก็เรียกว่าลักไก่กันแหละครับ*

ถ่ายสำเนา

พนักงาน อัยการ จังหวัดเป็น โจทก์ยื่นฟ้อง จำเลยซึ่งเป็นหญิงในข้อหาผิดพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ และศาลได้พิพากษา ลงโทษจำคุกจำเลย ๑ เดือน โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้ ๑ ปี ทนายจำเลยยื่นอุทธรณ์ ศาลสั่งรับอุทธรณ์ แต่ยังมีได้อุญาตให้มีการคัดสำนวน นางรวัยได้รับการติดต่อจากทนายจำเลยให้ช่วยคัดสำนวนดังกล่าว นางรวัยซึ่งรู้ว่าศาลยังมีได้มีคำสั่ง อนุญาตให้คัดสำเนาคำฟ้องอุทธรณ์เหล่านั้น ได้ดำเนินการ ถ่ายสำเนาคำฟ้องอุทธรณ์ดังกล่าวและนำไปให้จำศาลรับรองสำเนาแล้วมอบสำเนาดังกล่าวให้แก่ทนายจำเลยนำไปอ้างอิงต่อประชาสงเคราะห์ จังหวัดเพื่อให้ปล่อยตัวจำเลย ผู้บังคับบัญชาสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำของนางรวัยเป็นเพียงไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบแบบแผนของทางราชการตามมาตรา ๖๓ วรรคแรก จึงสั่งลงโทษลดชั้นเงินเดือน ๑ ชั้น แล้วรายงานมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้ตอบรับทราบไปได้.....เรื่องนี้ผิดเพราะว่าศาลยังไม่ได้อุญาตให้คัด กลับอาศัยโอกาสแอบคัดไปให้ทนายจำเลยเสียเอง จึงต้องสั่งลงโทษเสียบ้าง มีเข่นนั้นแล้วบางทีความลับของทางราชการก็อาจจะเอาไปเบ็ดเตล็ดได้

ลืมจนได้

น.ส. ชมพู่ สอบบรรจุเข้ารับราชการครูได้ และมารายงานตัวที่จังหวัด ทางจังหวัดสั่งให้ไปช่วยสอนชั่วคราวที่โรงเรียนแห่งหนึ่งก่อน โดยยังมีได้ออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ต่อมานายสมได้รับใบลาขอลาออกจากราชการของ น.ส. ชมพู่ จึงได้เก็บไว้โดยมิได้นำเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และต่อมาภายหลัง นายสมได้เสนอคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งบรรจุและแต่งตั้ง น.ส. ชมพู่ เป็นข้าราชการทั้งที่ไม่มีตัว น.ส. ชมพู่แล้ว เป็นเหตุให้จังหวัดต้องสั่งถอนคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาสอบสวนแล้วเห็นว่าการกระทำของนายสมที่ไม่นำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องให้ผู้บังคับบัญชาสั่งการ ทำให้ราชการเสียหายต้องถอนคำสั่งดังกล่าว เป็นความผิดตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ แล้วรายงานมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้ตอบรับทราบไป.....เรื่องนี้ผิดเพราะความหลงลืมของตนเอง ทำให้ผู้บังคับบัญชาต้องสั่งถอนคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

คบเด็กสร้างบ้าน

นายหนุ่มได้เสียกับ น.ส. นวล อายุ ๑๖ ปี ด้วยความสมัครใจ และบิดา มารดา บู่ ย่า ทราบ

พฤติการณ์ของบุคคลทั้งสองโดยตลอด อีกทั้งอนุญาตและยินยอมให้นายหนุ่มเข้าไปอยู่ร่วมกับ น.ส. นวลในบ้านโดยเปิดเผย แต่ น.ส. นวลอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ตามกฎหมายที่บิดามารดาจะให้คำยินยอมให้จดทะเบียนสมรสได้ จึงได้ทำสัญญาผูกมัดนายหนุ่มไว้ ต่อมานายหนุ่มมีเรื่องขัดใจกับย่าของ น.ส. นวล นายหนุ่มจึงชวน น.ส. นวล ซึ่งขณะนั้นตั้งครรภ์ได้ ๓ เดือนแล้ว แยกออกไปอยู่ด้วยกันตามลำพัง แต่ย่าไม่อนุญาตโดยอ้างว่านายหนุ่มยังมีใจจัดผู้ใหญ่มาสู่ขอตามประเพณี นายหนุ่มจึงจัดให้ผู้ใหญ่มาทกลงปรองดอง แต่ย่าไม่พอใจจึงได้ร้องเรียนขึ้น ผู้บังคับบัญชาสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายหนุ่มได้เสียกับ น.ส. นวลแล้ว ไม่จัดผู้ใหญ่ไปสู่ขอตามประเพณี อาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นความผิดตามมาตรา ๘๑ วรรคแรก จึงสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ แล้วรายงานมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้ตอบรับทราบได้*เรื่องนี้ผิดเพราะฝ่ายหญิงอายุน้อย อีกทั้งไม่ดำเนินการตามประเพณีให้เรียบร้อยเสียก่อน จนถูกร้องเรียนขึ้น*

ตามใจย่า

น.ส. ใจ ได้จดทะเบียนสมรสกับนายตี โดยย่าไม่เห็นชอบด้วย ฝ่ายย่ากลับชอบพอกับนายเริ่ม และประสงค์จะให้ น.ส. ใจแต่งงานด้วย แต่ น.ส. ใจ

กลับไม่ชอบนายเริ่ม ต่อมาย่าของ น.ส. ใจ ทั้งที่รู้ว่า น.ส. ใจได้จดทะเบียนสมรสกับนายตีแล้วก็ยังมาขอร้องให้ น.ส. ใจรับหมั้นนายเริ่มไว้ก่อน เพราะได้บอกญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายไว้แล้ว และจะจัดการถอนหมั้นให้ภายหลัง น.ส. ใจจึงยินยอมรับหมั้นตามคำขอร้องของย่า ต่อมา น.ส. ใจกับนายตี (สามี) มาติดต่อกับราชการยังส่วนราชการที่นายเริ่มทำงานอยู่ ทำให้นายเริ่มทราบว่า น.ส. ใจแต่งงานแล้วและมีได้มาติดต่อกับ น.ส. ใจอีกเลย น.ส. ใจจึงให้ย่านำของหมั้นไปคืนจนครบถ้วนแล้ว จึงหวัดสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของ น.ส. ใจ เป็นผิดตามมาตรา ๘๑ วรรคแรก จึงสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน กระทรวงพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของ น.ส. ใจ เพียงเท่านี้ ระดับโทษคงกล่าวหนักไป จึงให้ลดโทษลงเป็นภาคทัณฑ์ แล้วรายงานการลงโทษมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่าระดับโทษพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้ตอบรับทราบไป.....*เรื่องนี้ผิดเพราะตามใจผู้ใหญ่ จึงเกิดเรื่องขึ้น*

ที่ละ ๘ พัน

เย็นวันหนึ่ง นายช่างซึ่งมีเงินเมาสุราได้เข้าไปรับประทานอาหารในโรงอาหาร แล้วจับกัน น.ส. เกิด ๑ ที่ จนเกิดการทำร้ายร่างกายกัน รุ่งขึ้น น.ส. เกิดไปแจ้งความดำเนินคดีกับนายช่าง ที่สุด

ยอมความกันได้โดยนายช่างยินยอมจ่ายเงินค่าทำ
ขวัญให้ น.ส. เกิด ๘,๐๐๐ บาท ผู้บังคับบัญชา
สอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของ
นายช่างดังกล่าวเป็นการประพฤติชั่วตามมาตรา ๘๑
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงส่งลงโทษภาคทัณฑ์ แล้วรายงาน
มา ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น
ว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้
ตอบรับทราบไปได้.....เรื่องนี้ผิดเพราะสุราเป็น
ต้นเหตุ แล้วไปทำอนาจารราษฎรเข้า

สุ่มสี่สุ่มห้า

ผู้ใหญ่บ้าน ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
กล่าวโทษนายหลวม กับพวกรวม ๕ คนว่า ได้ร่วม
ทำการตรวจค้นบ้านเรือนของผู้ร้องเพื่อหาสุราผิด
กฎหมายโดยไม่มีหมายค้น ผลคดีถึงที่สุด ศาลพิพาก
ษาลงโทษจำคุกคนละ ๔ เดือน และปรับคนละ ๖,๐๐๐
บาท แต่การกระทำของจำเลยมิใช่เป็นการกลั่น
แกล้ง คงเป็นแต่บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่เท่า
นั้น จึงรอการลงโทษไว้คนละ ๓ ปี ผู้บังคับบัญชา
สอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผิดวินัยตาม
มาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงส่งลงโทษภาคทัณฑ์
ทั้ง ๖ คน แล้วรายงานมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น
ว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้วจึงตอบรับ
ทราบไป.....นี่แหละเข้าตำราที่ว่า "สี่เท้ายังรู้
พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้งจนได้....."

ค้นอนหาย

ณ จังหวัดแห่งหนึ่งทางภาคเหนือ นายคัม
กับราษฎรรวม ๔ คน เข้าทำการตรวจค้นบ้าน
ราษฎรซึ่งอยู่นอกเขตอำนาจของตน เป็นเหตุให้
แหวนทองคำหนักสองสลึงจำนวน ๒ วง ของ
ราษฎรสูญหายไป ต่อมาบุคคลทั้ง ๔ ถูกเจ้าหน้าที่
ตำรวจจับกุมตามที่ราษฎรไปร้องทุกข์ไว้ ผลที่สุด
คดีเลิกกันโดยนายคัมยอมความกับราษฎรโดยชดใช้
เงินให้จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท ผู้บังคับบัญชาสอบ
สวนพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ตามมาตรา ๖๘, ๗๑, และ ๘๑ แห่งพระราช-
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
จึงส่งลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติ อ.ก.พ.
จังหวัด แล้วรายงานมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น
ว่า โทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้
ตอบรับทราบไป.....การค้นบ้านเรือนราษฎรนั้น
ต้องกระทำไปโดยบริสุทธิ์ใจ และไม่ให้เกิดความ
เสียหายด้วย อย่างนี้แค่เพียงว่ามีอำนาจค้นแล้ว
จะทำอย่างไรก็ได้เนะครับ

วันนี้ไม่เขียน พรุ่งนี้จะเขียน

นายคารุณีย์สุรามาก่อนชั้นปฏิบัติราชการ แล้วเดินเข้าไปพุดคุยกับเจ้าหน้าที่ราชการ ในบริเวณ ศาลแขวงและศาลจังหวัด ในลักษณะอาการมีนเมา ผู้บังคับบัญชาตามมาพบแล้วเรียกตัวไปและสั่งให้เขียน รายงานแสดงเหตุผลว่าเหตุใดจึงเข้าไปเดินอยู่ใน บริเวณดังกล่าว นายคารุณีย์เขียนข้อความแต่เพียงว่า “วันนี้ไม่เขียน พรุ่งนี้จะเขียน” ผู้บังคับบัญชา สอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผิดวินัยตาม มาตรา ๗๑ และ ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงสั่งลงโทษ ตักเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน แล้วรายงานการลง โทษมา ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น ว่าโทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงตอบรับ ทราบไป.....เฮ้อ.....ม.ต.ล.ว. อย่างนี้ อนาคตคง จะไม่สดใสเป็นแน่แท้

ละเมิดอำนาจศาล

ณ ศาลจังหวัดแห่งหนึ่ง คู่ความมาศาล พร้อมและศาลออกนั่งพิจารณาแล้ว แต่ยังไม่ สามารถดำเนินการพิจารณาได้ เนื่องจากเอกสาร บางส่วนที่ต้องใช้ ประกอบการ พิเคราะห์คดีดังกล่าว เก็บอยู่ในตู้เก็บเอกสาร ซึ่งนายคาบเป็นผู้ถือกุญแจ และได้ออกไปทำธุระส่วนตัวนอกศาลโดยมิได้มอบ

กุญแจต่อกุญแจดังกล่าวไว้กับผู้ใด ศาลและคู่ความ รออยู่นาน ๑๕ นาที ศาลจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ทักตัว เก็บเอกสารและนำเอกสารดังกล่าวมาใช้ประกอบการ พิเคราะห์คดี เมื่อนายคาบกลับมา ศาลสั่งให้ รายงานความเสียหาย ค่าเสียหาย และตรวจสอบ เอกสารและสิ่งของว่าอยู่ครบถ้วนหรือไม่ แต่นาย คาบไม่ยอมกระทำตามคำสั่งและใช้กิริยาว่าไม่สม ควรโต้เถียงศาลต่อหน้าข้าราชการอื่น คู่ความ และ ประชาชนที่มาติดต่อศาล ศาลจึงสั่งลงโทษจำคุก นายคาบฐานละเมิดอำนาจศาลมีกำหนด ๑ เดือน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ผู้ บังคับบัญชาสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผิด วินัยตามมาตรา ๖๘, มาตรา ๗๑, และมาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงสั่งลงโทษตักเงินเดือน ๑๐% ๓ เดือน แล้วรายงานการลงโทษมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็น ว่าโทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้ตอบ รับทราบไป.....เฮ้อ.....เล่นกับใครไม่เล่น วอน ติดคุกเสียแล้วซึ้นะ.....

ไปนอก

ในระหว่างลาพักผ่อนนายท่องเที่ยวถือโอกาส เดินทางไปเกาะบีนัง โดยมีได้รับอนุญาตจากผู้ บังคับบัญชาแต่อย่างใด ผู้บังคับบัญชาสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

ของทางราชการ ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงส่งลงโทษภาคทัณฑ์ แล้วรายงานการลงโทษมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่าโทษที่ได้รับพอสมควรแล้ว จึงให้ตอบรับทราบไปได้...เฮ้อ.....จะไปเที่ยวทั้งทียังมีปัญหาอีก ข้าราชการส่วนมากที่ไปเที่ยวฮ่องกง บ้างและที่อื่น ๆ โดยมีได้ขออนุญาตให้ถูกต้องตามระเบียบ ระวังไว้บ้างนะครับ เดี่ยวจะถึงคราวเคราะห์อย่างเช่นรายนี้....

ลดยศ

นายเซย มีหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบการพิมพ์วิทยุสารประจำวันออกเผยแพร่ ปรากฏว่า

ได้ตีพิมพ์คำปราศรัยของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีถึงประชาชนชาวไทยเนื่องในโอกาสวันวิสาขบูชาผิดพลาดโดยตีพิมพ์เป็นว่า คำปราศรัยของ “พันเอกเปรม ติณสูลานนท์” นายกรัฐมนตรีผู้บังคับบัญชาสอบสวนพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงส่งลงโทษภาคทัณฑ์แล้วรายงานการลงโทษมายัง ก.พ.

ผลทางวินัยถึงที่สุด ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่าโทษที่ได้รับพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงให้ตอบรับทราบไปได้...บัดนี้ ไม่น่าจะผิดเลยนะ ช้อน นามสกุลนี้ก็มียู่เพียงคนเดียวเท่านั้นเอง

ต่อไปเป็นรายการปูจณา-วิสัยนาทางวินัยตามเคย

ปูจณา

ก่อนวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ผู้บังคับบัญชาสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการผู้หนึ่ง ผลการสอบสวนถึงที่สุด ผู้บังคับบัญชาเห็นควรสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ แต่ยังไม่ได้ออกคำสั่งเป็นทางการ ต่อมาภายหลังปรากฏว่าเมื่อ ได้มี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ออกใช้บังคับ (โดย ๘๘

แก้ไขมิ ได้ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะส่งลงโทษไปเลยได้โดยลำพัง) แล้วผู้บังคับบัญชาจึงได้ออกคำสั่งลงโทษตามที่ได้สั่งการ ไว้โดย ไม่ได้นำเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณา คำสั่งลงโทษดังกล่าว จะเป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

วิสัยนา

ปัญหาทำนองนี้ ก.พ. ได้เคยพิจารณาวินิจฉัยให้ความเห็นไว้ว่า กรณีเช่นนี้เมื่อ ได้มี

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ บังคับใช้แล้ว ผู้บังคับบัญชาทั้งหมดอำนาจที่จะส่งลงโทษในกรณีนี้ ไปโดยลำพัง จะต้องนำเสนอ อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. กระทรวงแล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณา ตามมาตรา ๘๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ จึงจะเป็นการถูกต้องตามข้อ ๑๖ ของประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว (สำนักงาน ก.พ. ทบข้อหารือกรมราชทัณฑ์ตามข้อ ๑ ของหนังสือที่ สร ๐๗๐๙/๑๗๖๘๓๖ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๐ กรณีนี้ ก่อนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะมีการแก้ไข ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๔ สามารถส่งลงโทษไล่ออก ปลดออก ให้ออก ไปได้โดยอำนาจของตนเอง ต่อเมื่อได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ แล้ว ก็ได้คัดอำนาจนี้ไปโดยต้องอาศัยมติของ อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. กระทรวงแล้วแต่กรณี)

พูจฉา

คำว่า “ไม่สอบสวน” ตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ จะหมายความรวมถึงการไม่ต้องให้อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาด้วยหรือไม่

วิสัชนา

ปัญหาทำนองนี้ ก.พ. ได้เคยพิจารณา วินิจฉัยให้ความเห็นไว้ว่า คำว่า “ไม่สอบสวน” ดังกล่าว ไม่ได้หมายความรวมไปถึงไม่ต้องส่งเรื่องให้อ.ก.พ. กระทรวงหรือ อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณา ตามมาตรา ๘๖ ทวิ, ด้วยแต่อย่างใด (สำนักงาน ก.พ. ทบข้อหารือกรมราชทัณฑ์ตามหนังสือที่ สร ๐๗๐๙/๑๗๖๘๓๖ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๐ กรณีนี้ก็เท่ากับว่าแม้จะเป็นเรื่องความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งไม่ต้องสอบสวนก็ตาม แต่ก็ยังจะต้องนำเสนอ อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาแล้วแต่กรณีอยู่)

พูจฉา

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือส่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการระดับ ๗ ระดับ ๘ และระดับ ๙ ตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อธิบดีผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงเสียก่อนเช่นเดียวกับการบรรจุและแต่งตั้งหรือไม่

วิสัชนา

ปัญหาทำนองนี้ ก.พ. ได้เคยพิจารณา วินิจฉัยให้ความเห็นไว้ว่า ก่อนมีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

ออกใช้บังคับ อธิบดีผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจ
สั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มีอำนาจ
สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและสั่งลงโทษตาม
มาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แก่ข้าราชการ ระดับ ๗
ระดับ ๘ และระดับ ๙ ได้โดยไม่ต้องขอความเห็น
ชอบจากปลัดกระทรวงก่อน ในปัจจุบันเมื่อมี
ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ ประกาศใช้
บังคับโดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ และมาตรา ๘๖
มาตรา ๘๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว การสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนก็อาจเทียบเคียงได้กับ
ความเห็นข้างต้น ส่วนการสั่งลงโทษย่อมต้องเป็น
ไปตามมาตรา ๘๖ ทวิ (สำนักงาน ก.พ. ตอบข้อ
หารือกระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือ ที่ สร
๐๗๐๔/๑๗๖๘๓๗ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๐
กรณีนี้เท่ากับการสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน
เป็นไปตามเดิม แต่การสั่งลงโทษต้องเป็นไปตาม
มติ อ.ก.พ. กระทรวง (หากเป็นกรณีร้ายแรง)
และอำนาจของอธิบดีถูกลดลงมาตามที่มีการแก้ไข
คือ มีอำนาจเฉพาะระดับ ๗ และระดับ ๘ เท่านั้น)

ปัญหา

จังหวัดสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
ทางวินัยแก่ข้าราชการระดับ ๔ ผลการสอบสวน

ถึงที่สุด อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณาแล้วมีมติตาม
มาตรา ๘๖ ทวิ (๒) ให้ลงโทษให้ออกจากราชการ
แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งลงโทษแก่ข้าราชการ
ผู้นั้นตามมติของ อ.ก.พ. จังหวัด หลังจากที่ผู้นั้นได้
รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ แล้วเช่นนี้ คำ
สั่งของจังหวัดในกรณีนี้จะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
เพราะเหตุใด ถ้าคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว
จะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

วิสัชนา

ปัญหาทำนองนี้ ก.พ. ได้เคยพิจารณา
วินิจฉัยให้ความเห็นไว้ว่า มาตรา ๘๖ ทวิ (๒)
บัญญัติว่า “สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ
ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมาในราชการบริหารส่วน
ภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเรื่องให้ อ.ก.พ.
จังหวัดพิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติเป็น
ประการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้เป็นไป
ตามนั้น” บทบัญญัติดังกล่าว สาระสำคัญอยู่ที่
ตอน อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณามีมติ ส่วนการสั่ง
การต่อไปเป็นเพียงการปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของ
อ.ก.พ. จังหวัดเท่านั้น ดังนั้น เมื่อขณะที่ อ.ก.พ.
จังหวัดพิจารณามีมติ ผู้นั้นเป็นข้าราชการระดับ ๔ ซึ่ง
อ.ก.พ. จังหวัดมีอำนาจพิจารณาได้ แม้ต่อมาผู้นั้นจะ
ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ผู้ว่าราชการ

จังหวัดก็ยังมีอำนาจสั่งลงโทษให้ผู้นอกจากราชการ ตามมติของ อ.ก.พ. จังหวัดได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (สำนักงาน ก.พ. ตอบข้อหารือกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือที่ สร ๐๗๐๕/๑๘๘๕๑๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๑)

ปัญหา

อ.ก.พ. กระทรวง ได้พิจารณากรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และได้มีมติให้ออกจากราชการ แต่ก่อนที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุจะดำเนินการสั่งให้เป็นไปตามมติดังกล่าว ข้าราชการผู้ถูกสอบสวนได้ยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีในฐานะประธาน อ.ก.พ. กระทรวงและต่อปลัดกระทรวง โดยอ้างข้อเท็จจริงและเหตุผลต่างๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติของ อ.ก.พ. กระทรวงอีกครั้ง เช่นนี้ จะกระทำได้อหรือไม่

วิสัชนา

ปัญหาทำนองนี้ ก.พ. ได้เคยพิจารณา วินิจฉัยให้ความเห็นไว้ว่า เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ยังมีได้ออกคำสั่ง ตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง กระบวนการตามมาตรา ๘๖ ทวิ (๑) ยังไม่เสร็จสิ้นไปเช่นนี้ ถ้า อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเห็นว่า กรณีมีเหตุผล และความจำเป็นเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา ก็อาจทบทวนและมีมติใหม่ได้ ทั้งนี้ จะต้องพิจารณารายละเอียดตามที่อ้างจำนวนและคำร้องของผู้ถูกกล่าวหาเป็นรายๆ ไปว่าคำร้องนั้นมีข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐานใหม่หรือเพิ่มเติมที่เป็นสาระสำคัญนอกเหนือจากที่ อ.ก.พ. กระทรวง ได้เคยพิจารณามีมติไปแล้วหรือไม่ (สำนักงาน ก.พ. ตอบข้อหารือกระทรวงการคลังตามหนังสือที่ สร๐๗๐๕/๑๘๖๔๓๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๑) ๑๕

1 เมษายน วันข้าราชการพลเรือน

ข้าราชการคือบุคคลที่ทำงานให้ประชาชนชื่นใจ

บัญชาเนติวิเทศ

กฎหมายและระเบียบใหม่

ที่ สร ๐๗๑๑/ว ๓

สำนักงาน ก.พ.

๑๔ เมษายน ๒๕๒๖

เรื่อง การล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี
พ.ศ. ๒๕๒๖

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม)

ด้วย ก.พ. พิจารณาเห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว มีผลให้ข้าราชการพลเรือนที่ถูกลงโทษทางวินัย และอยู่ในเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับการล้างมลทิน และมีสิทธิสมบุรณ์เช่นเดียวกับบุคคลทั้งหลายซึ่งไม่เคยถูกลงโทษ แต่อย่างไรก็ดีเพื่อเป็นการลงสถิติและประวัติของผู้ถูกลงโทษไว้ ก.พ. จึงลงมติว่าข้าราชการพลเรือนที่ถูกลงโทษทางวินัยและภายหลังได้รับล้างมลทิน ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ให้กระทรวง ทบวง กรม เจ้าสังกัดบันทึกการถูกลงโทษนั้นไว้ในประวัติ และหมายเหตุไว้ด้วยว่าได้รับล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ แล้ว พร้อมทั้งรายงานการลงโทษรายชื่ออยู่ในเกณฑ์ได้รับล้างมลทินไปยัง ก.พ. ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วย เพื่อจะได้ตรวจสอบความถูกต้อง และเก็บไว้เป็นหลักฐานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) โสรจ สัจจิตกุล
(นายโสรจ สัจจิตกุล)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัย

โทร. ๒๘๑๔๔๕๑

พระราชบัญญัติ

ล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี

พ.ศ. ๒๕๒๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

เป็นปีที่ ๓๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์
๒๐๐ ปี

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุง
รัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษหรือให้กักกันผู้ถูกลงโทษ ตาม
มาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ และพุทธศักราช ๒๕๑๕
ผู้ถูกลงโทษตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๕ ผู้ถูกลงโทษ
ตามมาตรา ๒๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ ผู้ถูกลงโทษตาม
มาตรา ๒๐๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ และผู้ถูกลงโทษตามคำสั่ง
ของหัวหน้าคณะปฏิวัติหรือหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานใน รัฐวิสาหกิจ ซึ่งถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงาน หรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าว และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลง โทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินในลักษณะทำนอง เดียวกับโทษทางวินัย

มาตรา ๔ ให้ล้างมลทินแก่บรรดาผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่างๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือใน วันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือ ซึ่งได้พ้นโทษไปโดยผลแห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้ เคยถูกลงโทษในความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือใน วันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ และได้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมทั้งบรรดาผู้กระทำผิดวินัยที่ได้รับนิรโทษกรรมก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ แล้ว ไม่ ว่าจะได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย หรือมิได้กระทำผิดทางวินัย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ การล้างมลทินตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้าง มลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตีฆสูถานนท์

นายกรัฐมนตรี

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๓๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๖)

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องในโอกาสที่กรุงรัตนโกสินทร์ได้สถาปนา มาครบ ๒๐๐ ปี ในพุทธศักราช ๒๕๒๕ ทางราชการจะได้จัดให้มีงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์เพื่อเป็นการเฉลิม ฉลองในโอกาสนี้ ทางรัฐบาลเห็นสมควรที่จะให้มีการล้างมลทินให้แก่ผู้ต้องโทษตามคำพิพากษาในคดีความผิด ต่างๆ ซึ่งได้พ้นโทษไปแล้ว และผู้ถูกลงโทษทางวินัยของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานของรัฐ และรัฐ วิสาหกิจต่างๆ ซึ่งได้รับการลงโทษทางวินัยไปแล้ว เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้มีสิทธิสมบูรณ์เช่นเดียวกับบุคคลทั้ง หลายซึ่งไม่เคยรับโทษ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑. หนังสือเวียน ก.พ. ที่ ว ๓/๒๕๒๖ ฉบับสืบเนื่องมาจากได้มี พ.ร.บ. ล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ประกาศใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๖ อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒. พ.ร.บ. ล้างมลทินฯ ฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์การล้างมลทินให้แก่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยไว้ในมาตรา ๕ โดยมีองค์ประกอบ ๒ ประการ คือ

๒.๑ กรณีกระทำผิดวินัย ต้องได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๕ และ

๒.๒ ต้องถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ

๓. หากผู้ถูกลงโทษทางวินัยรายใดเข้าองค์ประกอบตามนัยข้อ ๒ แล้ว พ.ร.บ. ล้างมลทินฯ ฉบับนี้ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย

๔. นอกจากนั้น พ.ร.บ. ล้างมลทินฯ ฉบับนี้ยังขยายขอบเขตการล้างมลทินให้ครอบคลุมไปถึงบรรดาผู้กระทำผิดวินัยที่ได้รับนิรโทษกรรมก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๕ ด้วย ไม่ว่าจะได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย

๕. เมื่อ พ.ร.บ. ล้างมลทินฯ ฉบับนี้ออกใช้บังคับส่วนราชการต่างๆ ตลอดจนรัฐวิสาหกิจที่อิงอาศัยบทวินัยของข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม ต่างก็ได้สอบถามถึงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับรายงานการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยที่อยู่ในเกณฑ์ได้รับล้างมลทินว่า จะต้องดำเนินการประการใดบ้างหรือไม่ หรือมีต้องดำเนินการอย่างใดอีก

๖. เมื่อเกิดปัญหาเช่นนี้ ก.พ. จึงได้ดำเนินการออกหนังสือเวียน ก.พ. ที่ ว ๓/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการลงสถิติและประวัติ ตรวจสอบความถูกต้องและเก็บไว้เป็นหลักฐาน และเพื่อซักซ้อมความเข้าใจด้วย

๗. หนังสือเวียนฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ว่า

๗.๑ ข้าราชการพลเรือนที่ถูกลงโทษทางวินัย และอยู่ในเกณฑ์ได้รับล้างมลทินแล้ว จะได้รับการล้างมลทิน และทำให้มีสิทธิสมบูรณ์เช่นเดียวกับบุคคลทั้งหลาย ซึ่งไม่เคยถูกลงโทษ

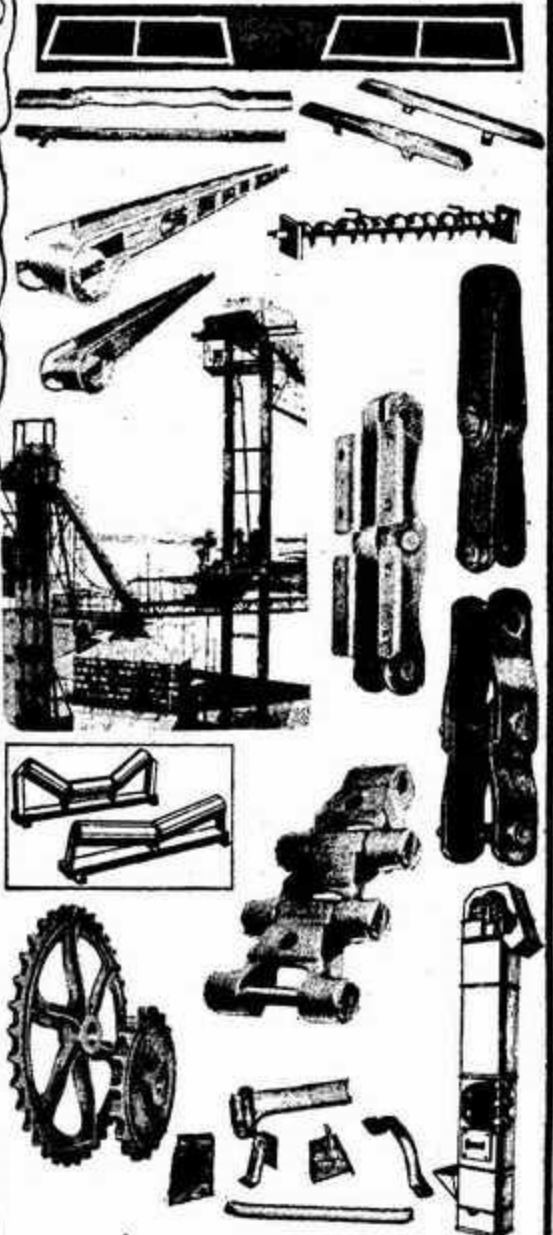
๗.๒ ให้ส่วนราชการบันทึกกรณีตามนัยข้อ ๗.๑ ไว้ใน ก.พ. ๗ และหมายเหตุไว้ด้วยว่าได้รับล้างมลทินตาม พ.ร.บ. ล้างมลทินฯ ฉบับนี้แล้ว

๗.๓ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดรายงานการลงโทษทางวินัยรายที่ได้รับล้างมลทินแล้ว ไปตามลำดับจนถึง ก.พ. ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วย

๗.๔ ส่วนการลงโทษทางวินัยรายที่ได้รายงานมายัง ก.พ. จนกระทั่งถึงที่สุด ก.พ. ทอรับทราบแล้ว แม้ในกรณีนั้นจะอยู่ในเกณฑ์ได้รับล้างมลทินด้วย ก็ไม่ต้องรวบรวมรายงานโทษกรณีนั้นๆ มายัง ก.พ. ซ้ำอีก เพียงแต่ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดบันทึกไว้ ใน ก.พ. ๗ เช่นกัน และลงหมายเหตุไว้ด้วยว่าได้รับล้างมลทินฯ ตาม พ.ร.บ. ล้างมลทินฯ ฉบับนี้แล้วเท่านั้น

ผู้ผลิต จำหน่ายใช้อุตสาหกรรม

รับสั่ง และ ผลิต อุปกรณ์ ชิ้นส่วน สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม ทุกชนิด

ผลิต รับสั่งทำและจำหน่ายใช้ ไข่มืด และคอนเวเยอร์ ที่ใช้ในงานอุตสาหกรรมทุกชนิด โดยเฉพาะใช้ในโรงงานน้ำตาลและไซโต โดยช่างผู้ชำนาญงาน ด้านนี้โดยเฉพาะ เชิญสอบถามรายละเอียดได้ที่

ทั้งหุ้นส่วนจำกัด **ประทีปจักรกล**
บริษัท ประจกิจการช่าง จำกัด

๑๘/๒ หมู่ ๑๘ ซอยสุขุมวิท ๑๔ (ซอยหมู่บ้านเอกชัย)

ถนนสุขุมวิท ทุระประสงค์

โทร. 462-5457, 462-7729

ท้ายเล่ม

ท่านผู้อ่านคงจะจำได้ว่าเราได้ปรับปรุงรูปเล่ม *วารสารข้าราชการ* ครั้งสุดท้ายเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๒๖ และเราได้รับปากว่าเป็นเพียงการปรับปรุงเบื้องต้นเท่านั้น ในช่วง ๕ เดือนที่ผ่านมาเราเตรียมวางแผนในการปรับปรุง *วารสารข้าราชการ* อยู่ตลอดเวลา และคิดว่าเราพร้อมแล้วที่จะปรับปรุง *วารสารข้าราชการ* ให้ก้าวหน้าไปอีกระดับหนึ่ง ตั้งแต่ฉบับเดือนมิถุนายน เป็นต้นไป

ในฉบับหน้า เราใคร่ขอแจ้งท่านไว้เพียงสั้น ๆ ก่อนว่า *วารสารข้าราชการ* ยังจะดำรงคุณค่า และเนื้อหาทางวิชาการไว้ไม่ให้น้อยไปกว่าเดิม และจะเพิ่มคอลัมน์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านให้มากขึ้นอีก เนื้อหาสาระรูปเล่ม และคุณภาพจะเปลี่ยนไปเป็นอย่างไร อยากจะขอให้ท่านออกใจรอที่จะพบกับ *วารสารข้าราชการ* ในรูปโฉมใหม่เพื่อความพอใจของท่านผู้อ่านทุกท่าน

กองบรรณาธิการ

